

Pomorskie. Tak się zmienialiśmy 25 lat Samorządu Województwa Pomorskiego

Pomorskie. Tak się zmienialiśmy

25 lat Samorządu Województwa Pomorskiego

Wydawca:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU REGIONALNEGO I PRZESTRZENNEGO
KANCELARIA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
Tel. 58 32 68 684, 58 32 68 785
e-mail: drrp@pomorskie.eu, kmw@pomorskie.eu

Tytuł:

Pomorskie. Tak się zmienialiśmy
25 lat Samorządu Województwa Pomorskiego

Opracowanie w formie PDF dostępne na stronie internetowej:

25lat.pomorskie.eu pomorskie.eu

Autor opracowania:

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Współpraca redakcyjna:

Iwona Borkowska
Oksana Krawczyszyn-Semkiw
Anna Kurowska
Julia Kuźma
Anna Morawska
Aleksandra Kiełbratowska
Martyna Kłocko
Oliwia Wołosiuk

Opracowanie graficzne:

FormLab

Druk:

Firma Poligraficzno-introligatorska Udziałowiec Sp. z o.o.

Zdjęcia na okładce:

front: PKM

tył (od lewej): K.Stańczak/UMWP, M.Ochocki/pomorskie.travel, M.Ochocki/
pomorskie.travel, M.Ochocki/pomorskie.travel, T.Konopacki/PKM, kolejne:
UMWP

©Copyright by Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Gdańsk 2024

ISBN: 978-83-66506-85-5

Spis treści

Demografia	10	Edukacja	49
Ochrona zdrowia	18	Uczelnie	53
Pomoc społeczna	23	Kultura	56
Infrastruktura komunalna	26	Mobilność aktywna.....	62
Rynek pracy.....	28	Turystyka.....	64
Efekty pracy Pomorzan	30	Komunikacja miejska	70
Wynagrodzenia, dochody	33	Drogi	72
Mieszkalnictwo	38	Kolej	78
Energetyka	39	Port lotniczy.....	84
Cyfryzacja społeczeństwa.....	46	Porty morskie.....	88

Szanowni Państwo,

z wielką radością i satysfakcją oddaję w Państwa ręce „Pomorskie. Tak się zmienialiśmy” — specjalne wydawnictwo, które powstało z okazji ćwierćwiecza Samorządu Województwa Pomorskiego. Ta publikacja pokazuje jak nasz region zmienił się w ciągu ostatnich 25 lat. Śmiało możemy stwierdzić, że był to czas największego rozwoju, w którym Pomorskie stało się liderem wśród regionów przyjaznych do życia i pracy.

Od początku istnienia samorządu nasze województwo przeszło znaczące zmiany gospodarcze, społeczne i infrastrukturalne. Region dynamicznie się zmieniał odpowiadając na wyzwania współczesności. Kluczowe obszary takie jak gospodarka, edukacja, cyfryzacja i turystyka rozwijają się w imponującym tempie, co znajduje odzwierciedlenie w statystykach. Skalę tych zmian ukazują rzetelne dane pochodzące z różnych źródeł, zwłaszcza z Głównego Urzędu Statystycznego.

Porównanie wyników Pomorza z danymi krajowymi, pozwala lepiej zrozumieć nasze miejsce na mapie rozwoju Polski. W każdym rozdziale znajdą Państwo analizy, które pokazują ewolucję regionu w różnych aspektach — od wzrostu gospodarczego po poprawę jakości życia.

Ale „Pomorskie. Tak się zmienialiśmy” to także historia ludzi, którzy przez lata przyczyniali się do tego rozwoju. Dzięki aktywności i zaangażowaniu naszych mieszkańców oraz wsparciu Unii Europejskiej, region rozwija się w sposób zrównoważony, spełniając oczekiwania swoich obywateli i stawiając czoła wyzwaniom XXI wieku.

Stworzenie niniejszej publikacji było możliwe dzięki pracy wielu osób, którym serdecznie dziękuję. Jest to nie tylko hołd dla przeszłości, ale także inspiracja na przyszłość, pokazująca potencjał naszego regionu. Zachęcam do lektury i odkrywania Pomorza — miejsca, które nieustannie się rozwija i staje się regionem nowoczesnym i otwartym na świat.

Z wyrazami szacunku,

Mieczysław Struk

Marszałek Województwa Pomorskiego

Pomorskie

Pomorskie to jeden z najdynamiczniej rozwijających się regionów w Polsce i Europie. Jego strategiczne położenie, środowisko naturalne, infrastruktura transportowa, zróżnicowana gospodarka, obecność światowej klasy koncernów oraz koncentracja wysoce wykwalifikowanych kadr, pozycjonują region jako jedno z najbardziej perspektywicznych miejsc na europejskiej mapie gospodarczej.

Prowadzone inwestycje oraz wsparcie dla przedsiębiorców powodują, że region staje się miejscem czerpiącym z nowych trendów i technologii, wykorzystującym unikatowe atuty związane m.in. z nadmorskim położeniem, silnymi postawami przedsiębiorczych mieszkańców oraz ich wszechstronnymi kwalifikacjami. Dynamicznie rozwijające się Pomorze zapewnia mieszkańcom województwa wysoką jakość pracy, liczne oferty czasu wolnego oraz dąży do pełnego zintegrowania gospodarki z globalnym systemem transportowym.

Liczba ludności (2023 rok):

2 359 573

powierzchnia:

19 547 km²

w tym powierzchni lądowej:

17 764 km²

Podział administracyjny:

20 powiatów

w tym 4 powiaty grodzkie
(Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sopot)

123 gminy

w tym:

22 gminy miejskie

81 gmin wiejskich

20 gmin miejsko-wiejskich

fol. Zbigniew Kosycarz / KFP

↑ Fot. Anna Rezulak — Polska Filharmonia Bałtycka im. Fryderyka Chopina i Hotel Królewski. 2021 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Targ Rybny w Gdańsku, w tle Ołowianka. 1971 rok.

Demografia

Województwo pomorskie jest na tle kraju regionem średnim pod względem ludnościowym, o stosunkowo dobrej sytuacji demograficznej. Od momentu powstania województwa następował stały przyrost liczby mieszkańców, który został w niewielkim stopniu zahamowany dopiero w 2022 r. W 2023 r. liczba mieszkańców ponownie zwiększyła się, choć był to przyrost niewielki. Pomorskie jest siódmym województwem pod względem liczby mieszkańców (6,3% ludności Polski).

Pomorskie wyróżnia się na tle kraju wysokim przyrostem naturalnym, choć – podobnie jak w innych regionach – z roku na rok jest on coraz mniejszy, a od 2020 r. przyjmuje wartości ujemne. Zmieniające się postawy i priorytety młodych mieszkańców, podobnie jak w innych regionach kraju, powodują, że coraz później decydują się oni na posiadanie potomstwa, a spadająca liczba rodzących się dzieci nie pozwala na prostą zastępowalność pokoleń.

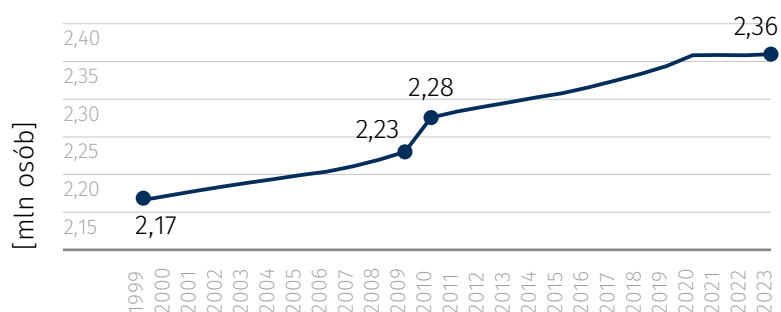
Spółeczeństwo charakteryzuje się stosunkowo młodą strukturą wiekową, ale odsetek osób w wieku produkcyjnym, podobnie jak w całej Polsce, systematycznie maleje na rzecz mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Następuje proces starzenia się społeczeństwa, choć jest on wolniejszy niż w kraju. Jednocześnie wzrasta długość życia Pomorzan.

Atrakcyjność osiedleńcza, w tym m.in. możliwości rozwoju zawodowego, co roku przyciągają do województwa nowych mieszkańców. Dzięki temu saldo migracji jest dodatnie i jest jednym z najwyższych wśród województw.

Liczba ludności

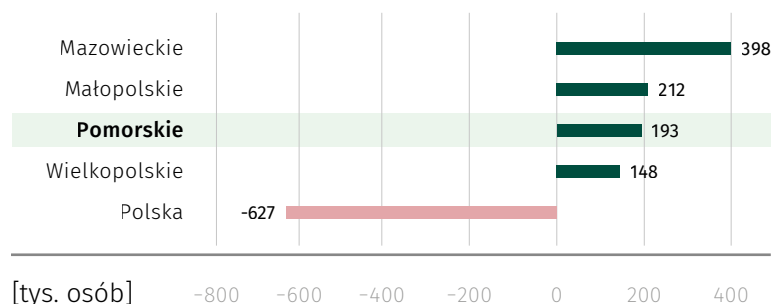
	1999	2023	zmiana
Pomorskie	2,17 mln	2,36 mln	wzrost o 8,9%
Polska	38,26 mln	37,64 mln	spadek o 1,6%

Liczba ludności w województwie pomorskim 1999-2023

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Zmiana liczby ludności w latach 1999–2023

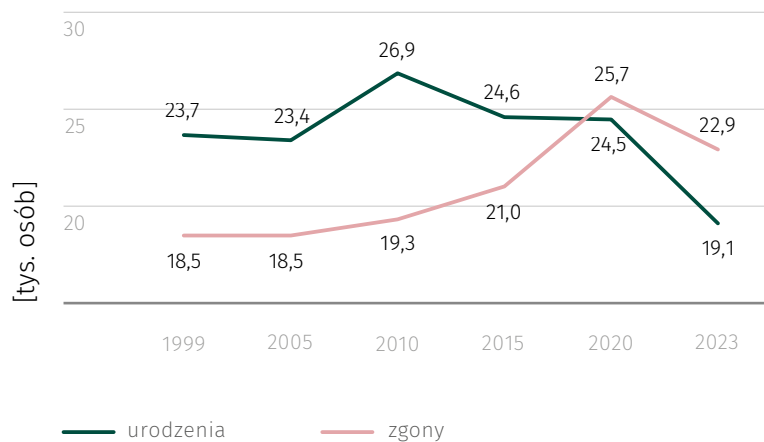

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba ludności od momentu powołania województwa stale rosła do 2022 r., kiedy to zanotowano niewielki i najniższy w kraju spadek. W 2023 r. nastąpił nieznaczny przyrost i był on najlepszy wśród województw.

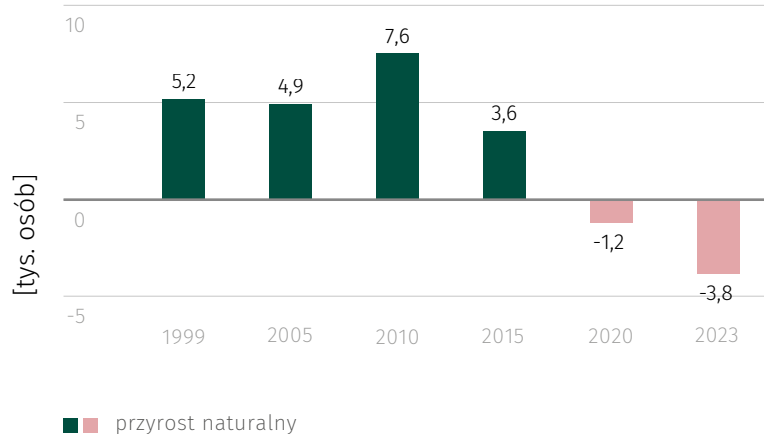
Ruch naturalny

Liczba urodzeń i zgonów w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Do 2019 r. liczba urodzeń przeważała liczbę zgonów, co przyniosło jeden z najwyższych przyrostów naturalnych wśród województw. Notowany od 2020 r. ujemny przyrost naturalny jest jednym z najniższych w Polsce.

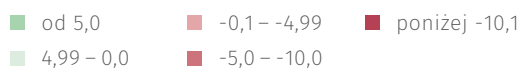
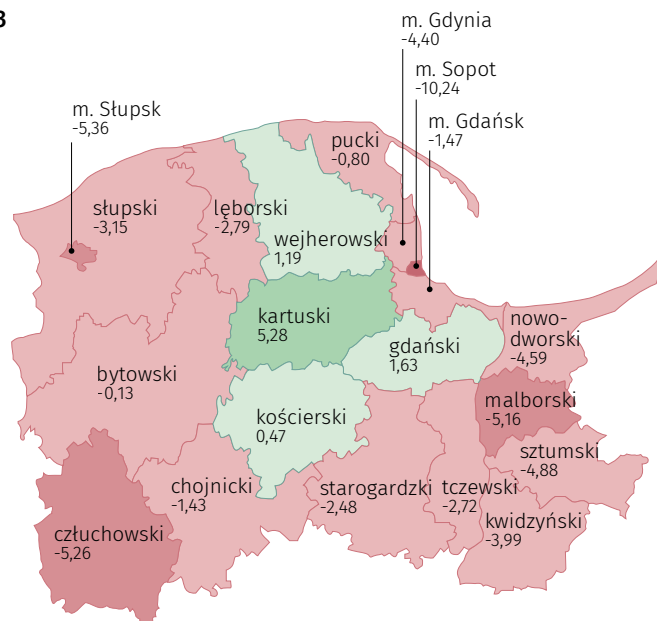
fot. UMWP

Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w powiatach województwa pomorskiego

1999

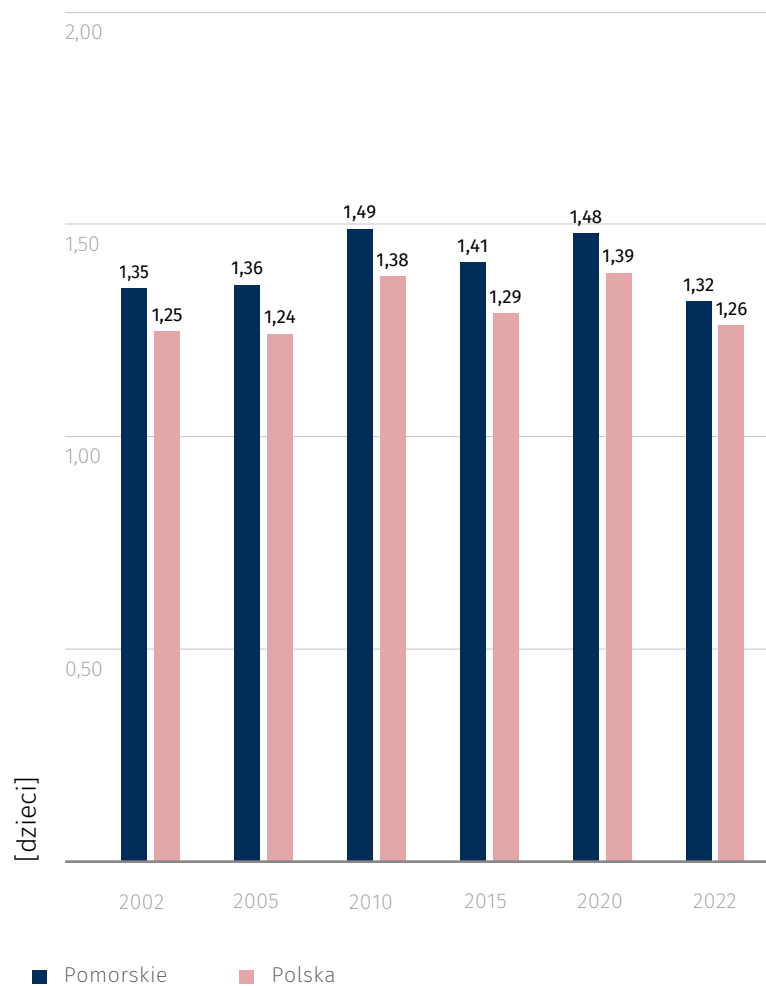
2023

W 2023 r. tylko 4 powiaty (kartuski, gdański, wejherowski i kościerski) zanotowały dodatni przyrost naturalny, podczas gdy w 1999 r. tylko w trzech powiatach (Gdańsk, Gdynia, Sopot) zanotowano wartości ujemne.

Współczynnik dzietności¹

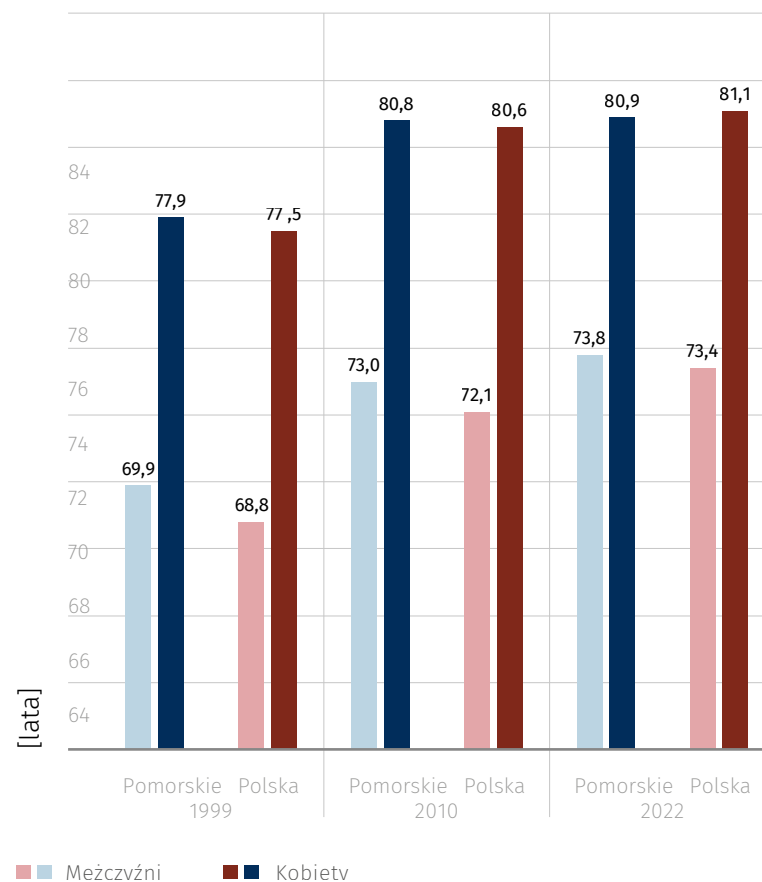
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Na przestrzeni ostatnich 20 lat wiek kobiet rodzących pierwsze dziecko wydłużył się o ponad 4 lata, podobnie jak w kraju.

Współczynnik dzietności należy do najwyższych w kraju, jednak jego malejąca wartość nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń.

¹ Oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku. Wartość współczynnika między 2,10 a 2,15 wskazuje na prostą zastępowalność pokoleń.

Przeciętne dalsze trwanie życia

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

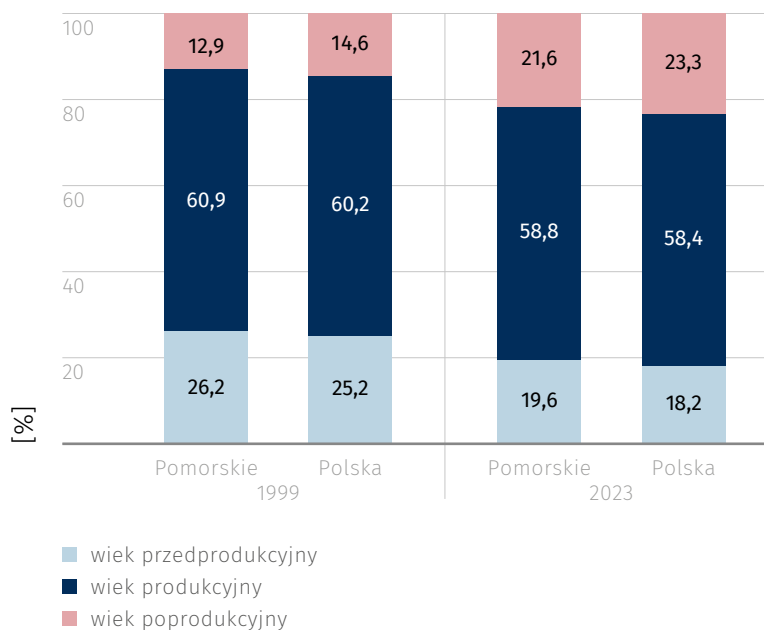
Systematycznie wzrasta długość życia mieszkańców, kobiety żyją dłużej od mężczyzn o około 7 lat. Statystyczny Pomorzanie żyje prawie 74 lata, a Pomorzanka prawie 81 lat.

Mediana wieku mieszkańców² wzrasta z roku na rok, jednak wciąż należy do najniższych w kraju – 40,7 lat w 2022 r. (ex aequo z województwem małopolskim). Mężczyźni są młodszy od kobiet – mediana ich wieku w 2022 r. wyniosła 39,5 lat wobec 42 lat. Jednocześnie mieszkańcy miast są starszy od mieszkańców wsi.

² Mediana wskazuje przeciętny wiek osób w danej zbiorowości.

Obciążenie demograficzne

Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wieku

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Zmienia się struktura ludności według ekonomicznych grup wieku. Maleje odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym⁴ na rzecz mieszkańców w wieku produkcyjnym⁵ i poprodukcyjnym⁶.

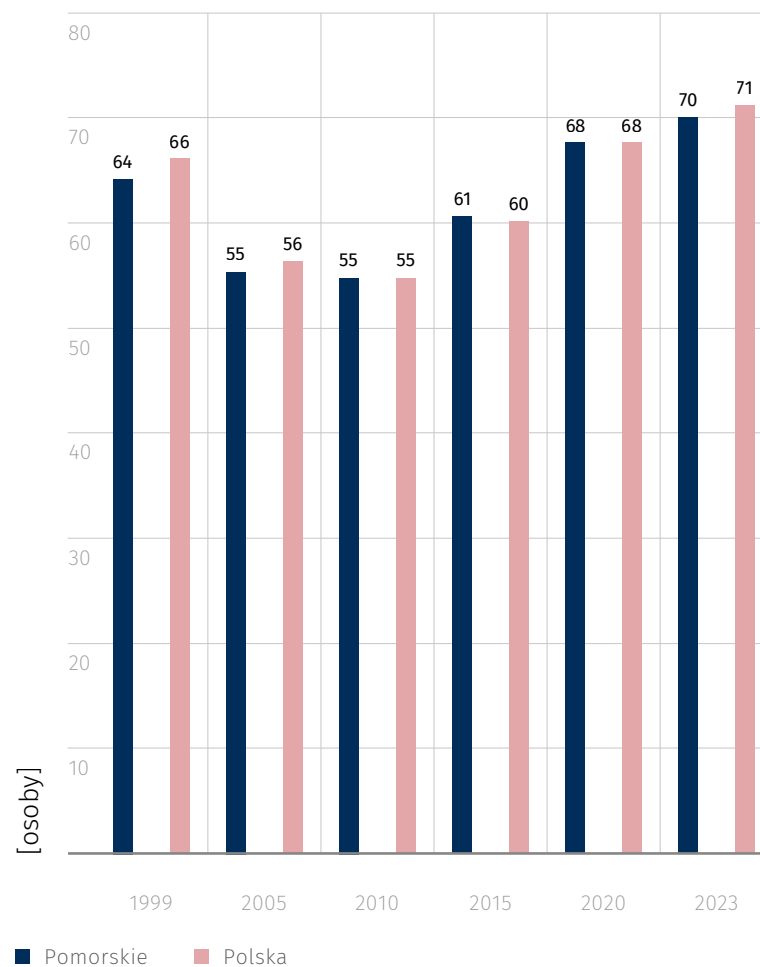
Od ponad dekady Pomorskie ma największy wśród województw udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz jeden z najniższych udziałów ludności w wieku poprodukcyjnym (12.-15. lokata).

⁴ Osoby w wieku do 17 lat.

⁵ Kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-64 lata.

⁶ Kobiety w wieku 60 lat i więcej i mężczyźni w wieku 65 lat i więcej.

Współczynnik obciążenia demograficznego⁶

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

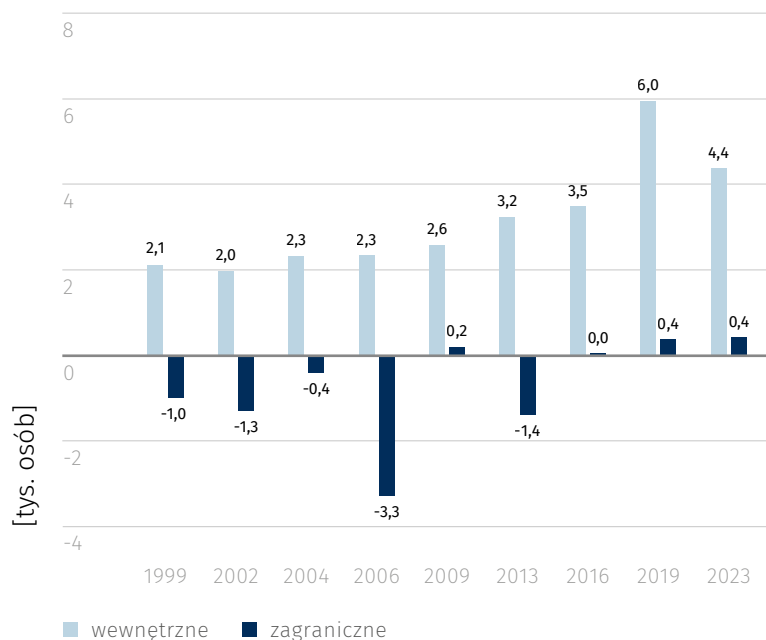
Znaczny przyrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym i spadek w wieku przedprodukcyjnym wpłynęły na wzrost współczynnika obciążenia demograficznego.

W 2023 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało o 6 osób w wieku nieprodukcyjnym więcej niż w 1999 r. Pomorskie plasuje się jednak pod tym względem na dobrej pozycji w kraju (12. miejsce).

⁶ Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Migracje

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych

	1999	2023
Pomorskie	1,1 tys. osób	4,8 tys. osób
Polska	-14,0 tys. osób	6,8 tys. osób

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Wysokie, dodatnie saldo migracji na pobyt stały należy do najlepszych w kraju, zwłaszcza w ruchu międzywojewódzkim (od 2018 r. niezmiennie 2. miejsce za Mazowszem).

Zameldowania w województwie pomorskim mieszkańców z innych województw

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W Pomorskim osiedlają się przede wszystkim mieszkańcy sąsiednich województw: warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i zachodniopomorskiego, ale znaczny jest także napływ mieszkańców z Mazowsza.

fol. Zbigniew Kosycarz / KFP

↑ Fot. Konrad Kosycarz — Nowy dworzec PKP w Sopocie. 2023 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Budynek dworca PKP w Sopocie. 1974 rok.

Ochrona zdrowia

Mieszkańcy Pomorza cieszą się coraz lepszym zdrowiem, gdyż wydłuża się przewidywana liczba lat życia w zdrowiu. W 2022 r. było to ponad 60 lat (mężczyźni) oraz 63 i pół roku (kobiety). To efekt lepszej opieki zdrowotnej, zdrowszego stylu życia oraz ogólnej poprawy warunków życia.

Dzięki licznym inwestycjom, nowoczesnemu sprzętowi medycznemu i nowym technologiom coraz więcej placówek medycznych poprawia jakość i dostępność do swoich usług zdrowotnych. Istotnie skrócił się przeciętny pobyt w szpitalu, poprawiło się wyposażenie placówek w sprzęt medyczny, nadal jednak ogólna dostępność do pomorskich szpitali jest niższa niż w pozostałych regionach, a placówki medyczne borykają się z brakami kadrowymi.

Zdecydowanie poprawiła się dostępność do przychodni (prawie 4-krotnie). W 2023 r. statystyczny Pomorzanie skorzystał z 8 porad lekarskich, podczas gdy w 1999 r. – z 5. Jednakże osoby mieszkające na obszarach wiejskich i w małych miastach nadal mają ograniczony dostęp do usług, zwłaszcza do świadczeń specjalistycznych.

Choroby cywilizacyjne to najważniejszy czynnik wpływający na stan zdrowia Pomorzanie. Pomorzanie najczęściej umierają z powodu chorób układu krążenia i chorób nowotworowych. Częstszą przyczyną zgonów niż w 1999 r. są jednak takie choroby jak cukrzyca, choroby układu oddechowego, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

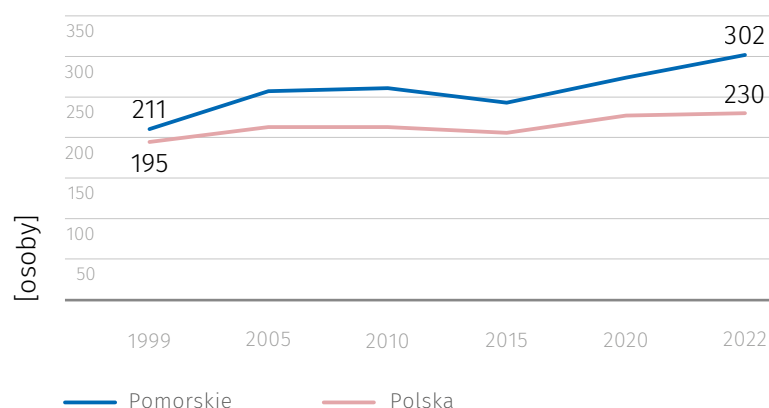
Szpitala

Pomorskie	1999	2022	zmiana
Liczba szpitali ogólnych	35	41	wzrost o 6 szpitali
Liczba łóżek w szpitalach ogólnych	10 394	7 820	spadek o 24,8%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba szpitali ogólnych na Pomorzu rosła wolniej niż w Polsce – ich udział w liczbie placówek w kraju to niespełna 4,6% (w 1999 r. było to niemal 5%).

Liczba ludności na łóżko w szpitalach ogólnych

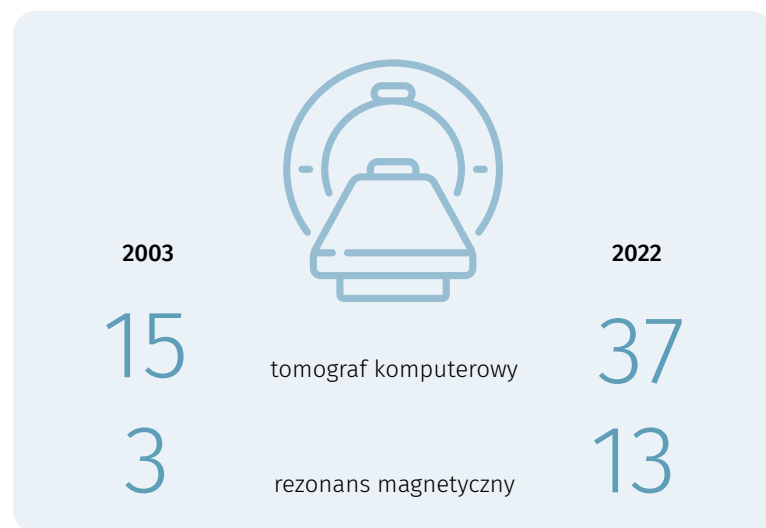

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Spadek liczby łóżek w szpitalach był wyższy niż w kraju, co spowodowało znaczący wzrost liczby ludności przypadającej na 1 łóżko. Stawia to Pomorskie na ostatnim miejscu wśród województw.

Przeciętny pobyt chorego w szpitalu skrócił się z 9 do niecałych 5 dni, m.in. ze względu na wcześniejsze uruchamianie po zabiegach oraz nowe technologie.

Sprzęt medyczny w szpitalach województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia

Liczba tomografów komputerowych w szpitalach wzrosła 2,5-krotnie, a liczba rezonansów magnetycznych ponad 4-krotnie.

Liczba ludności przypadająca na:		2003	2022
1 tomograf komputerowy (w szpitalach)	Pomorskie	145,7 tys.	63,7 tys.
	Polska	191 tys.	56,5 tys.
1 rezonans magnetyczny (w szpitalach)	Pomorskie	728,7 tys.	181,4 tys.
	Polska	812,7 tys.	137,6 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia

Liczba ludności przypadająca na 1 tomograf w szpitalach spadła ponad 2-krotnie, a na 1 rezonans magnetyczny 4-krotnie.

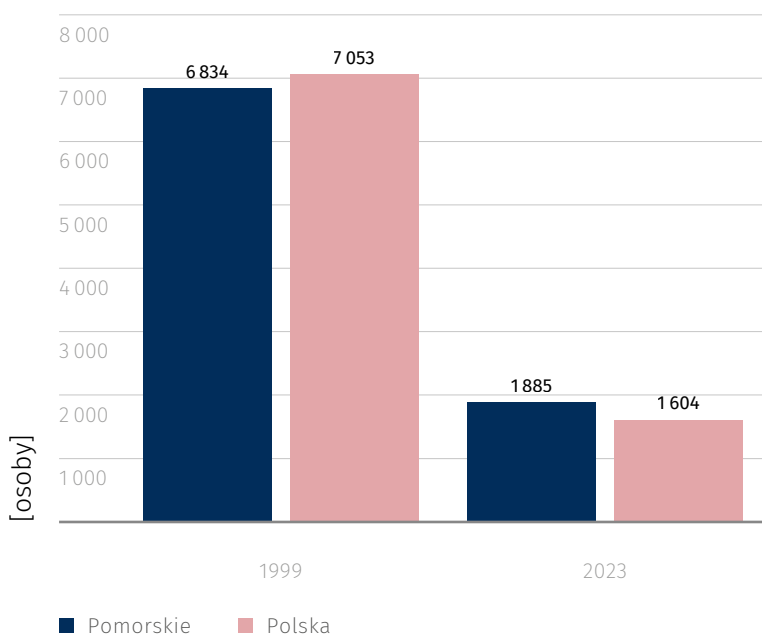
fot. UMWP

Przychodnie

Pomorskie	1999	2023	zmiana
Liczba przychodni	317	1 252	wzrost o prawie 300%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba ludności na 1 przychodnię

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

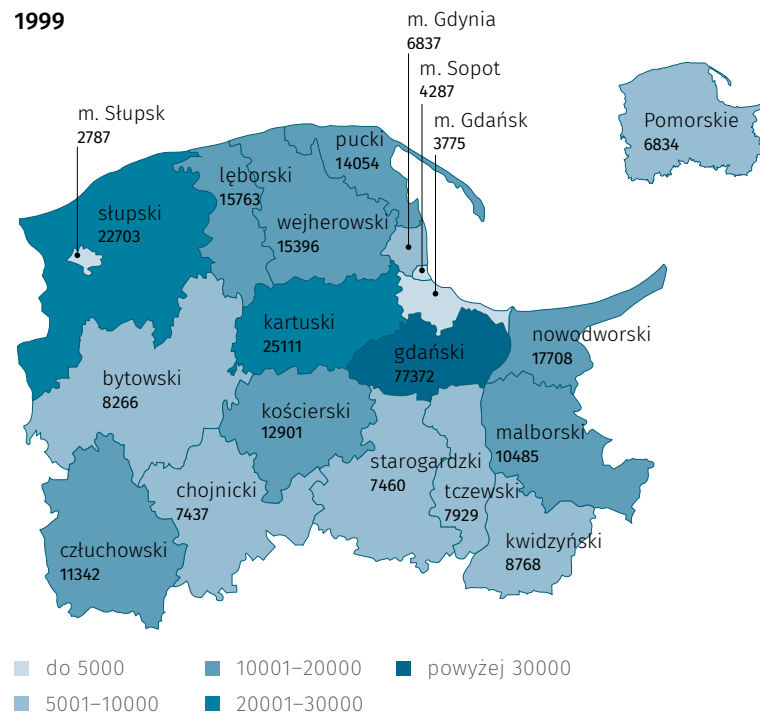
Liczba przychodni w województwie pomorskim od 1999 r. wzrosła prawie 4-krotnie.

Liczba mieszkańców przypadająca na 1 przychodnię zmniejszyła się ponad 3,5-krotnie, ale jest wyższa niż średnio w kraju.

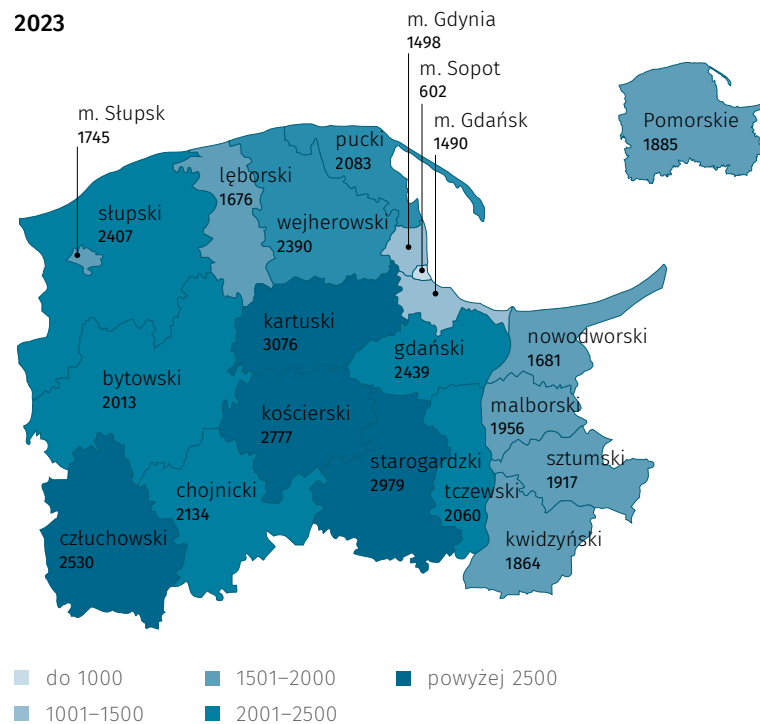
Najlepsza dostępność do przychodni cechuje Sopot, Gdańsk i Gdynię, najniższa charakteryzuje powiat kartuski, starogardzki i kościerski.

Liczba ludności na 1 przychodnię

1999

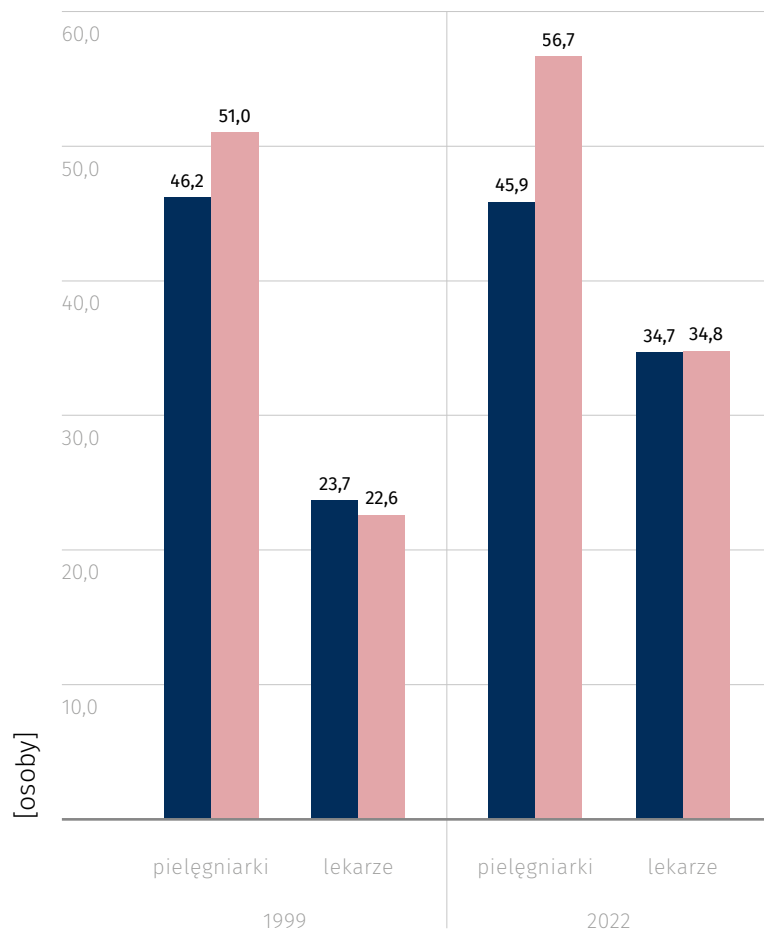
2023

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Kadra medyczna

Personel medyczny na 10 tys. ludności

■ Pomorskie ■ Polska

Pomorskie	1999	2022	zmiana
Liczba lekarzy	5,2 tys.	8,2 tys.	wzrost o niemal 3 tys. lekarzy
Liczba pielęgniarek	10,1 tys.	10,8 tys.	wzrost o prawie 700 pielęgniarek

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

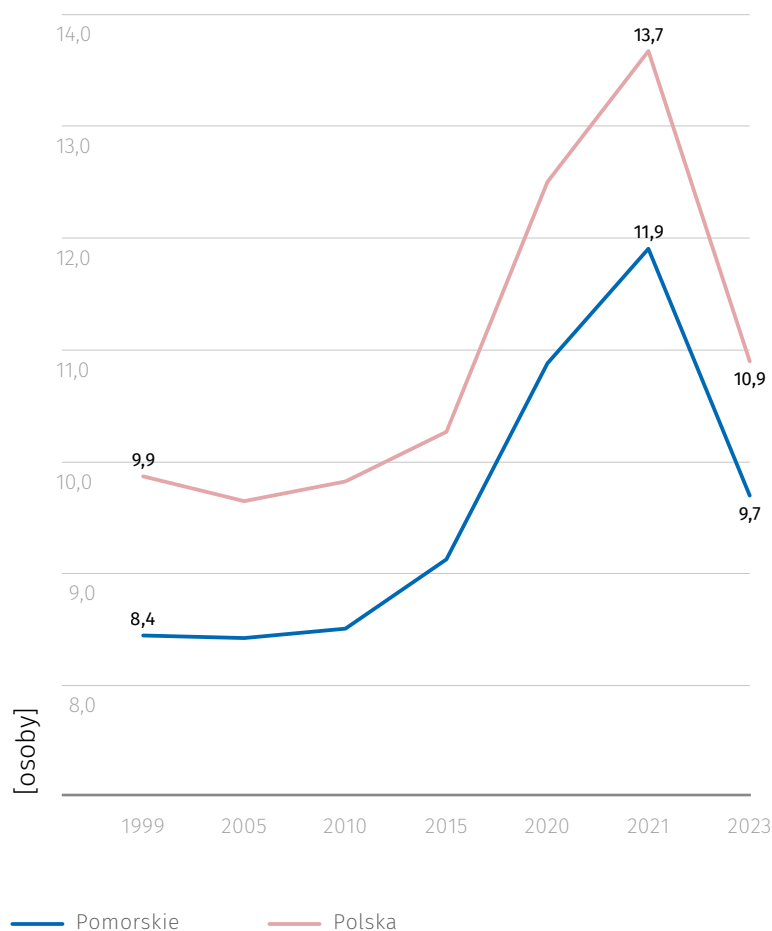

Od 1999 r. liczba lekarzy na Pomorzu wzrosła o ponad 57% (o 7% więcej niż średnio w Polsce), a liczba pielęgniarek o niespełna 7%.

Pomorskie utrzymuje 8. miejsce w kraju pod względem liczby lekarzy na 10 tys. ludności, jednocześnie zajmuje ostatnie miejsce pod względem liczby pielęgniarek na 10 tys. ludności (w 1999 r. miejsce 14.)

Główne przyczyny zgonów

Liczba zgonów na 1000 mieszkańców

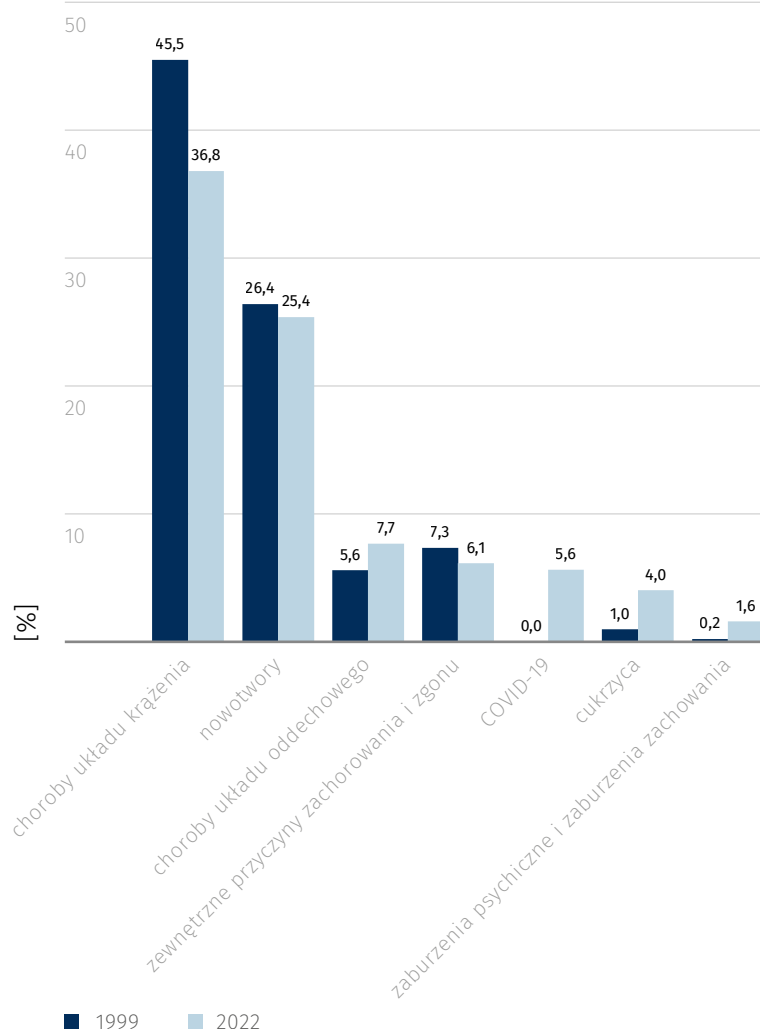

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba zgonów w 2023 r. była o 24% wyższa niż w 1999 r. (przy wzroście o 7% dla Polski), przy czym najwyższą wartość w ciągu ostatnich 25 lat osiągnęła w 2021 r. na skutek pandemii COVID-19.

Wzrost poziom umieralności mieszkańców, nadal jednak jest niższy niż średni w Polsce.

Zgony wg przyczyn w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Głównymi przyczynami zgonów mieszkańców Pomorza pozostają choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe, chociaż ich udział spada. Łącznie odpowiadają za 62,2% zgonów.

Rośnie odsetek zgonów z powodu cukrzycy, chorób układu oddechowego, zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania.

Pomoc społeczna

Przez minione 25 lat, w sferze polityki społecznej wzrosła wrażliwość. Prosty przykładem może być nazewnictwo – w rocznikach statystycznych z początku XXI w. można znaleźć dane dotyczące liczby osób „upośledzonych”, osób „starych”, podczas gdy obecnie mówi się o osobach z niepełnosprawnościami, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu czy o seniorach i seniorkach.

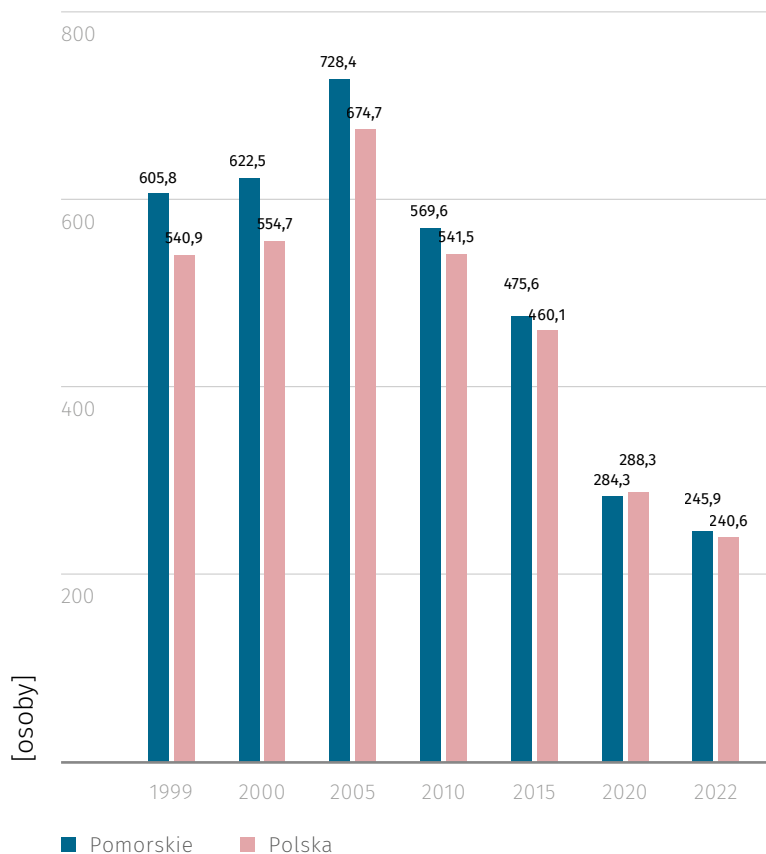
W obszarze społecznym istotnym wyzwaniem jest starzenie się społeczeństwa. Oprócz konsekwencji ekonomicznych generuje ono również wzrost popytu na usługi zdrowotne oraz opiekuńcze. Już teraz, zmienia się struktura przyczyn przyznawania pomocy społecznej, gdyż wzrost liczby długotrwale i przewlekle chorych powoduje wykluczenie społeczne ich opiekunów, często również będących w starszym wieku. Z drugiej strony za sprawą rozwoju gospodarczego i poprawy sytuacji na rynku pracy obniża się liczba bezrobotnych pobierających zasiłki oraz osób żyjących w ubóstwie.

W regionie zdecydowanie wzrosła baza stacjonarnej pomocy społecznej. Kluczowym kierunkiem rozwoju stało się jednak przejście od opieki instytucjonalnej do wsparcia na poziomie społeczności lokalnej (deinstytucjonalizacja).

Od wejścia Polski do Unii Europejskiej wsparcie skierowane na pomoc społeczną i rozwój kapitału ludzkiego wyniosło niespełna 2,4 mld zł., zarówno z programów regionalnych jak i krajowych. Do największych przedsięwzięć rozwojowych zaliczyć należy projekty wspierające osoby bierne zawodowo, podmioty ekonomii społecznej oraz rozwijające usługi społeczne. W ramach komponentów regionalnych za kwotę ponad 1,7 mld zł, 70,5 tys. osób objęto wsparciem w zakresie aktywnej integracji, 25,4 tys. osób z niepełnosprawnościami uczestniczyło w projektach i ponad 80,5 tys. osób objęto usługami społecznymi i zdrowotnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej

Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności

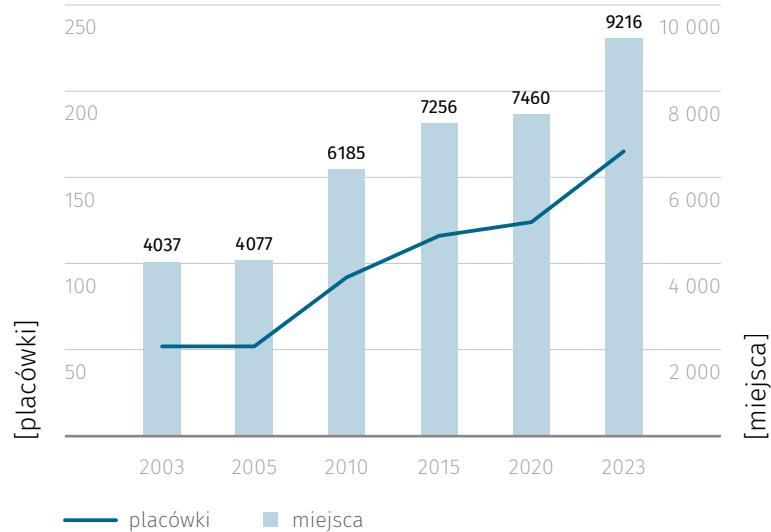
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Spada liczba osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej.

Województwo pomorskie odnotowało wyższą dynamikę spadku i tym samym zbliżyło się do średniej krajowej, która przez lata pozostawała na nieco niższym poziomie.

Infrastruktura społeczna

Liczba miejsc i placówek stacjonarnej pomocy społecznej w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba mieszkańców w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej

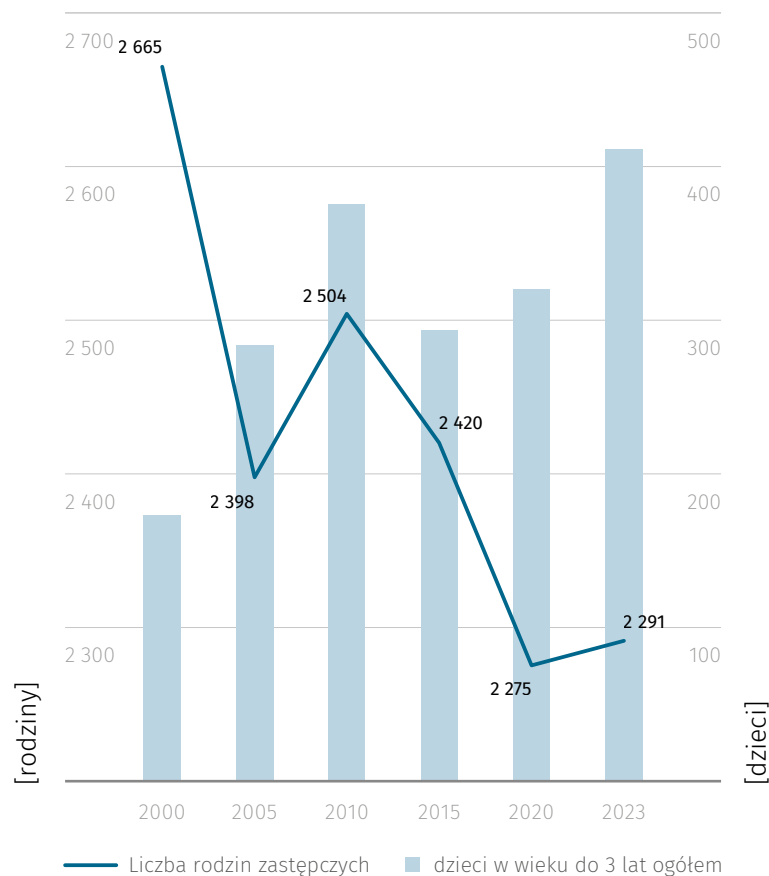
	2003	2023	zmiana
POMORSKIE	4 004	8 602	wzrost o 115%
Udział pomorskiego w kraju	4,4%	7,1%	

Odnotowano największą dynamikę w Polsce, zarówno w zakresie liczby placówek, miejsc, którymi dysponują oraz ich wykorzystania.

Wpłynęło to na średnią liczbę miejsc w jednej placówce. Spadła ona z 77 do 52 miejsc. W kraju był to spadek z 78 do 56 miejsc.

Rodziny zastępcze

Liczba rodzin zastępczych oraz dzieci do lat 3. przebywających w tych rodzinach w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

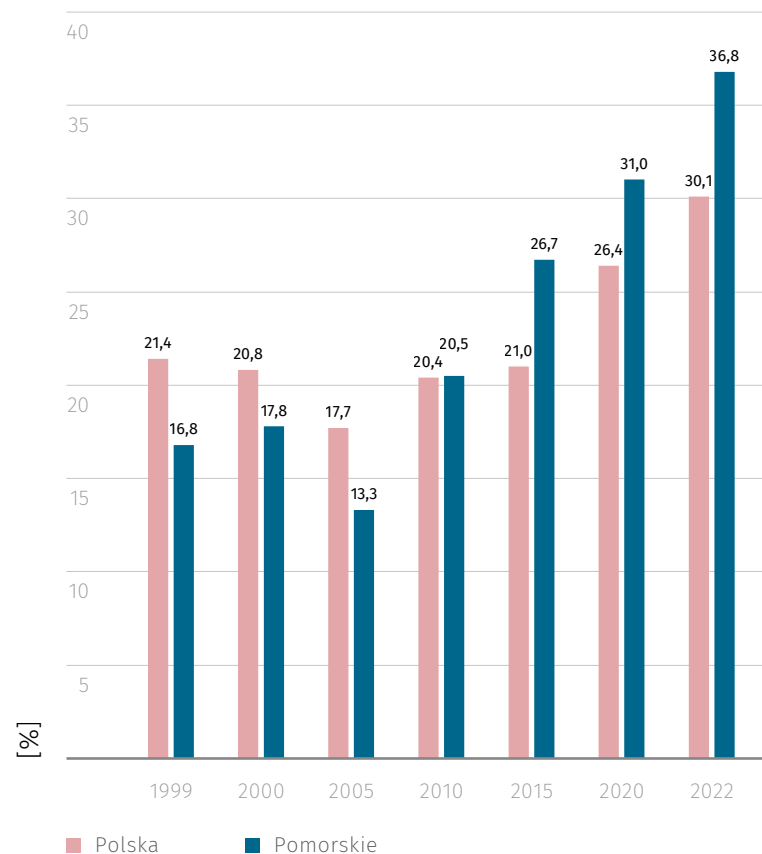
Od 1999 r. na Pomorzu oraz w innych regionach Polski (poza Wielkopolską) spadała liczba rodzin zastępczych.

W latach 1999-2023 w pomorskich rodzinach zastępczych usamodzielnionych zostało ponad 4 tys. dzieci.

Od 2000 r. rośnie liczba dzieci w wieku do 3 lat, które przebywają w rodzinach zastępczych.

Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami

Wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w wieku 16-64 lat

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Poprawiła się sytuacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Wskaźnik zatrudnienia w tej grupie osób podwoił się i w 2022 r. wyniósł 36,8% (2. lokata w kraju, przy średniej krajowej równej 30,1%).

Infrastruktura komunalna

Pomimo wciąż istniejących potrzeb, Pomorskie było i jest w krajowej czołówce pod względem dostępu do infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków.

W okresie 1999-2022 przybyło 6,6 tys. km sieci wodociągowej i 8,8 tys. km sieci kanalizacyjnej. W efekcie, region notuje jeden z najwyższych w kraju poziom zwodociągowania i najwyższy skanalizowania, w tym skanalizowania obszarów wiejskich. To właśnie w szczególności na obszarach wiejskich realizowane były inwestycje i obecnie dysproporcje w poziomie skanalizowania między wsią i miastem, mimo, że nadal są wysokie zdecydowanie zmalały.

Proekologiczne postawy mieszkańców i postęp technologiczny urzędzeń spowodował systematyczny spadek zużycia wody w gospodarstwach domowych. W minionym dwudziestoleciu tendencje spadkowe zużycia notowano do roku 2015, jednakże po nim zaczęła się ponowny jego wzrost.

Istotne zmiany zanotowano również w dostępie do oczyszczalni ścieków. Pomorskie od lat utrzymuje tu pozycję lidera rankingu, ponieważ prawie 85% mieszkańców odprowadza swoje ścieki do oczyszczalni. Dwie dekady wcześniej odprowadzało je niespełna 75% Pomorzan.

Podobnie jak w całym kraju, na Pomorzu rosta ilość odpadów komunalnych, chociaż wolniej niż średnio w kraju. Obowiązek ustawowy spowodował, że we wszystkich gminach wprowadzono selektywny system zbierania odpadów. Była to swoista rewolucja, bo pierwsze dostępne dane dla roku 2003 wskazują, że selektywnie zbierano wówczas tylko nieco ponad 1% odpadów. W 2022 r. stanowiły już 43% odpadów. Prawie dwie dekady działań w tym względzie pozwoliły jednak dogonić liderów w tym rankingu — województwa: lubelskie i śląskie i umieścić Pomorskie na 3. miejscu w kraju.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Długość sieci w województwie pomorskim

	1999	2022	zmiana
wodociągowej	11 431 km	18 107 km	wzrost o ponad 58%
kanalizacyjnej	3 475 km	12 316 km	wzrost ponad 250%

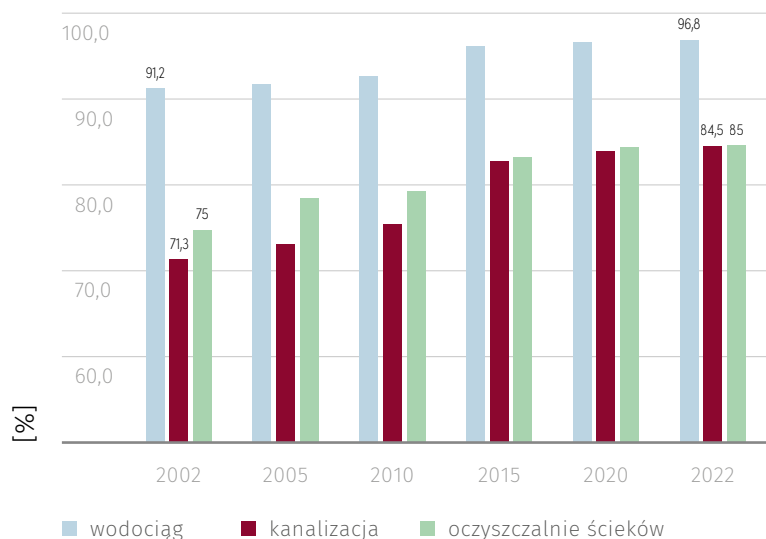
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Od 1999 r. przybyło 6,6 tys. km nowej sieci wodociągowej.

Dostęp do sieci wodociągowej od wielu lat na Pomorzu jest lepszy niż średni w kraju. W 2022 r. region zajmował 3. miejsce wśród województw.

Od 2008 r. Pomorskie nieustannie zajmuje 1. miejsce w kraju pod względem dostępu do sieci kanalizacyjnej, podobnie jak w przypadku dostępu do oczyszczalni ścieków.

Korzystający w % ogółu ludności w województwie pomorskim

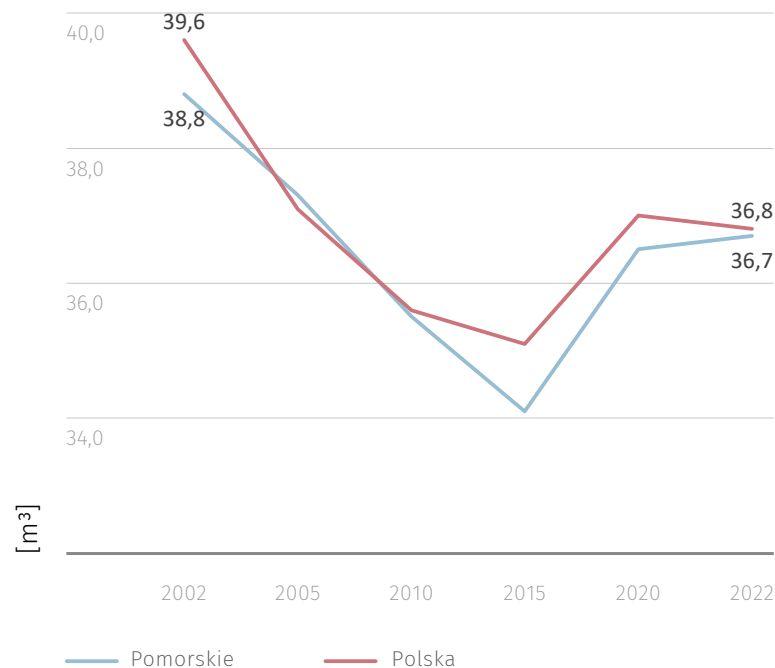

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Spada dystans między odsetkiem użytkowników korzystających z wodociągów i kanalizacji.

Udział korzystających z sieci kanalizacyjnej niemal pokrywa się obecnie z udziałem korzystających z oczyszczalni ścieków.

Zużycie wody na 1 korzystającego w gospodarstwach domowych

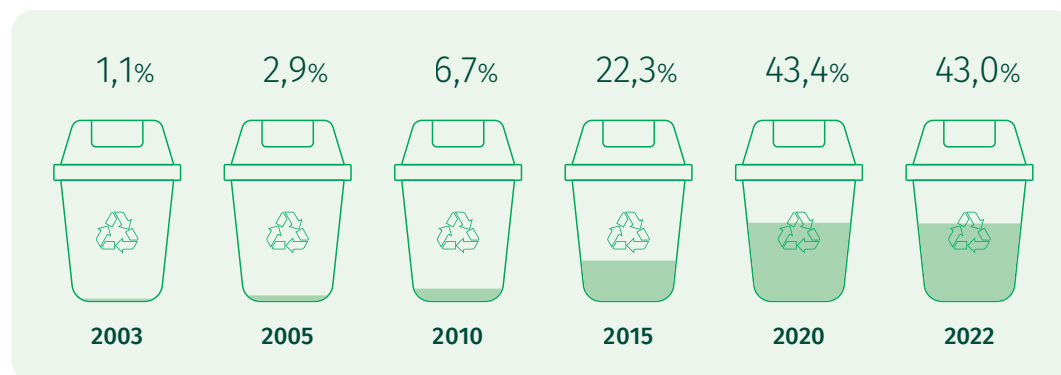
Do 2015 r. zużycie wody w gospodarstwach domowych systematycznie spadało. Ostatnio jednak wzrosło choć nadal utrzymuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż 2002 r.

Odpady komunalne

Pomorskie zajmuje 3. miejsce w kraju pod względem udziału odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w województwie pomorskim

Rynek pracy

Rozwój rynku pracy zależy od wielu czynników, do których należą m.in.: sytuacja demograficzna, postęp w edukacji w tym doradztwo zawodowe, rozwój technologii czy atrakcyjność osiedleńcza regionu. Jest on zatem podatny na uwarunkowania zewnętrzne. Mimo licznych zawirowań na świecie, które miały miejsce w minionym ćwierćwieczu (m.in. kryzys ekonomiczny, pandemia COVID-19, wojna w Ukrainie), pomorski rynek pracy wykazał się dużą odpornością. Przeszedł on transformację od skrajnie wysokiego bezrobocia strukturalnego wywołanego transformacją ustrojową i restrukturyzacją gospodarki, do tak zwanego „ryнку pracownika” sfery usług oraz odrodzenia nowoczesnej gospodarki morskiej i logistycznej.

Pomorzanie należą do grona bardziej aktywnych zawodowo niż pozostali mieszkańcy kraju. Odnotowano największą dynamikę wzrostu wskaźnika aktywności zawodowej zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn oraz wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnością. Łączy się to ze znaczącym spadkiem stopy bezrobocia, która była w minionych latach swoje najniższe rekordy. Widoczne jest jednak, w przeciwieństwie do średnich krajowych, niewielkie pogłębienie bierności zawodowej, co jest pokłosiem starzenia się społeczeństwa.

Nie sposób pominąć udziału cudzoziemców na polskim i pomorskim rynku pracy. W związku z agresją Rosji na Ukrainę, od 2015 r. znacząco wzrósł napływ obywateli zwłaszcza z tego kraju.

Pomorzenie na rynku pracy

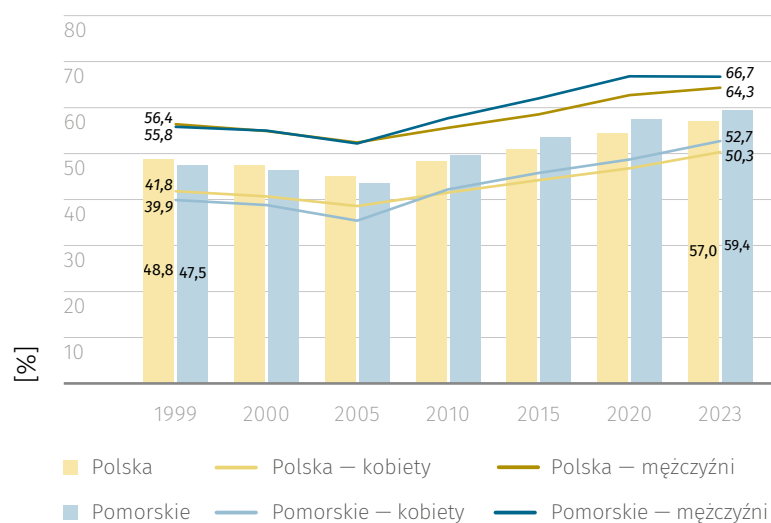
Liczba pracujących

	1999	2022	zmiana
Pomorskie	786 446	924 762	wzrost o 18%
Polska	15 703 364	15 168 969	spadek o 3%

Liczba pracujących w regionie wzrosła o 18%, podczas gdy w kraju zmalała o 3%.

Maleje udział zatrudnionych w rolnictwie (z 15% do 5%) na rzecz usług (z 54% do 66%). Względnie stabilny jest udział pracujących w przemyśle (około 30%).

Udział osób pracujących w liczbie ludności¹ (wskaźnik zatrudnienia)

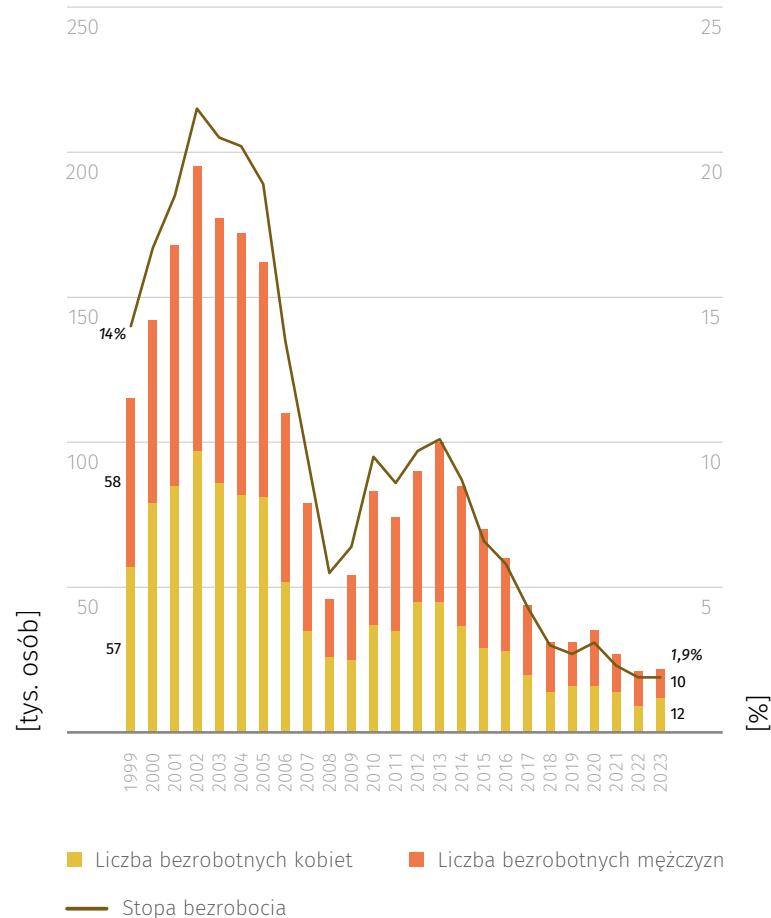

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

¹w wieku 15-89 lat

Wysoki awans Pomorza pod względem wskaźnika zatrudnienia — z 11. na 2. miejsce w Polsce. W przypadku kobiet odnotowano najwyższy progres w kraju.

Bezrobocie w województwie pomorskim

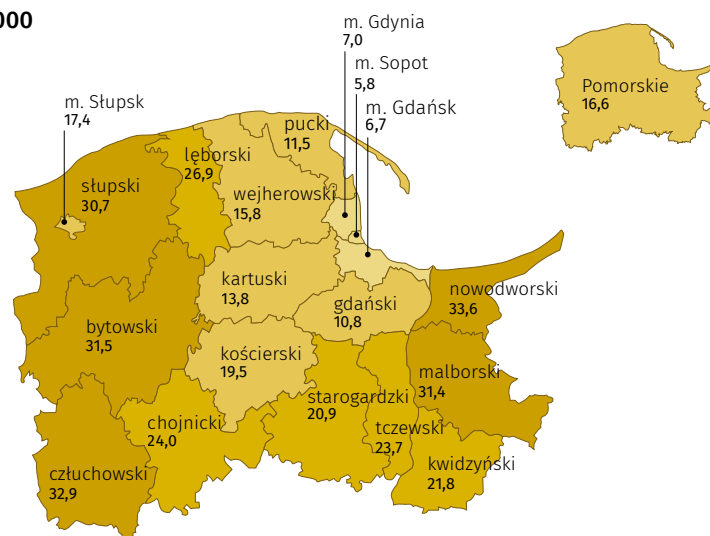
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba osób poszukujących pracy spadła o 93 tys., czyli o ponad 80%.

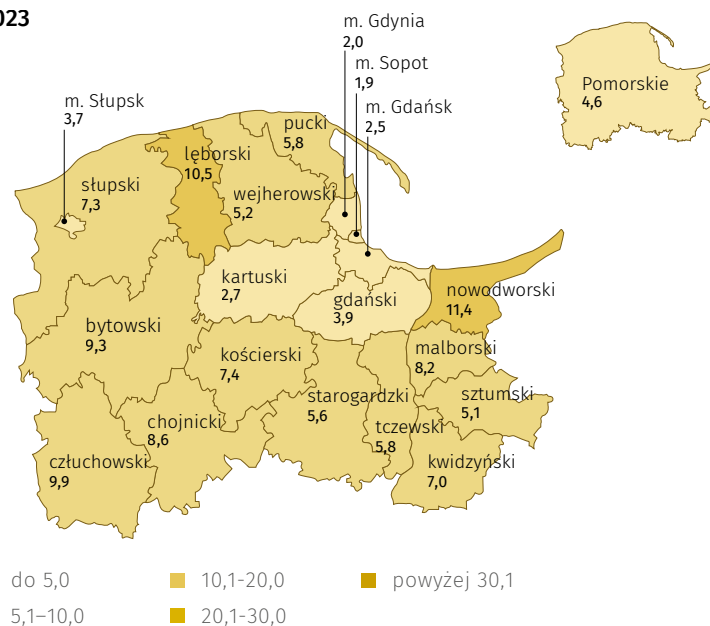
Stopa bezrobocia (BAEL) w 1999 r. wynosiła 14,0% (7. miejsce w kraju), natomiast w 2023 r. była już 2. najniższą w Polsce i wynosiła niespełna 2%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego

2000

2023

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Dysproporcje wewnątrzregionalne stają się coraz mniejsze. Nadal najwyższa stopa bezrobocia cechuje powiat nowodworski (11,4%), chociaż maleje dystans tego powiatu do najlepszego w rankingu Sopotu (1,9%).

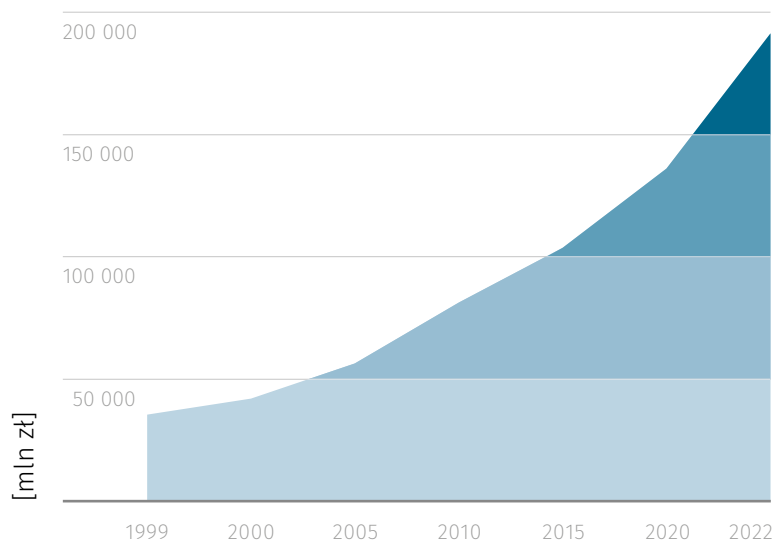
Efekty pracy Pomorzan

Pomorska gospodarka od końca lat 90. XX wieku cechuje się stabilną pozycją w stosunku do innych województw. Niemal połowa regionalnego PKB wytwarzana jest w Trójmieście, gdzie notuje się też najwyższy poziom Produktu Krajowego Brutto (PKB) per capita. To tu znajduje się również większość inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego.

Gospodarka Pomorza jest skoncentrowana głównie na usługach, z turystyką mającą istotne znaczenie. Jednakże ważną rolę odgrywa też przemysł morski, branża petrochemiczna, drzewno-meblarska, budowlana i elektro-maszynowa. Do ważnych sektorów należą również: elektronika, logistyka, nowoczesne usługi dla biznesu, ICT, biotechnologia i chemia lekka oraz przetwórstwo rolno spożywcze (w tym przetwórstwo rybne).

Pomorskie wykorzystało transformację i na przestrzeni ostatnich 25 lat (pomimo m.in. globalnego kryzysu finansowego i ekonomicznego w pierwszej dekadzie XXI w., wybuchu pandemii COVID-19 w 2020 r., wojny w Ukrainie od 2021 r.) odnotowało znaczącą poprawę wartości PKB. Od 1999 r. wartość ta wzrosła ponad czterokrotnie, a region utrzymywał stabilną pozycję w stosunku do pozostałych regionów Polski — nieprzerwanie zajmował 7. lokatę pod względem wielkości PKB, a w 2022 r. (wg szacunków wstępnych GUS) po raz pierwszy zajął 6. miejsce w kraju. Niezmiennie najwięcej PKB (ponad połowę) wytwarza podregion trójmiejski (Gdańsk, Gdynia, Sopot). Wartość PKB per capita wzrosła natomiast ponad pięciokrotnie.

PKB w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Produkt krajowy brutto ogółem

	1999	2022	zmiana
Pomorskie	35 283 mln zł	191 386 mln zł	wzrost o 442%
Polska	615 115 mln zł	3 067 495 mln zł	wzrost o 399%

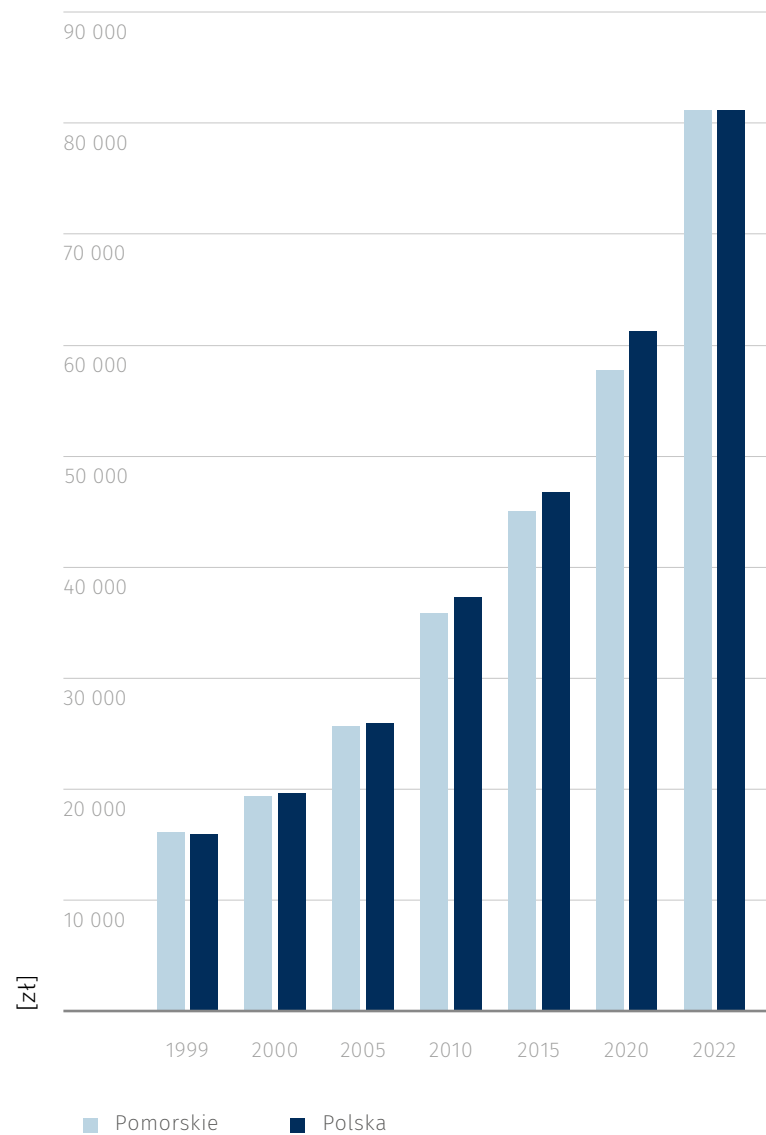
Wartość PKB wzrosła ponad czterokrotnie.

Awans z 7. na 6. lokatę wśród województw pod względem wielkości PKB.

Utrzymują się duże dysproporcje w zróżnicowaniu PKB w podregionach.

Największy wkład w regionalny PKB wnosi podregion trójmiejski, a najmniejszy podregion chojnicki.

PKB na 1 mieszkańca w województwie pomorskim i w Polsce

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

PKB na 1 mieszkańca

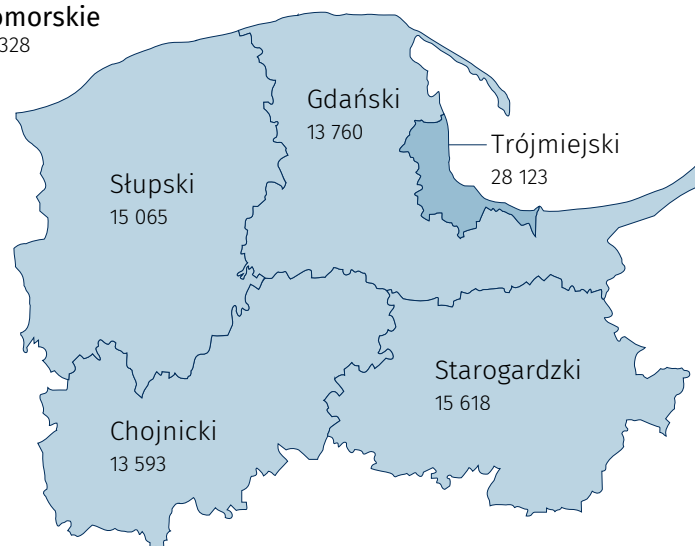
	1999	2022	zmiana
Pomorskie	16 120 zł	81 149 zł	wzrost o 65 029 zł
Polska	15 914 zł	81 093 zł	wzrost o 65 179 zł

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca [zł]

2000

Pomorskie

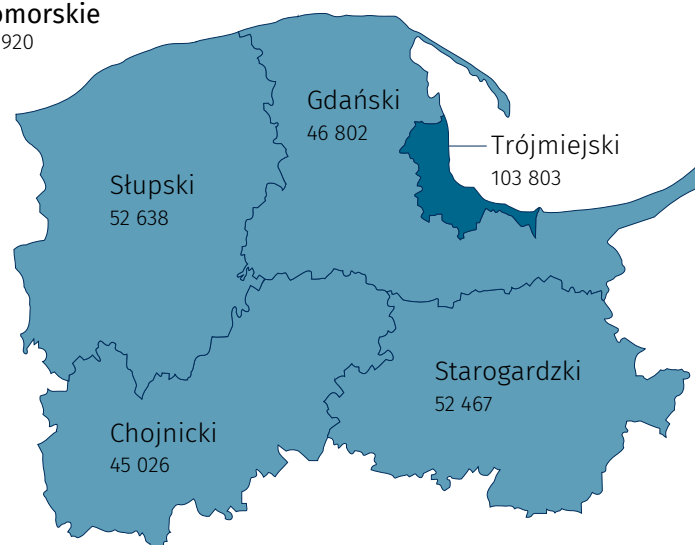
19 328

2021

Pomorskie

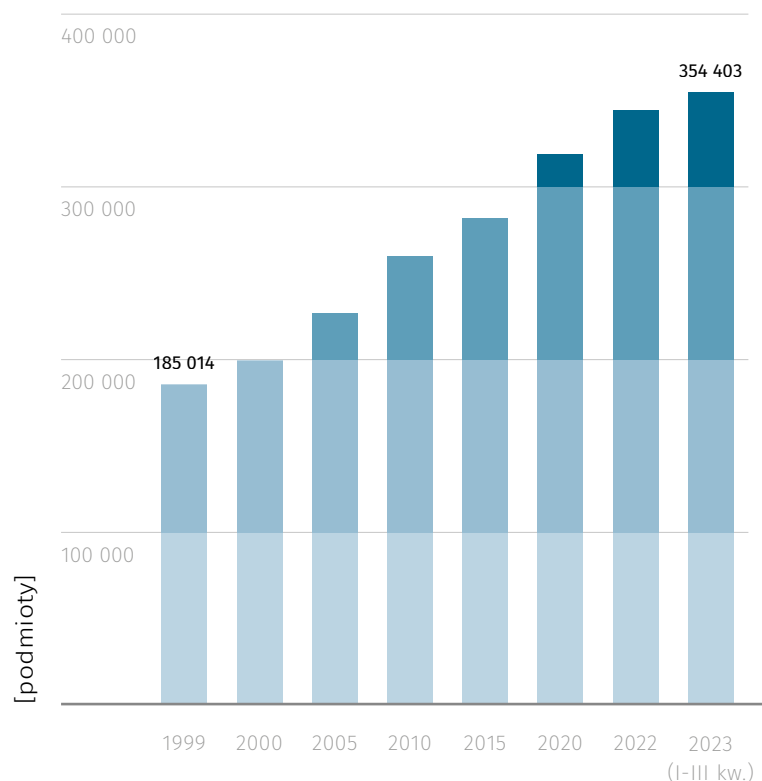
66 920

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Przedsiębiorczość

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON

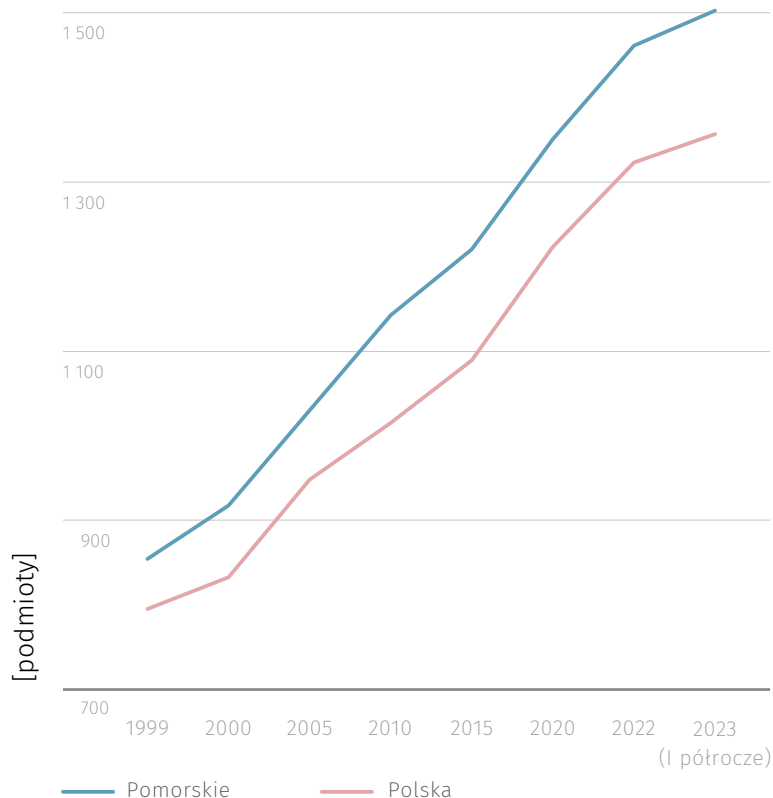
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W ciągu ostatnich dwóch dekad liczba firm wzrosła o połowę.

Największą liczbę firm koncentruje Gdańsk, gdzie nieprzerwanie skupia się około 27% firm na Pomorzu (91 tys. firm).

Na 2. miejscu jest Gdynia (14% ogółu firm na Pomorzu w latach 1999-2022), a na 3. — powiat wejherowski (9% ogółu firm w 2022).

Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Podmioty gospodarcze na 10 tys. mieszkańców

	1999	2023 (I półrocze)	zmiana
Pomorskie	854	1 503	wzrost o 649
Polska	795	1 357	wzrost o 562

Region utrzymuje się na silnej 4. pozycji w kraju pod względem liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tysięcy ludności.

Przedsiębiorczość na Pomorzu jest wyższa niż średnia w kraju.

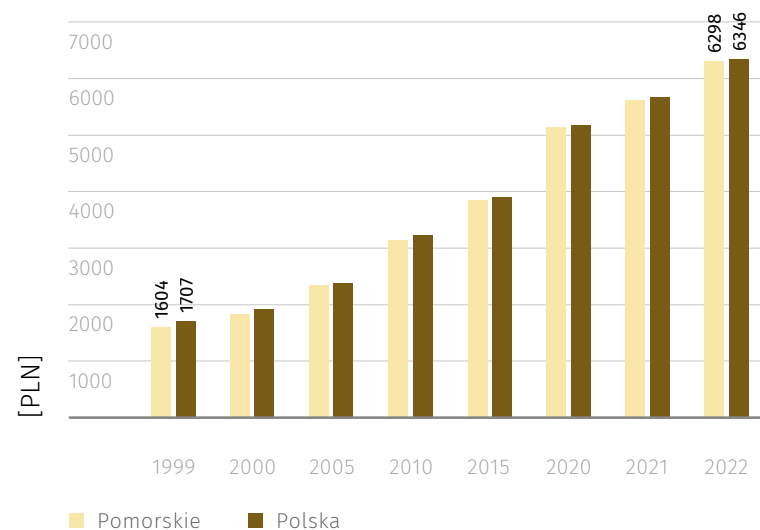
Wynagrodzenia, dochody

Do 1 stycznia 1995 r. wszyscy mieszkańcy Polski byli milionerami. W tym dniu reforma walutowa wprowadziła nową jednostkę pieniężną o nazwie „złoty” i symbolu PLN, które zastąpiły „starego złotego” (PLZ). Denominacja oznaczała, że Polacy przestali zarabiać i wydawać miliony. Jeden nowy złoty odpowiadał 10 000 starych złotych sprzed reformy walutowej. W 1999 r. przeciętne wynagrodzenie miesięczne w Polsce wynosiło nieco ponad 1,7 tys. zł. To i tak sporo, bo po samej denominacji w 1995 r. jedynie ok. 700 zł.

Mieszkańcy Pomorza zawsze zarabiali dobrze (1,6 tys. zł), ale nie tak dobrze, jak przeciętnie w kraju, chociaż do średniej krajowej brakowało niewiele. Wynika to z faktu, że trzy najzamożniejsze województwa w kraju: mazowieckie, śląskie i dolnośląskie podciągały średnią mocno w górę. Pomorze znalazło się w grupie wraz z małopolskim, łódzkim czy zachodniopomorskim. W 1999 r., startując z 3. miejsca wśród województw ostatecznie ulokowało się na 5. pozycji, chociaż wynagrodzenie wzrosło w tym czasie prawie 4-krotnie.

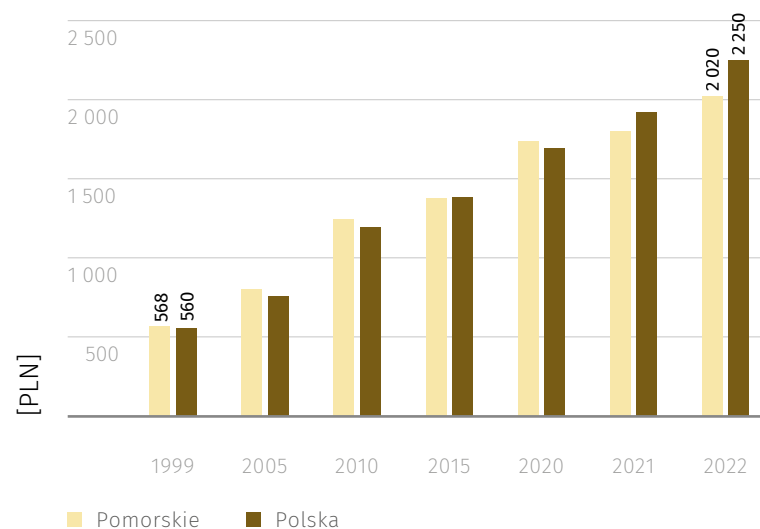
Proporcjonalnie wzrósł też dochód rozporządzalny na 1 osobę, czyli środki pochodzące zarówno z wynagrodzeń, jak też świadczeń społecznych. Do 2019 r. na Pomorzu przewyższał średni w kraju, jednakże w pandemicznym 2020 r. dochód rozporządzalny znacząco spadł. Jest już niższy niż średni w Polsce i rośnie wolniej niż średnio w kraju.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W ostatnich latach, pod względem wynagrodzeń, Pomorze dogoniło Śląsk, ale wyprzedziła je Małopolska

Ceny

Lata 90. to nie tylko obyczajowe, ale również ekonomiczne przemiany. Uwolniony rynek obudził w Polakach stłumioną przez dekady PRL przedsiębiorczość. Nie tylko płace, ale również chodniki i przejścia podziemne błyskawicznie zapełniły się tymczasowymi stoiskami, przy poboczach wyrastały kioski z warzywami, w garażach otwierano sklepiki spożywcze, na parterach domów piekarnie i cukiernie. Jakie były w nich ceny i jak się mają do aktualnych?

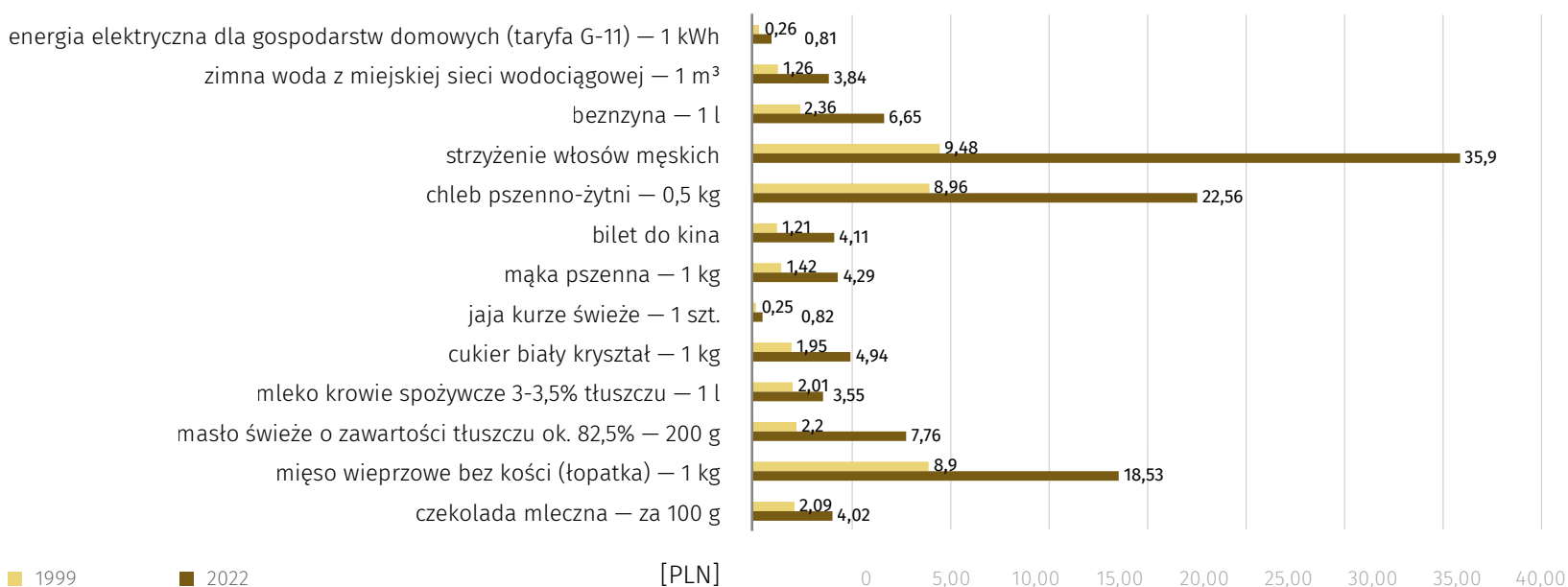
Spośród najbardziej popularnych artykułów spożywczych najbardziej, bo ponad trzykrotnie podrożał chleb pszenno-żytni, masło i jaja. Mocno podrożały też usługi, bo np. za strzyżenie męskie trzeba dziś wydać prawie 4 razy więcej niż w 1999 r., a za bilet do kina dwa i pół razy więcej.

Z dzisiejszej perspektywy, ceny z 1999 r. wydają się niskie. Warto jednak osadzić je w kontekście możliwości nabywczych. Średnia

pensja w województwie pomorskim w 1999 r. wynosiła niewiele ponad 1600 zł brutto (ok. 1100 zł netto), w 2022 r. była już prawie czterokrotnie wyższa, bo wynosiła prawie 6300 zł brutto (ok. 4600 zł netto).

Przeciętny obywatel w 1999 r. za miesięczną wypłatę mógł kupić prawie 570 kg cukru, ok. 550 litrów mleka, 4,4 tys. sztuk jaj lub prawie 470 litrów benzyny. W 2022 r. mieszkaniec Pomorza za swoją pensję mógł już sobie pozwolić na prawie 940 kg popularnego „kryształ”, aż 1,3 tys. litrów mleka, 5,6 tys. jaj lub prawie 700 litrów benzyny. Mimo wysokiej ostatnio inflacji, w przypadku wielu artykułów stać nas było w 2022 r. na więcej niż 23 lata wcześniej. Należy pamiętać, że nie wszyscy w latach 90. mogli pozwolić sobie na swobodę zakupów, bo transformacja dla wielu osób była trudnym ekonomicznie okresem. W 1999 r. stopa bezrobocia na Pomorzu wynosiła 17%, a wiele rodzin musiało oszczędzać, by sobie jakoś radzić.

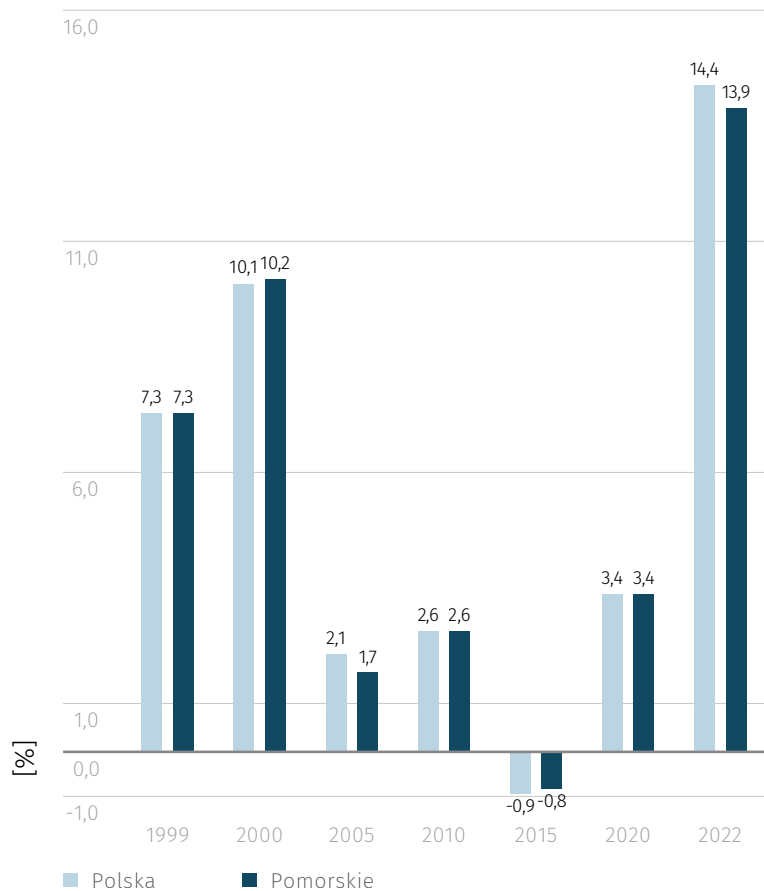
Ceny wybranych artykułów żywnościowych i usług w województwie pomorskim

Inflacja

W okresie od 1999 r. wskaźniki inflacji (wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych) w Polsce i województwie pomorskim były zbliżone, chociaż na Pomorzu sytuacja była nieco lepsza, bo inflacja przeważnie była nieznacznie niższa niż średnia w kraju. Wyjątek stanowił rok 2000, a później czterolecie 2015–2018, kiedy inflacja na Pomorzu przewyższała średnią w kraju. Ostatecznie, analizując ostatnie prawie ćwierć wieku, w układzie narastającym, wskaźnik inflacji na Pomorzu był korzystniejszy niż krajowy.

Inflacja w latach 1999-2022

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

foto UMWP

fol. Zdzisław Kasycarz / KFP

↑ Fot. Krzysztof Mystkowski — Ulica Rajska. 2023 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Widok z wieży kościoła św. Katarzyny na ul. Rajska. 1976 rok.

Mieszkalnictwo

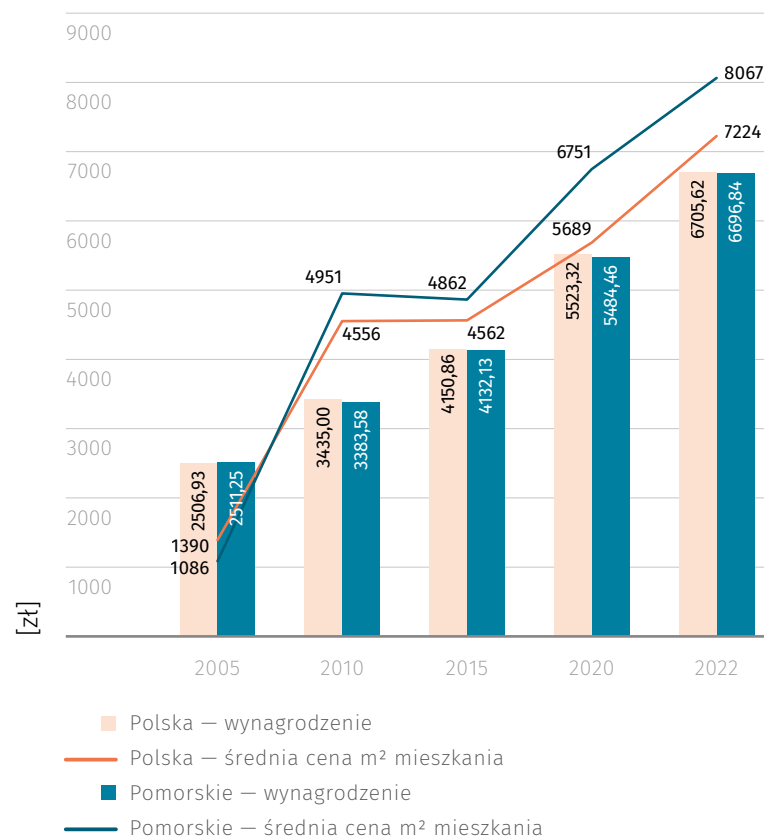
Zmiany strukturalne w gospodarce oraz niezaspokojony popyt na własne lokum, wpłynęły na swoisty boom mieszkaniowy lat 2004–2007 oraz 2017–2020¹. Ceny mieszkań charakteryzują się ciągłym wzrostem, co nie idzie w parze z tempem wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia mieszkańców. W rezultacie, chociaż od 2003 r. wzrasta liczba mieszkań na 1000 osób zarówno w kraju, jak i regionie (na Pomorzu z 322,2 do 411,4 w 2022 r.), szansa zapewnienia podstawowego dobra jakim jest mieszkanie zdecydowanie zmalała. Nie wpływa to jednak na pogorszenie warunków mieszkaniowych. Wręcz przeciwnie, rośnie średnia powierzchnia mieszkań oraz ich wyposażenie oraz spada przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie (z 3,10 do 2,43).

Liczba mieszkań [sztuki]

	1999	2022	zmiana
Pomorskie	634 983	970 104	wzrost o 53%
Udział pomorskiego w krajowych zasobach	5,4%	6,2%	

W latach 1999-2022 w regionie odnotowano rekordowy wzrost — przybyło ponad 335 tys. mieszkań, tj. o 53%, podczas, gdy w Polsce o 32%.

Wynagrodzenia a ceny m² mieszkań

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 1998 r. za przeciętną płacę brutto można było nabyć jedynie 0,7 m² powierzchni mieszkania². W 2005 r. dostępność cenowa lokali znacznie się poprawiła i na Pomorzu za średnią pensję można było już kupić 2,3 m² (średnio w kraju — 1,8 m²).

W kolejnych latach średnie ceny mieszkań zdecydowanie rosty, a w województwie pomorskim odnotowano najwyższą dynamikę cen mieszkań za 1 m² (7-krotny wzrost, przy średnim w kraju 5-krotnym). Nie szło to w parze z wynagrodzeniem, bo wzrosło ono jedynie 2,5-krotnie zarówno w regionie jak i średnio w Polsce.

¹ Skąd ten boom? Zmiany na rynku mieszkaniowym w Polsce, 2021, PwC

² Źródło: forsal.pl

Energetyka

Pomorze nie posiada elektrowni konwencjonalnej na paliwo stałe, dlatego też region nigdy nie był samowystarczalny energetycznie. Zużycie energii elektrycznej we wszystkich sektorach gospodarki w regionie w ciągu ostatnich dwudziestu lat (choć ulegało pewnym wahaniom) wzrosło o prawie 19%. Był to jednak relatywnie niewielki wzrost w odniesieniu do średniego w kraju, wynoszącego prawie 36%.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca, zużycie energii elektrycznej było wyższe niż średnie w kraju do 2005 r., ale później, przez kolejne 17 lat, było już zawsze niższe.

Deficyt produkcji energii maleje, bo w 2022 r. produkcja energii w regionie pokrywała prawie 70% zapotrzebowania. Progres jest tu bardzo dynamiczny, bo 20 lat wcześniej Pomorskie własną produkcją energii elektrycznej pokrywało ok. 43% potrzeb. Kluczowe znaczenie ma tu rozwój energii z OZE.

W 2022 r. produkcja energii z OZE przekroczyła 4000 GWh i było to 11 razy więcej niż w 2005 r. Tym samym Pomorskie stało się trzecim producentem energii elektrycznej z OZE w kraju, po Pomorzu Zachodnim i Wielkopolsce. W 2022 r. z OZE pochodziło prawie 64% produkowanej energii elektrycznej w regionie, podczas gdy w 2005 r. niecałe 11%. W efekcie, czysta energia zaspokajała potrzeby regionu w prawie 45% (w Polsce — nieco ponad 22%), a w 2005 r. w niespełna 5%.

Większość produkowanej energii elektrycznej w regionie pochodzi z elektrowni wiatrowych, ale rośnie też znaczenie coraz liczniejszych dużych farm fotowoltaicznych, w tym planowane są kolejne wielomilionowe inwestycje. Natomiast w niedalekiej przyszłości, na terenie województwa w gminie Choczewo powstanie pierwsza w Polsce elektrownia jądrowa.

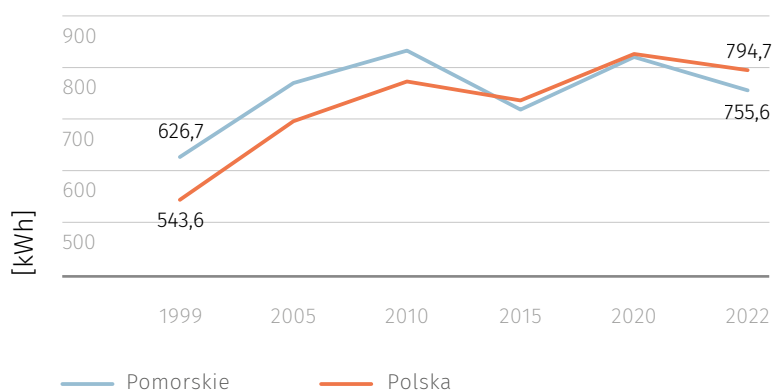
Zużycie energii elektrycznej

	2001	2022	zmiana
Pomorskie ogółem	7 624 GWh	9 059 GWh	wzrost o niecałe 19%
na 1 mieszkańca	3 500 kWh	3 841 kWh	wzrost o prawie 10%
Polska ogółem	124 691 GWh	169 260 GWh	wzrost o prawie 36%
na 1 mieszkańca	3 261 kWh	4 482 kWh	wzrost o prawie 38%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Zużycie energii elektrycznej w gospodarce Pomorza, w tym na 1 mieszkańca, rośnie wolniej niż średnio w kraju.

Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca

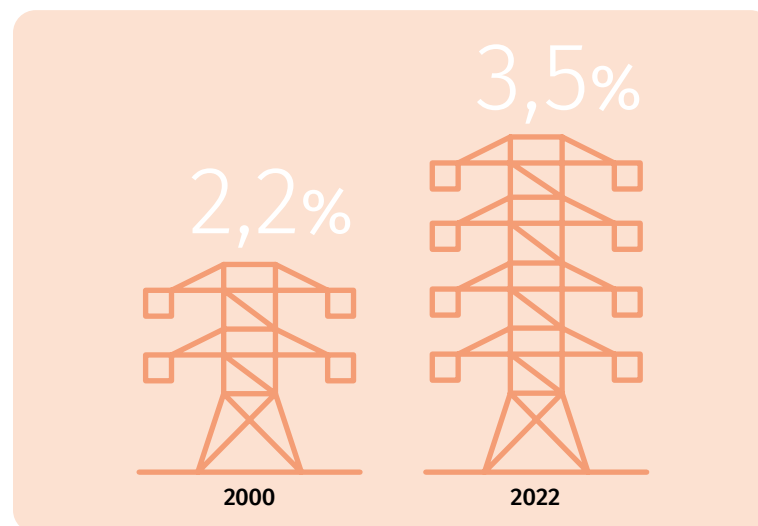
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Gospodarstwa domowe dążą do ograniczenia zużycia energii i po 2010 r. obserwuje się trend spadkowy z chwilowymi wahaniami w latach 2020-2021.

Produkcja energii elektrycznej

	2000	2022	zmiana
Pomorskie	3 250 GWh	6 323 GWh	wzrost o prawie 95%
Polska	145 184 GWh	179 747 GWh	wzrost o prawie 24%

Udział województwa pomorskiego w krajowej produkcji energii elektrycznej

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Pomorskie nie było i nie jest znaczącym producentem energii elektrycznej w kraju. Udział regionu to 3,5%.

Od 2000 r. produkcja energii elektrycznej ogółem na Pomorzu rośnie znacznie szybciej niż średnio w kraju – wzrosła 2 krotnie, w kraju o 1/4.

Udział produkcji energii elektrycznej do jej zużycia

	2001	2022
Pomorskie	43,8%	69,8%
Polska	116,8%	106,2%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Wielkość produkcji energii elektrycznej w województwie zaspokaja potrzeby energetyczne w prawie 70%, ok. 20 lat temu w prawie 44%.

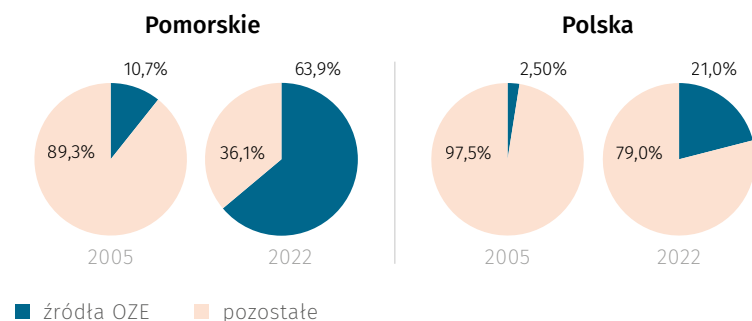
Energia ze źródeł odnawialnych

Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii

	2005	2022	zmiana
Pomorskie	364,5 GWh	4 037 GWh	wzrost 11-krotny
Polska	3 847,3 GWh	37 671,0 GWh	wzrost prawie 10-krotny

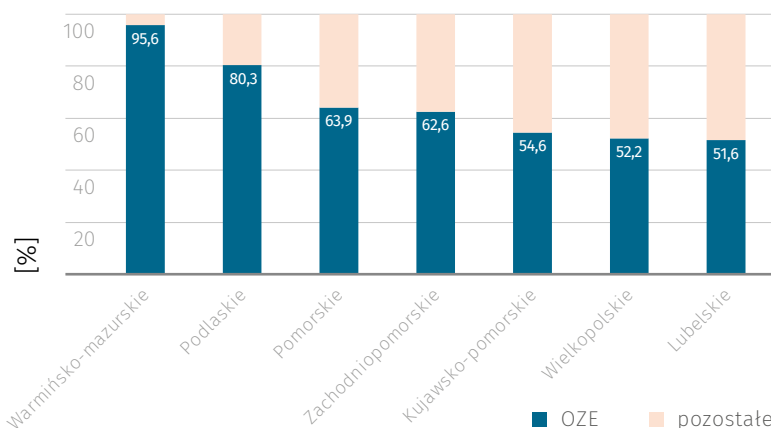
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Udział produkcji energii odnawialnej w województwie pomorskim w produkcji energii elektrycznej ogółem

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Województwa z najwyższym udziałem produkcji energii ze źródeł OZE w 2022 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Czysta energia z OZE w 2022 r. zaspokajała potrzeby energetyczne regionu w prawie 45%, w 2005 r. tylko w niecałych 5%. Pomorze jest 3. w kraju producentem energii z OZE.

Jan. Zbigniew Kasprzak / Kł P

↑ Fot. Krzysztof Mystkowski — Port Jachtowy Marina Puck. 2023 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Ośrodek żeglarski w Pucku. 1965 rok.

fot. Zbigniew Kosycarz / KFP

↑ Fot. Wojtek Jakubowski — Budowa drugiej nitki mostu w Kiezmarku. 2017 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Montaż mostu na Wiśle w Kiezmarku. 1972 rok.

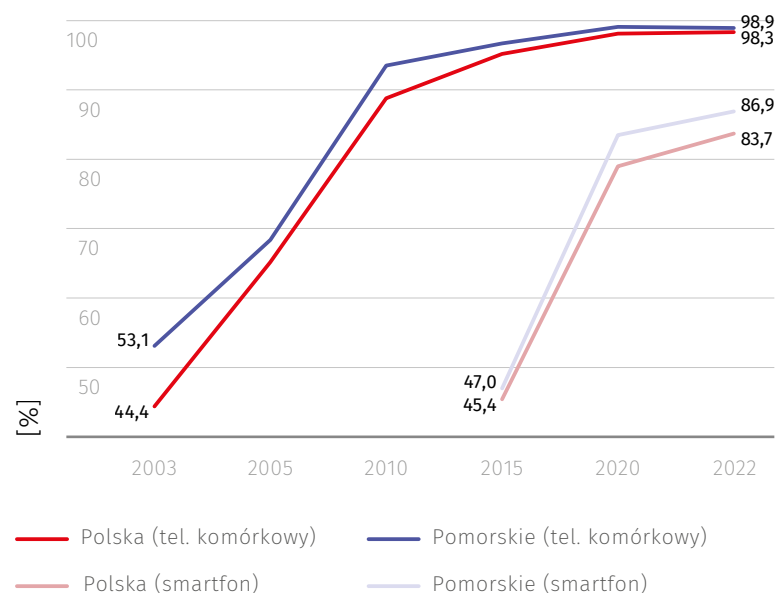
Cyfryzacja społeczeństwa

Początki Internetu i telefonii komórkowej w Polsce to lata 90. XX wieku, gdy kraj przechodził transformację gospodarczą i technologiczną. Wówczas pierwsze telefony komórkowe ważyły około kilograma, a długością przekraczały 20 cm. Wraz z otwarciem rynku telekomunikacyjnego w Polsce, firmy zaczęły inwestować w infrastrukturę, umożliwiając coraz większej liczbie użytkowników dostęp do telefonii stacjonarnej i mobilnej. Z kolei pierwsze połączenia internetowe początkowo ograniczone były jedynie do instytucji naukowych i biznesu. Dopiero w późniejszych latach, wraz z rosnącą popularnością i dostępnością technologii, Internet stał się powszechnie dostępny dla mieszkańców.

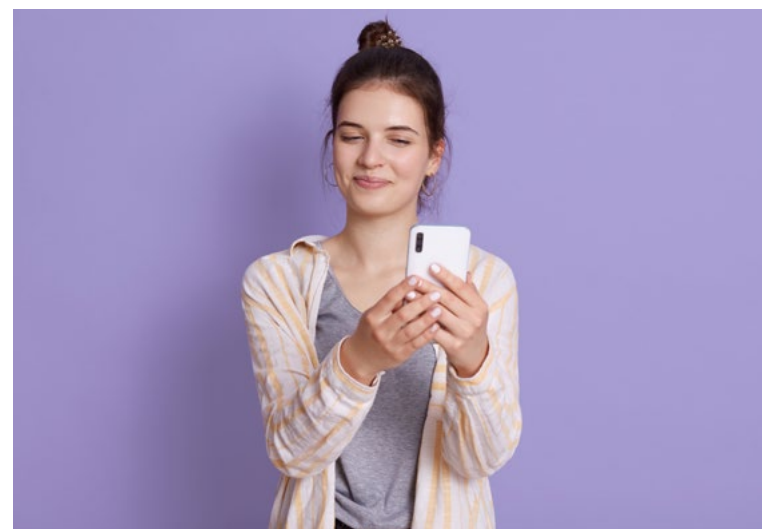
W ciągu ostatniej dekady nastąpił dynamiczny rozwój cyfryzacji. Jednym z najbardziej widocznych aspektów postępu jest powszechny dostęp do Internetu, który stał się nieodłącznym elementem naszej codzienności. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę telekomunikacyjną w 2023 r. już 93,5% gospodarstw domowych na Pomorzu posiadało dostęp do Internetu, co nie tylko ułatwia komunikację, ale także zapewnia dostęp m.in. do edukacji, zdalnej pracy, telemedycyny, e-administracji czy e-handlu. Ponad połowa gospodarstw domowych (56%) w województwie pomorskim korzystała z usług administracji publicznej przez Internet, a 31% osób złożyło swoje zeznania podatkowe za pośrednictwem strony internetowej lub aplikacji mobilnej. E-handel rozwija się w ekspresowym tempie – w 2023 r. 75% gospodarstw domowych na Pomorzu robiło zakupy online.

Cyfryzacja dotyka także środowiska biznesowego – staje się podstawowym warunkiem utrzymania konkurencyjności.

Gospodarstwa domowe wyposażone w telefon komórkowy i smartfon w % ogółu gospodarstw domowych

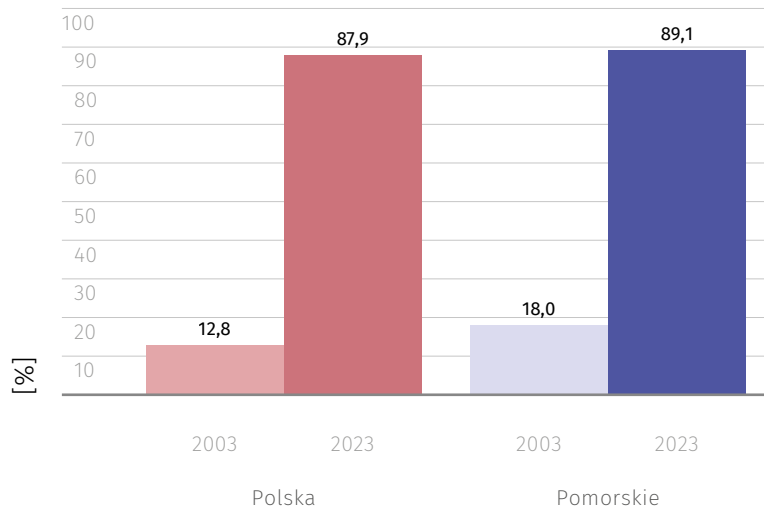
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Wg badań, zaledwie 1% gospodarstw domowych nie posiada w swoim wyposażeniu telefonu komórkowego.

Smartfon posiada już 87% gospodarstw domowych.

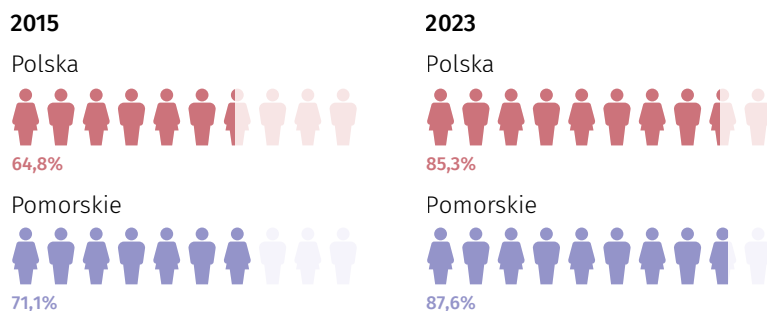
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer lub urządzenie z dostępem do Internetu

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Dynamicznie wzrósł odsetek gospodarstw domowych posiadających komputer bądź inne urządzenie z dostępem do Internetu.

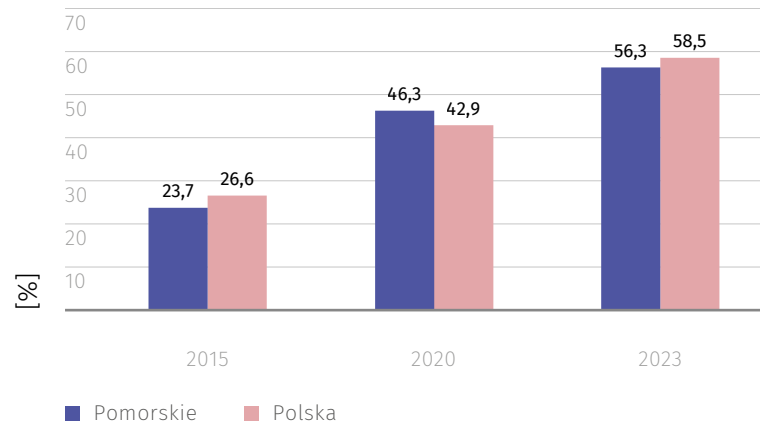
Osoby korzystające regularnie z Internetu

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Pomorskie cechuje wysoki poziom cyfryzacji. Prawie 88% mieszkańców korzysta regularnie z Internetu.

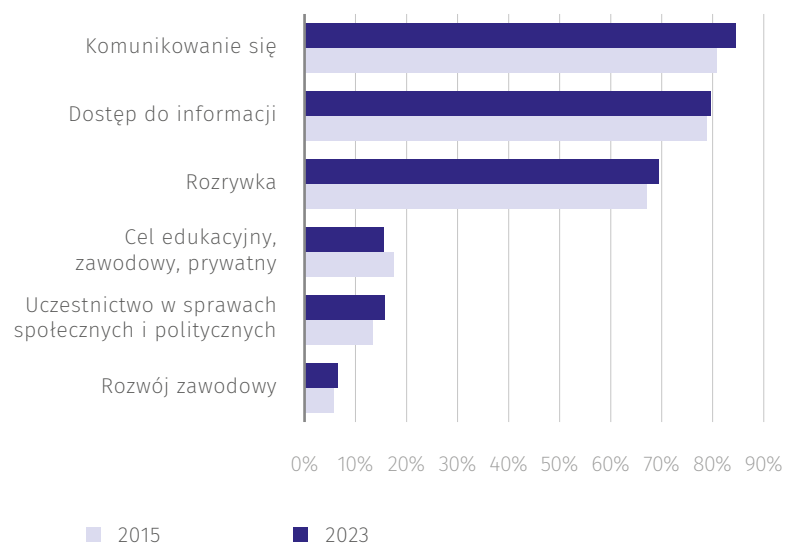
Osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Rośnie dostępność e-administracji, w 2023 r. ponad połowa mieszkańców Pomorskiego korzystało z e-usług administracji publicznej – niemal 2,5-krotnie więcej niż w 2015 r.

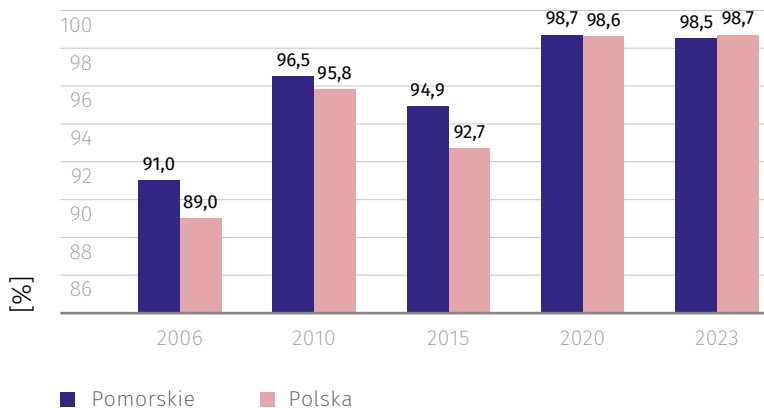
Cel korzystania z Internetu w sprawach prywatnych

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

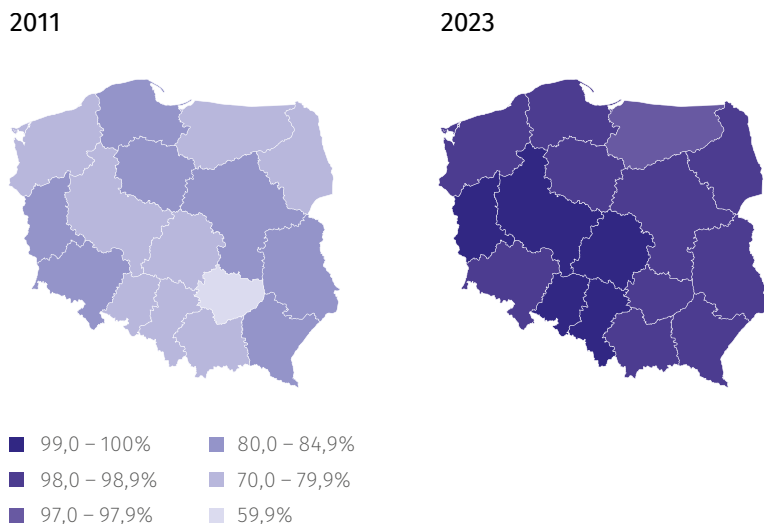
Cyfryzacja przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu

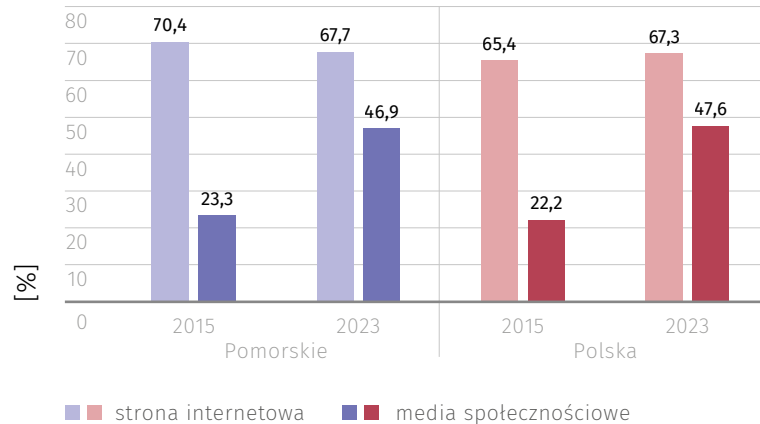
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Przedsiębiorstwa posiadające szerokopasmowy dostęp do Internetu

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Odsetek firm wykorzystujących media społecznościowe lub strony internetowe

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Od 2006 r. odsetek przedsiębiorstw posiadających własną stronę internetową wzrósł do prawie 70% i jest na zbliżonym poziomie do średniego w Polsce.

Dwukrotnie wzrósł odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących media społecznościowe.

Dostęp do Internetu w pomorskich firmach utrzymuje się na wysokim poziomie. Do niedawna przewyższał średni w kraju.

W 2006 r. Pomorskie pod względem odsetka firm z dostępem do Internetu zajmowało 3. miejsce w kraju. Obecnie, różnice pod tym względem we wszystkich województwach są minimalne.

W ciągu ostatniej dekady nastąpił dynamiczny rozwój szerokopasmowego dostępu do internetu o wysokiej przepustowości. Podczas, kiedy odsetek firm posiadających taki rodzaj dostępu 12 lat temu wynosił niecałe 10%, obecnie już prawie 74%.

Edukacja

Polskie szkolnictwo przechodzi ciągłe modyfikacje. Wraz z reformą administracyjną sprzed 25 lat, wprowadzono największe zmiany w edukacji po 1989 roku, ustanawiając 6-letnie szkoły podstawowe, 3-letnie gimnazja i 2-, 3- lub 4-letnie szkoły ponadgimnazjalne. W 2017 r. zlikwidowano jednak gimnazja i powrócono do 8-letniej szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych: 4-letniego liceum ogólnokształcącego, 5-letniego technikum i nowych 3-letnich szkół branżowych I stopnia oraz 2-letnich szkół branżowych II stopnia.

Zmienia się także postrzeganie szkoły jako miejsca, które musi przygotować dzieci do zdania egzaminów zewnętrznych, na takie, które w kreatywny sposób kształtuje kompetencje kluczowe, do których należą m.in.: poziom kompetencji osobistych, społecznych, uczenia się, kompetencji obywatelskich, przedsiębiorczości, świadomości i ekspresji kulturalnej.

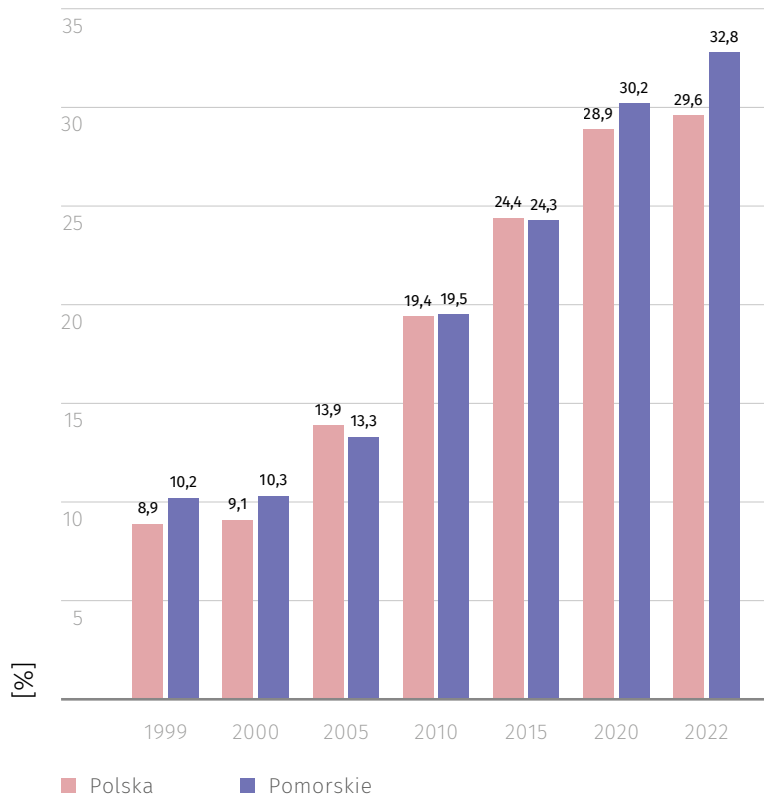
Systematycznie zwiększa się baza przedszkoli oraz rośnie liczba dzieci uczęszczających do tych placówek.

Negatywne postrzeganie kształcenia zawodowego w latach 90. XX wieku, połączone z niedofinansowaniem, skutkuje obecnie brakami kadrowymi na rynku pracy oraz problemami ze znalezieniem nauczycieli praktycznej nauki zawodu. Rozwiązaniu problemów sprzyja finansowanie unijne, dzięki któremu Samorząd Województwa Pomorskiego wspiera modernizację w każdym powiecie. W rezultacie obserwuje się swoisty renesans szkolnictwa zawodowego, z którego korzysta około 60% pomorskich uczniów szkół ponadpodstawowych.

Od wejścia Polski do UE pomorska edukacja została wsparta kwotą prawie 1,7 mld zł, zarówno z programów regionalnych, jak i krajowych. Do największych przedsięwzięć rozwojowych zaliczyć należy projekty wspierające rozbudowę bazy przedszkolnej, kompetencje kluczowe w edukacji ogólnej oraz przedsięwzięcia strategiczne Samorządu Województwa Pomorskiego Zdolni z Pomorza czy kształtowanie sieci szkół zawodowych w regionie. W ramach wsparcia z poziomu regionalnego wynoszącego ponad 1,2 mld zł, około 160 tys. uczniów i studentów skorzystało ze wspartej infrastruktury, 25 tys. uczniów szkół zawodowych podniosło swoje kompetencje zawodowe, utworzono prawie 10,4 tys. miejsc wychowania przedszkolnego, 265,5 tys. uczniów rozwinęło kompetencje kluczowe, w czym pomogło im prawie 25,5 tys. wspartych nauczycieli.

Wykształcenie mieszkańców

Odsetek mieszkańców z wykształceniem wyższym (w wieku 15-64 lata)

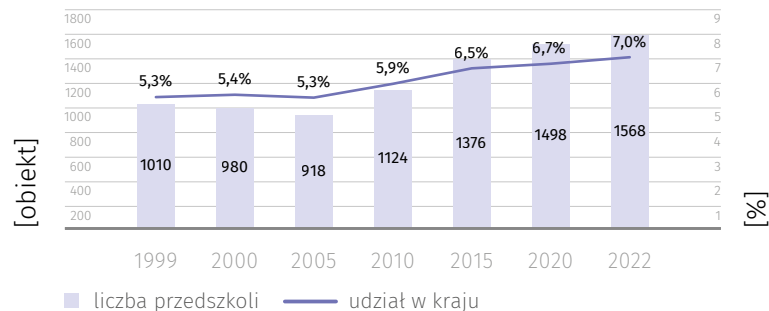
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności)

Pomorzanie są lepiej wykształceni niż mieszkańcy pozostałych województw. Od 1999 r. ponad 3-krotnie wzrósł odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe i podczas, gdy obecnie posiada je prawie co trzeci mieszkaniec, w 1999 r. posiadał je co dziesiąty.

Zdecydowanie zmalał odsetek osób posiadających najniższe wykształcenie (podstawowe i niższe). W 1999 r. osoby te stanowiły ponad ¼ część społeczeństwa, w 2022 r. już tylko nieco ponad 13% (w kraju – 12,9%).

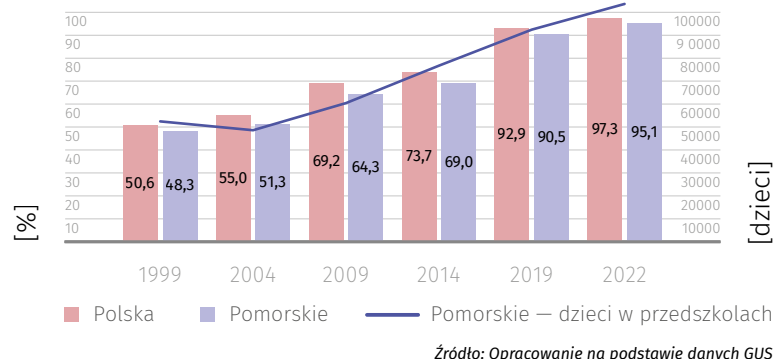
Wychowanie przedszkolne

Przedszkola w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Dzieci w wieku 3-6 lat w przedszkolach

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W latach 1999–2022 przybyło 558 przedszkoli (wzrost o 55%).

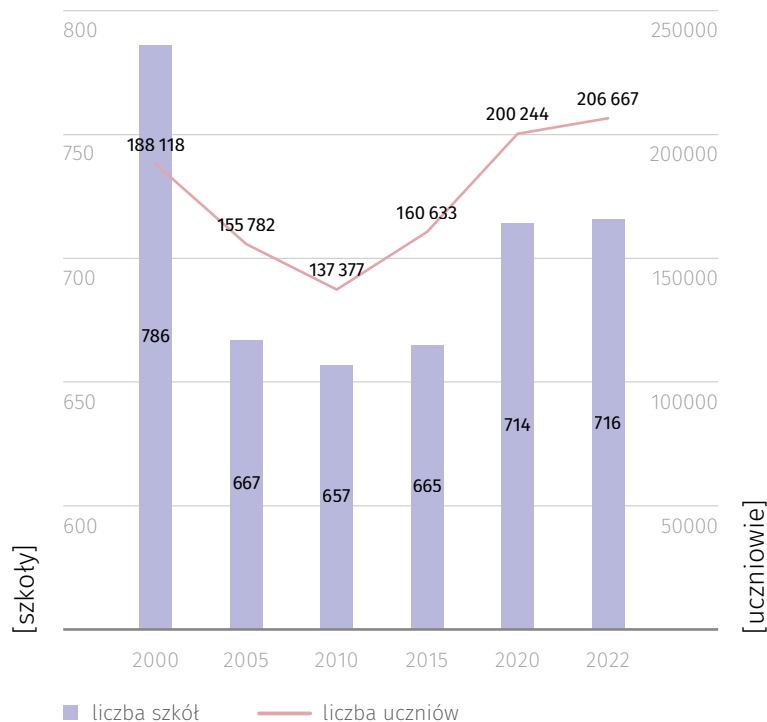
Była to największa dynamika przyrostu placówek w kraju, dzięki czemu udział pomorskich przedszkoli w ogólnokrajowej bazie wzrósł z 5,3% do 7,0%.

Pomorskie zajmuje 2. miejsce w kraju (po Mazowszu) pod względem przyrostu liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – wzrost o 98%.

Udział liczby pomorskich przedszkolaków w stosunku do populacji dzieci w przedszkolach w kraju wzrósł z 5,7% do 6,7%.

Szkoły podstawowe

Liczba szkół i uczniów w szkołach podstawowych w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Od 2000 r. zarówno w województwie pomorskim, jak i całym kraju ubywa szkół podstawowych.

O ile w kraju liczba uczniów maleje, o tyle w regionie odnotowuje się drugi (po województwie mazowieckim) największy ich przyrost (o ponad 18,5 tys. dzieci).

Rośnie zainteresowanie i znaczenie szkołami pozasamorządowymi. Przez ostatnie dwie dekady przybyło ich 81. Stanowią obecnie ponad 15% szkół podstawowych (w 2000 r. było ich 4%), a liczba uczniów wzrosła w tym czasie 7-krotnie (do prawie 18 tys.).

Szkoły ponadpodstawowe

Liczba uczniów szkół ponadpodstawowych¹

	1999	2022	zmiana
POMORSKIE	133 458	106 589	spadek o 20%
POLSKA	2 384 289	1 642 903	spadek o 31%
udział uczniów z pomorskiego w populacji uczniów w kraju	5,6%	6,5%	

Odsetek uczniów w szkołach zawodowych

	1999	2022
POMORSKIE	63,1%	58,6%
POLSKA	63,8%	56,0%

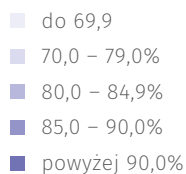
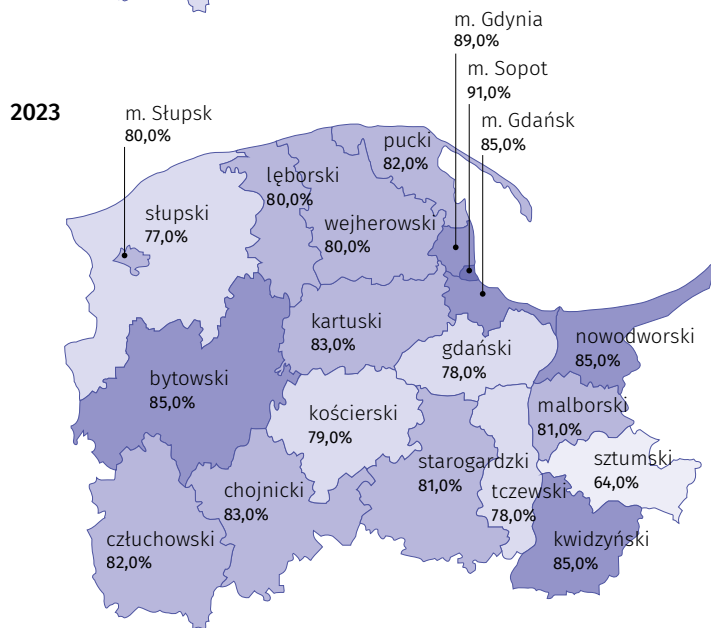
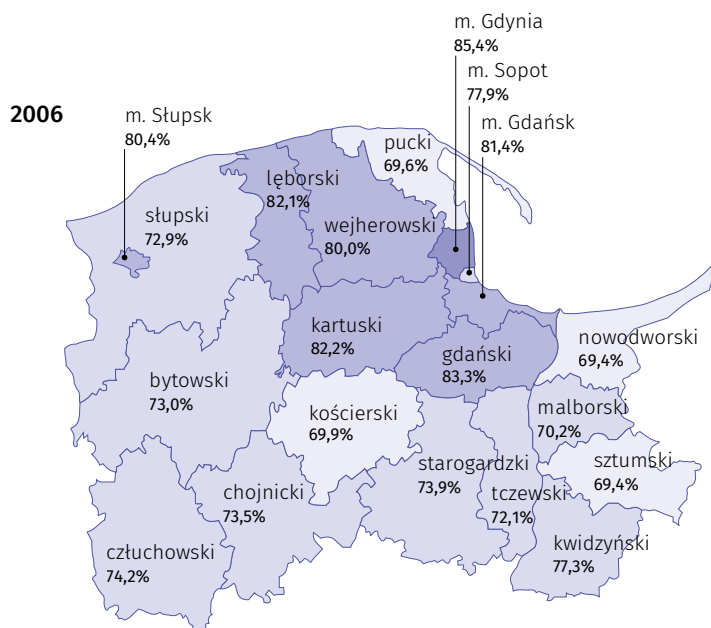
Zmiany demograficzne powodują spadki liczby uczniów szkół ponadpodstawowych w całym kraju.

Spadki te, zarówno w liceach jak i w szkołach przygotowujących do egzaminów zawodowych są większe w kraju niż na Pomorzu.

Od 2005 r. region cechuje wyższy udział uczniów w szkołach zawodowych niż średnio w Polsce.

¹ Na przestrzeni lat uwzględniono uczniów w: liceach ogólnokształcących, technikach i szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe, zasadniczych szkołach zawodowych, branżowych szkołach I i II stopnia.

Wyniki matur

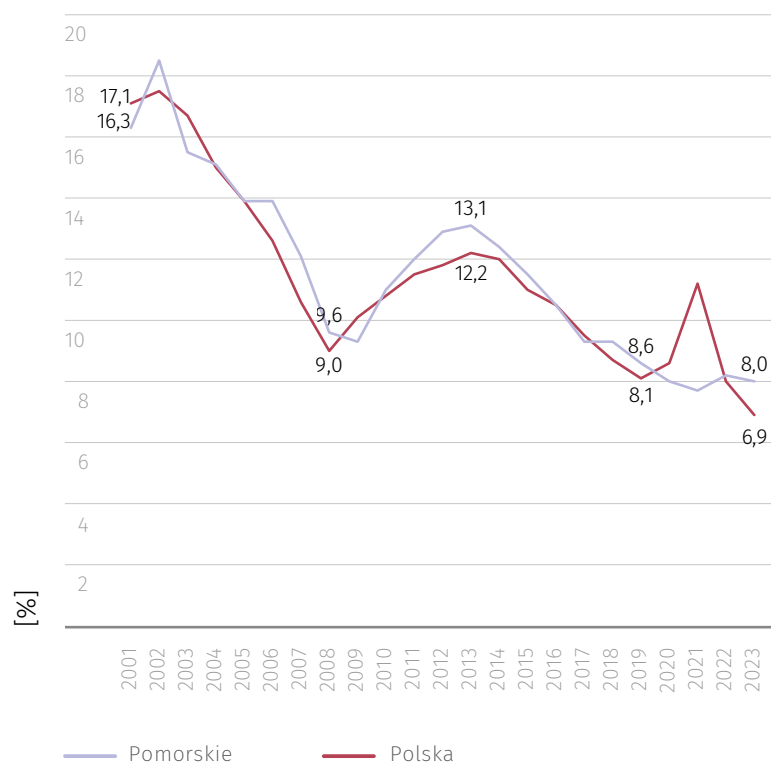
Pomorskie:
2006 – 77,9%
2023 – 83,0%

Polska:
2006 – 79,0%
2023 – 89,0%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych CKE i OKE w Gdańsku

Województwo pomorskie cechuje polaryzacja wyników egzaminów zewnętrznych ze względu na lokalizację szkoły. Najniższe wyniki notują szkoły na obszarach wiejskich i w małych miastach, natomiast najlepsze w dużych i średnich miastach.

Osoby nie uczące się i nie pracujące

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Eurostat

Niepokojącym zjawiskiem wśród osób młodych jest rezygnacja z edukacji oraz niepodejmowanie pracy (tzw. NEET – z ang. Neither in Employment nor in Education and Training).

W 2001 r. w województwie pomorskim osoby takie stanowiły 16,3% ludności w wieku 15-24 lata. W 2023 r. wskaźnik NEET spadł, ale nadal co ósma osoba w tej grupie wiekowej nie uczy się i nie pracuje. łącznie to prawie 19,5 osób (8,0%).

Uczelnie

W okresie ostatnich 25 lat, system szkolnictwa wyższego w Polsce przeszedł radykalne zmiany. Rok 1999 był przełomowy, bo Polska wraz z 28 innymi krajami dołączyła do tzw. Procesu Bolońskiego, który miał na celu zbliżenie systemów szkolnictwa wyższego krajów europejskich. Wprowadzenie systemu trójstopniowego kształcenia (studia I stopnia – licencjackie/inżynierskie, II stopnia – magisterskie, III stopnia – doktoranckie) miało na celu ułatwienie mobilności studentów i porównywalności dyplomów w Europie. Uczelnie zaczęły aktywnie uczestniczyć w programach wymiany studenckiej, takich jak Erasmus, co zwiększyło internacjonalizację szkolnictwa wyższego. Od 2003 r. odsetek zagranicznych studentów w Polsce wzrósł z 0,4% do 8,6%. W pomorskich uczelniach proces internacjonalizacji przebiegał i przebiega wolniej. W 2023 r. spośród 88 tys. studiujących, 6,3% stanowili obcokrajowcy. To lepiej niż ćwierć wieku wcześniej, ale słabo na tle kraju.

Województwo pomorskie jest dynamicznym ośrodkiem akademickim w Polsce, z najważniejszymi uczelniami skoncentrowanymi w Trójmieście: Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska i Gdański Uniwersytet Medyczny, tworzące od 2020 r. Związek Uczelni Farenheita. Region wyróżnia się także specjalistycznymi, związanymi z morzem uczelniami, takimi jak Akademia Marynarki Wojennej oraz Uniwersytet Morski. Obecnie na terenie województwa działają 24 uczelnie, w tym 9 publicznych.

W ostatnich latach liczba studentów utrzymywała się na poziomie 86-89 tys. osób. Zainteresowanie studiowaniem było wyższe niż w 1999 r., ale zdecydowanie niższe niż w rekordowym 2010 r. Może to wynikać częściowo z trendów demograficznych (mniejsza liczebność roczników), które w następnych latach jeszcze się nasilą, albo z siły przyciągania konkurencyjnych ośrodków akademickich z kraju i zagranicy.

Szkoły wyższe na Pomorzu

Liczba uczelni

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	16	24	wzrost o 50,0%
POLSKA	277	342	wzrost o 23,5%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

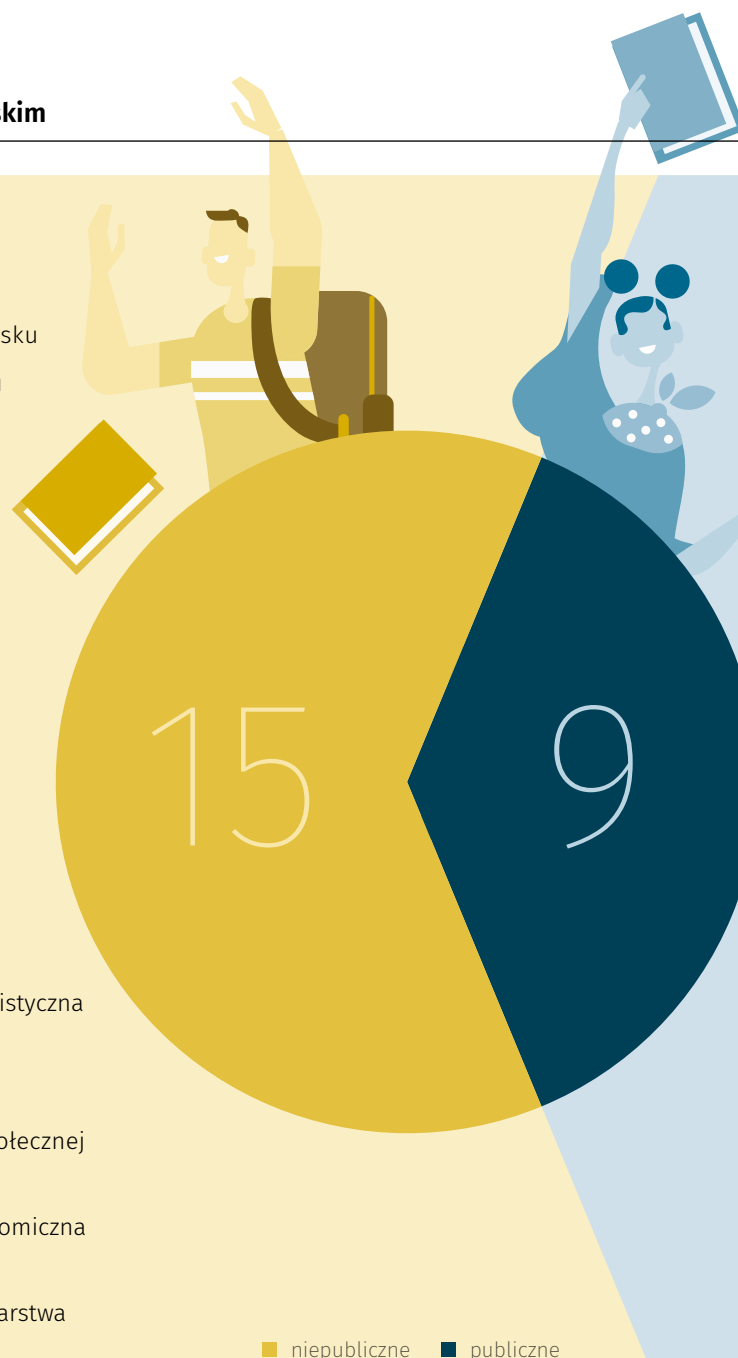
W województwie pomorskim w 1999 roku funkcjonowało 16 uczelni, obecnie jest ich 24, z czego 9 to uczelnie publiczne, a 15 to prywatne.

Są też obecne uczelnie wyjątkowe w skali kraju, takie jak Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni oraz Uniwersytet Morski w Gdyni.

Uczelnie oferują różnorodne kierunki studiów: humanistyczne, techniczne, wojskowe, sportowe, artystyczne, medyczne.

Uczelnie w województwie pomorskim

1. Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku
2. Wyższa Szkoła Zdrowia w Gdańsku
3. Akademia Ateneum w Gdańsku
4. Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni
5. Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim
6. Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie
7. Kaszubsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Wejherowie
8. Powszechna Wyższa Szkoła Humanistyczna „Pomerania” w Chojnicach
9. Sopotcka Akademia Nauk Stosowanych
10. Gdańska Szkoła Wyższa
11. Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna
12. Wyższa Szkoła Inżynierii Gospodarki w Słupsku
13. Wyższa Szkoła Komunikacji Społecznej w Gdyni
14. Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku
15. Wyższa Szkoła Turystyki i Hotelarstwa

1. Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte
2. Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
3. Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
4. Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku
5. Gdański Uniwersytet Medyczny
6. Politechnika Gdańska
7. Uniwersytet Gdański
8. Uniwersytet Morski w Gdyni
9. Uniwersytet Pomorski w Słupsku

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

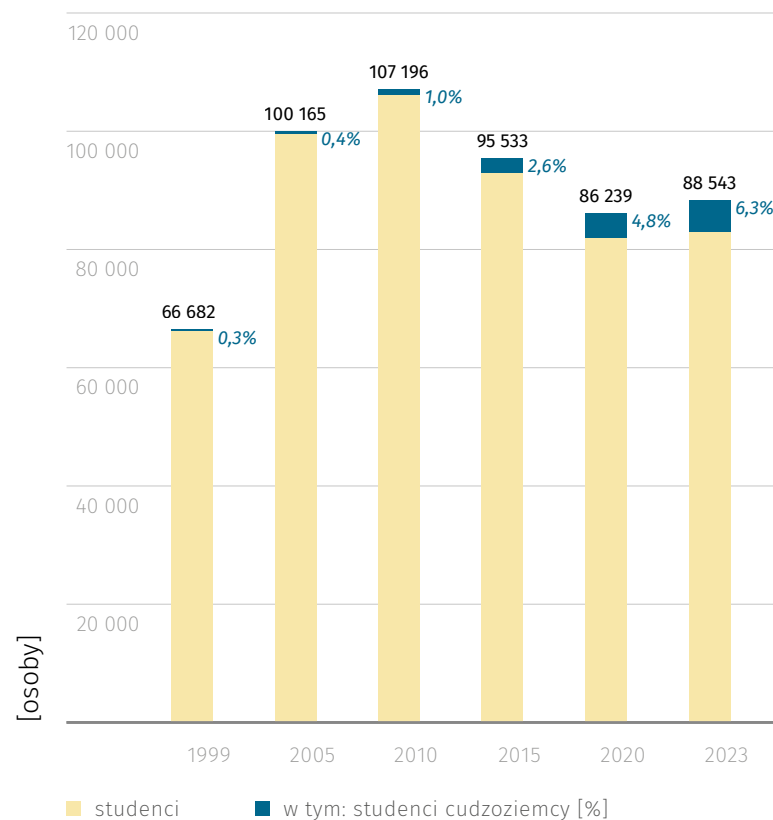
Wszystkie 9 uczelni publicznych jest uczelniami akademickimi, natomiast 15 uczelni niepublicznych to w większości uczelnie o profilu zawodowym (tylko dwie mają profil akademicki – Akademia Ateneum w Gdańsku oraz Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku)

Najwięcej uczelni zlokalizowanych jest w Gdańsku oraz Gdyni. W pozostałych ośrodkach, uczelnie, choć mniejsze niż te w Trójmieście, poprawiają dostępność do edukacji lokalnych społeczności.

Studenci

Liczba studentów szkół wyższych w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Do 2010 r. liczba studentów na Pomorzu rosła, ale od tego roku zauważalny był jej spadek. W ostatnich latach utrzymuje się na poziomie 86-89 tys. osób.

Pomorscy studenci stanowią 7% studentów w Polsce, podczas gdy w 1999 r. — 5%.

Powoli przybywa studentów zagranicznych uczących się na Pomorzu. W 1999 r. stanowili 0,3% ogółu studentów, w 2023 r. — 6,3%.

Kultura

Bogate dziedzictwo kulturowe, ukształtowane przez wielowiekowe tradycje morskie to jeden z największych atutów Pomorza. Na potencjał kulturowy regionu składa się wiele miejsc, obiektów, ale także wydarzeń. Szczególnie wyróżniają się miasta budujące kulturalną markę regionu, w tym m.in.: Gdańsk - niegdyś jedno z najważniejszych miast handlowych Europy, z historycznym układem urbanistycznym i licznymi zabytkami oraz muzeami, Gdynia – uznawana w dwudziestoleciu międzywojennym za polską „bramę na świat” i symbol II Rzeczypospolitej, z nowoczesnym układem architektonicznym, Sopot – z architekturą secesyjną i klimatem nadmorskiego kurortu oraz Lębork czy Słupsk z charakterystyczną zabudową gotycką i neogotycką. Na północy województwa zachowały się założenia pałacowe i dworsko-parkowe, na Kaszubach, Kociewiu i Żuławach pozostałości budownictwa drewnianego, a na Ziemi Słupskiej budownictwa szachulcowego. Występują też ślady dawnego osadnictwa i obiekty archeologiczne, zespoły średniowiecznych fortyfikacji z unikatowymi w Europie zamkami krzyżackimi i zespołami obronnymi, w tym z najokazalszym zamkiem w Malborku wpisanym na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Dziedzictwo regionu tworzą również relikty II wojny światowej, walki z komunizmem i powstania Solidarności.

Dzięki obecności licznych instytucji kultury oraz za sprawą odbywających się różnorodnych wydarzeń artystycznych region rozwinął atrakcyjną ofertę. Dokonane w ostatnim ćwierćwieczu liczne inwestycje z wykorzystaniem zarówno środków krajowych, jak też europejskich, dostępnych od momentu akcesji Polski do UE, pozwoliły nie tylko na poprawę standardów i poszerzenie oferty już istniejących instytucji i obiektów, ale również na budowę nowych, które stały się dziś wizytówką regionu. Wśród najbardziej rozpoznawalnych miejsc, które funkcjonowały lub powstały w okresie ostatnich 25 lat należy wymienić: Teatr

Wybrzeże, Operę Bałtycką, Filharmonię Bałtycką, Gdański Teatr Szekspirowski, Muzeum II Wojny Światowej, Muzeum Narodowe w Gdańsku z jednym z najcenniejszych dzieł - Sądem Ostatecznym Memlinga, Europejskie Centrum Solidarności, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Teatr Muzyczny w Gdyni, Operę Leśną w Sopocie, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku z największą na świecie kolekcją dzieł Witkacego, Muzeum – Kaszubski Park Etnograficzny we Wdzydzach, Muzeum Emigracji w Gdyni czy Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.

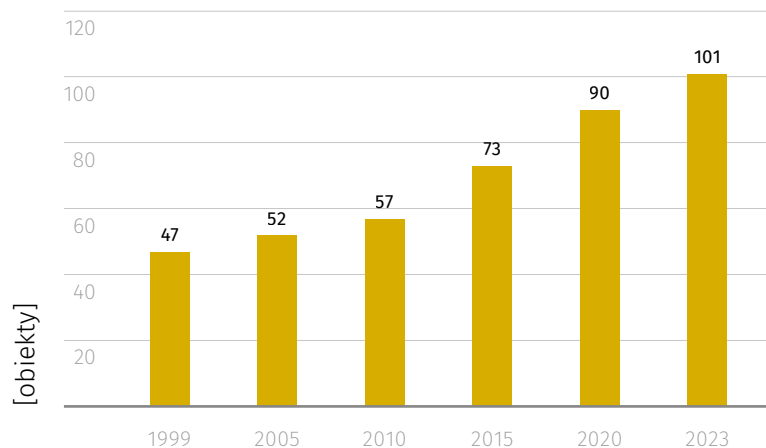
Wizytówkę regionu tworzy też szereg wydarzeń artystycznych, w tym m.in. Gdański Festiwal Szekspirowski, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Plenerowych i Ulicznych Feta, festiwale w Operze Leśnej w Sopocie, Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, festiwale jazzowe w Słupsku, Gdyni i Sopocie, Festiwal Legend Rocka w Dolinie Charlotty czy gdyński Open'er Festival.

Na przestrzeni ostatnich dwóch dekad podwoiła się liczba muzeów i w efekcie znacznie wzrosła liczba zwiedzających te obiekty. Pojawiły się też nowe centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice. Mimo wzrostu liczby organizowanych w nich wydarzeń, liczba uczestników nie wyróżnia się na tle kraju. Widoczne jest natomiast duże zainteresowanie ofertą teatrów i instytucji muzycznych. Pomorzanie chętniej niż mieszkańcy innych województw uczestniczą w spektaklach.

Sfera kultury, podobnie jak inne obszary działalności usługowej, była jedną z tych, które najbardziej odczuły ograniczenia związane z pandemią COVID-19. Od 2022 r. widoczny jest ponowny wzrost uczestnictwa w kulturze.

Instytucje kultury

Muzea w województwie pomorskim (wraz z oddziałami)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

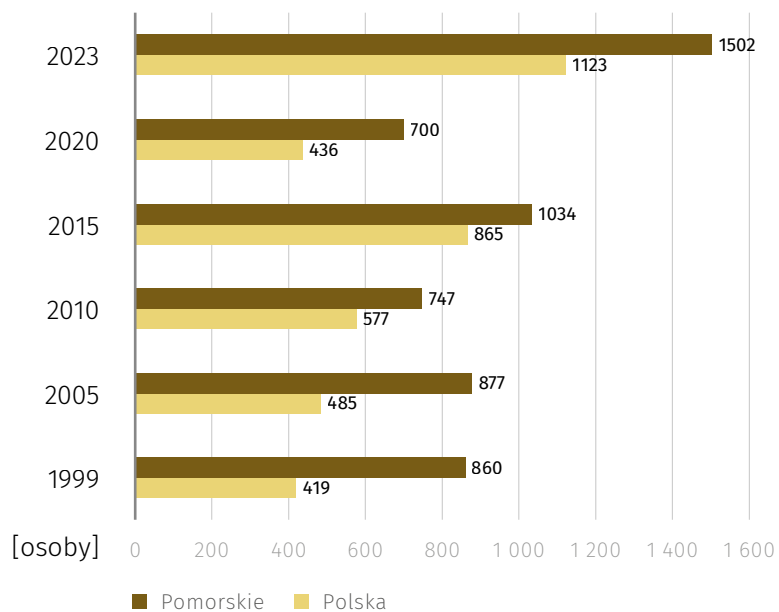
Pomorskie jest 3. województwem w kraju pod względem liczby muzeów.

W 2023 r. działało ich dwukrotnie więcej niż w 1999 r. i był to największy przyrost tego typu instytucji kultury w Polsce.

fot. Andrzeja Otrębski – CC BY-SA 4.0

Zwiedzający muzea i oddziały na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2023 r. muzea odwiedziło 3,5 mln osób, tj. o ponad 90% więcej niż w 1999 r.

Na 1000 mieszkańców przypada 1,5 tysiąca zwiedzających, co jest 3. wynikiem w kraju.

fot. M. Szagółowicz

Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

	1999	2022	zmiana
POMORSKIE	164	286	wzrost o 74%
POLSKA	3 585	3 958	wzrost o 10%

Imprezy

	1999	2022	zmiana
POMORSKIE	10,7 tys.	15,4 tys.	wzrost o 43%
POLSKA	216,2 tys.	227,3 tys.	wzrost o 5%

Uczestnicy imprez na 1000 mieszkańców

	1999	2022	zmiana
POMORSKIE	729 osób	648 osób	spadek o 81 osób
POLSKA	846 osób	722 osoby	spadek o 124 osoby

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2022 r. liczba centrów i ośrodków kultury uplasowała województwo na 7. miejscu w kraju.

W porównaniu do 1999 r. przyrost liczby miejsc i imprez należał do najwyższych.

Liczba uczestników imprez w odniesieniu do liczby mieszkańców, nie wyróżnia Pomorza wśród województw. Podobnie jak w kraju, była ona niższa niż w 1999 r., zapewne kosztem szeregu imprez w innego typu obiektach lub plenerowych.

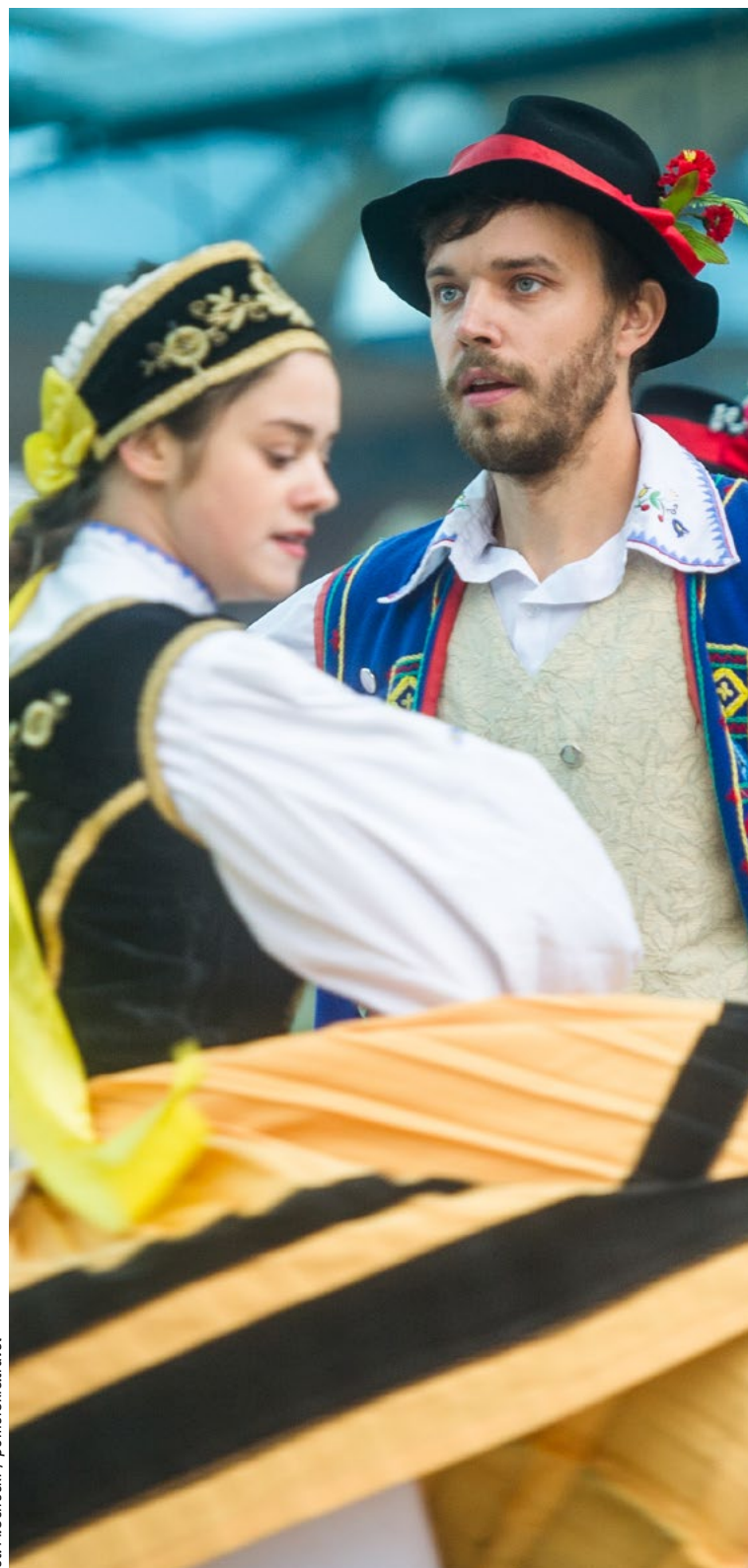

foto. M. Ochoci / pomorskie.travel

Teatry i instytucje muzyczne

Teatry i instytucje muzyczne

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	15	16	wzrost o 1
POLSKA	190	182	spadek o 8

Miejsca na widowni w stałej sali

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	4,1 tys.	14,3 tys.	ponad 3-krotny wzrost
POLSKA	66,1 tys.	102,7 tys.	wzrost o połowę

Przedstawienia/koncerty

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	2,6 tys.	3,4 tys.	wzrost o 806
POLSKA	49,6 tys.	59,2 tys.	wzrost o 9,6 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2023 r. funkcjonowało 16 teatrów i instytucji muzycznych, w tym 6 teatrów dramatycznych, 2 muzyczne, 1 operowy i 2 lalkowe. Stanowiły niespełna 9% tego typu instytucji w Polsce.

Liczba miejsc na widowni wzrosła ponad 3-krotnie w porównaniu do 1999 r. i w ostatniej dekadzie należała do najwyższych w kraju.

fol. K.Staniczak

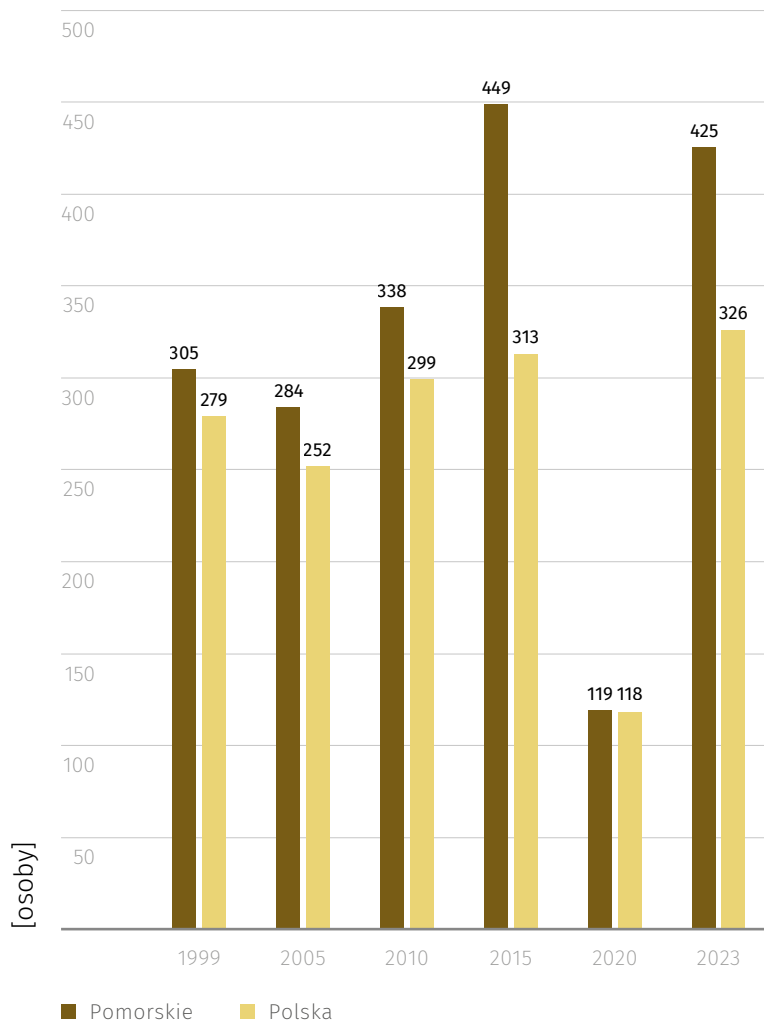

fol. K.Staniczak

fol. UMWP

Widzowie/słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Uczestnictwo w wydarzeniach organizowanych przez teatry i instytucje muzyczne było w ostatnim ćwierćwieczu zawsze wyższe na Pomorzu niż średnie w kraju.

Od ponad dekady Pomorskie plasuje się w pierwszej piątce województw pod względem uczestnictwa w wydarzeniach w teatrach i instytucjach muzycznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Kina

Kina stałe

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	32	32	bez zmian
POLSKA	682	535	spadek o 147

Miejsca na widowni

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	10,3 tys.	17,6 tys.	wzrost o 71%
POLSKA	210,8 tys.	298,2 tys.	wzrost o 41%

Seanse

	1999	2023	zmiana
POMORSKIE	23,0 tys.	134,2 tys.	wzrost o 484%
POLSKA	406,7 tys.	2 131,2 tys.	wzrost o 424%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba kin utrzymuje się na zbliżonym poziomie, ale za sprawą powstałych multipleksów, liczba miejsc na widowni zwiększyła się o ponad 70%.

Popularność kina nie słabnie — od 1999 r. liczba seansów wzrosła prawie 6-krotnie, co było jednym z najwyższych przyrostów w kraju, a liczba widzów w kinach niemal się podwoiła w porównaniu do 1999 r.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba widzów w kinie stawia Pomorskie w piątce najlepszych województw.

Biblioteki publiczne

Biblioteki publiczne z filiami i punktami bibliotecznymi

	1999	2022	zmiana
POMORSKIE	545	348	spadek o 36%
POLSKA	12,3 tys.	8,4 tys.	spadek o 31%

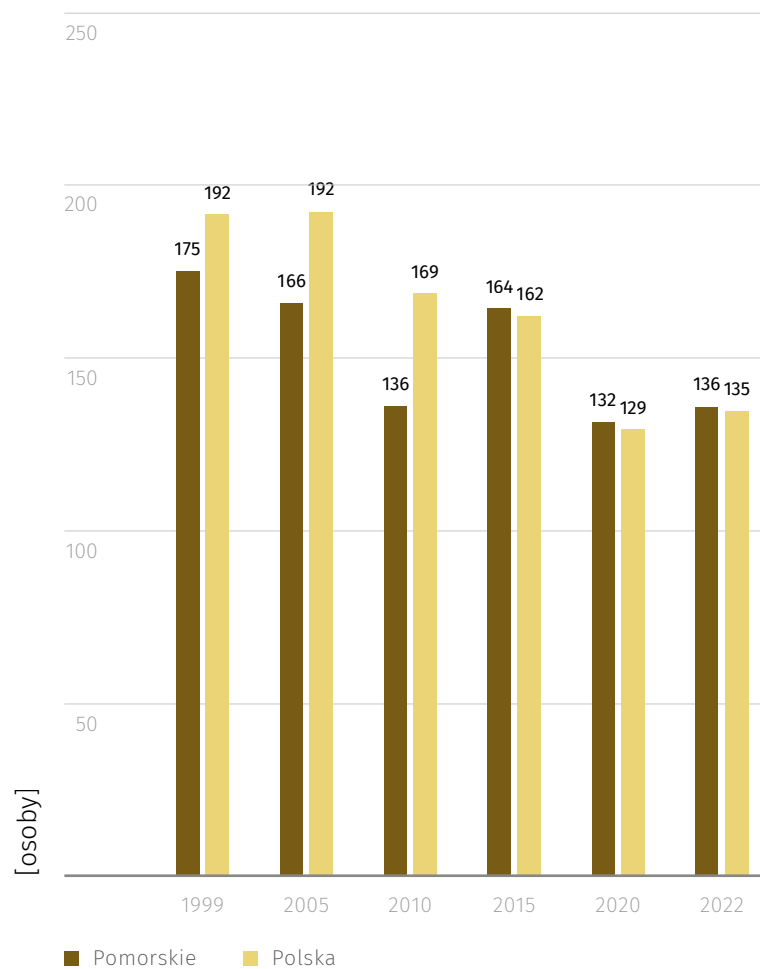
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Na skutek reformy samorządowej nastąpiło usamorzędowanie sieci bibliotek publicznych oraz optymalizacja ich liczby poprzez likwidację lub łączenie z innymi instytucjami kultury. W rezultacie, sieć biblioteczna na Pomorzu charakteryzuje się tendencją spadkową, podobnie jak w kraju.

Spadł także księgozbiór bibliotek oraz liczba czytelników. Jednocześnie jednak dynamicznie rozwija się e-czytelnictwo, na co wskazują ogólnopolskie badania.

Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Mobilność aktywna

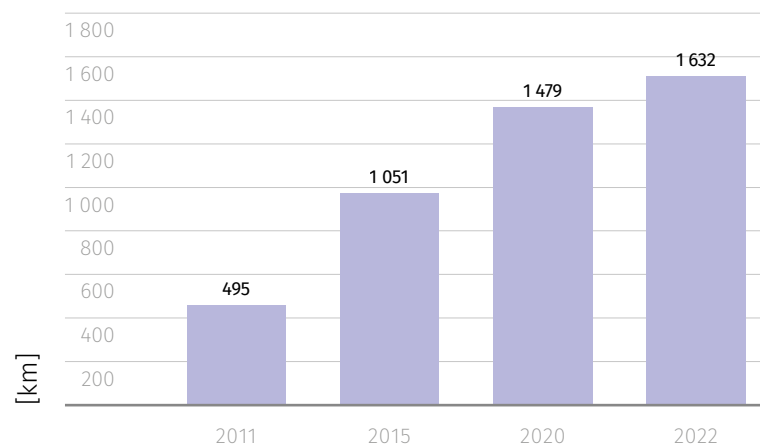
Ostatnie kilkanaście lat to okres zmiany zachowań transportowych Pomorzan skutkujących inwestycjami w infrastrukturę mobilności aktywnej.

W szczególności uwagę zwraca intensywny rozwój infrastruktury rowerowej – długość dróg dla rowerów wzrosła ponad 3-krotnie. Jedną z istotnych inwestycji w tym zakresie był z pewnością zainspirowany przez Samorząd Województwa rozwój trasy rowerowej EuroVelo 10/13 (wzdłuż Morza Bałtyckiego) oraz EuroVelo 9/Wiślanej Trasy Rowerowej (wzdłuż Wisty) wpisujących się w sieć ogólnoeuropejskich szlaków rowerowych EuroVelo.

Niestety mieszkańcy Polski częściej wybierają samochód niż rower. O ile do 2015 r. więcej gospodarstw domowych było wyposażonych w rowery niż w samochody, a w 2015 r. liczby te były podobne, o tyle w 2022 r. rower posiadało 62,8% polskich gospodarstw domowych, a samochód 72,8%.

Okres ostatnich kilku lat to także działania Obszaru Metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot w kierunku uruchomienia systemu bezobsługowych wypożyczalni rowerów miejskich – Mevo. System został uruchomiony w listopadzie 2023 r. i od tej pory użytkownicy Mevo przejechali blisko 10 mln kilometrów.

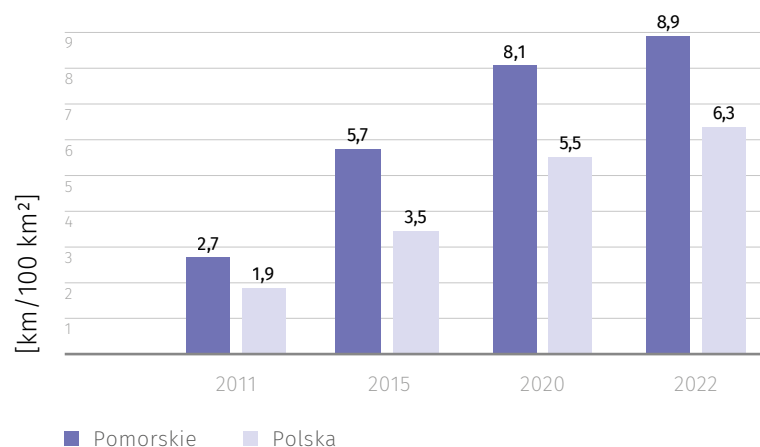
Pomorskie drogi rowerowe

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Długość dróg dla rowerów od 2011 r. wzrosła ponad 3-krotnie, podobnie jak w całym kraju.

Gęstość dróg rowerowych

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Gęstość dróg dla rowerów wzrosła do 8,9 km na 100 km² i lokuje Pomorskie na 2. miejscu w kraju (po województwie śląskim).

Turystyka

Pomorskie jest niezwykle atrakcyjnym regionem i znajduje się w czołówce najbardziej popularnych destynacji turystycznych w Polsce. Nadmorskie położenie oraz różnorodność i unikatowość wielu cennych walorów kulturowych i przyrodniczych to jego główne atuty. Wysokie zalesienie (w tym 2 parki narodowe i 9 parków krajobrazowych), ponad 18 tys. jezior i 2 uzdrowiska (Sopot i Ustka) sprzyjają rozwojowi oferty czasu wolnego i wypoczynku, w tym wypoczynku aktywnego oraz różnych form turystyki specjalistycznej. Turystyka jest na Pomorzu jednym z kluczowych sektorów gospodarki.

Liczba turystów odwiedzających Pomorskie stale rośnie i co ważne — trend ten dotyczy również miesięcy poza letnim sezonem turystycznym. Pandemia COVID-19 wpłynęła na tymczasową zmianę tych trendów. Turystyka była bowiem jednym z sektorów szczególnie dotkniętych jej skutkami, ze względu na duży spadek liczby turystów z zagranicy. Jednak już w 2021 r. ruch turystyczny ponownie się ożywił, a w 2022 r. region odwiedziło ponad 8 mln turystów. To wciąż mniej niż w roku przed pandemią, ale 3,5 mln więcej niż dwie dekady wcześniej. Pod tym względem Pomorskie utrzymuje 3. miejsce w kraju, po Małopolsce i Mazowszu.

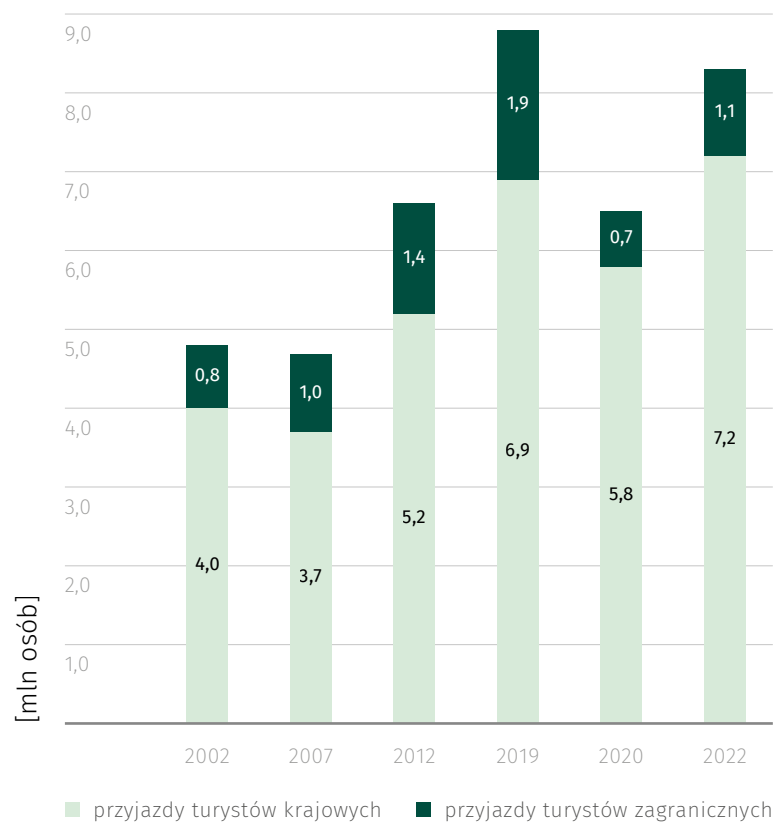
Stale rozwija się infrastruktura turystyczna Pomorza, do czego w znacznym stopniu przyczyniają się przedsięwzięcia Samorządu Województwa, zwłaszcza w zakresie tras rowerowych oraz infrastruktury turystyki wodnej. Na koniec 2023 r. w regionie było ponad 630 km oznakowanych szlaków rowerowych i niemal 1200 km oznakowanych szlaków kajakowych.

Pomorze dysponuje świetnie rozwiniętą, jedną z największych baz noclegowych w Polsce, która w blisko 80% zlokalizowana jest w nadmorskiej części regionu. W 2023 r. w województwie funkcjonowało ponad 15 tys. obiektów noclegowych¹, które dysponowały łącznie prawie 335 tys. miejsc noclegowych. Pod względem liczby miejsc noclegowych przypadających na 1000 ludności, region od lat plasuje się na 2. miejscu w kraju (za województwem zachodniopomorskim).

¹ Wg danych Departamentu Turystyki UMWP pozyskanych z urzędów gmin. Dane dotyczą obiektów hotelarskich (skategoryzowanych), których ewidencję prowadzi marszałek województwa oraz innych obiektów świadczących usługi hotelarskie, których ewidencję prowadzi właściwy wójt (burmistrz, prezydent).

Turyści odwiedzający Pomorskie

Przyjazdy turystów do województwa pomorskiego

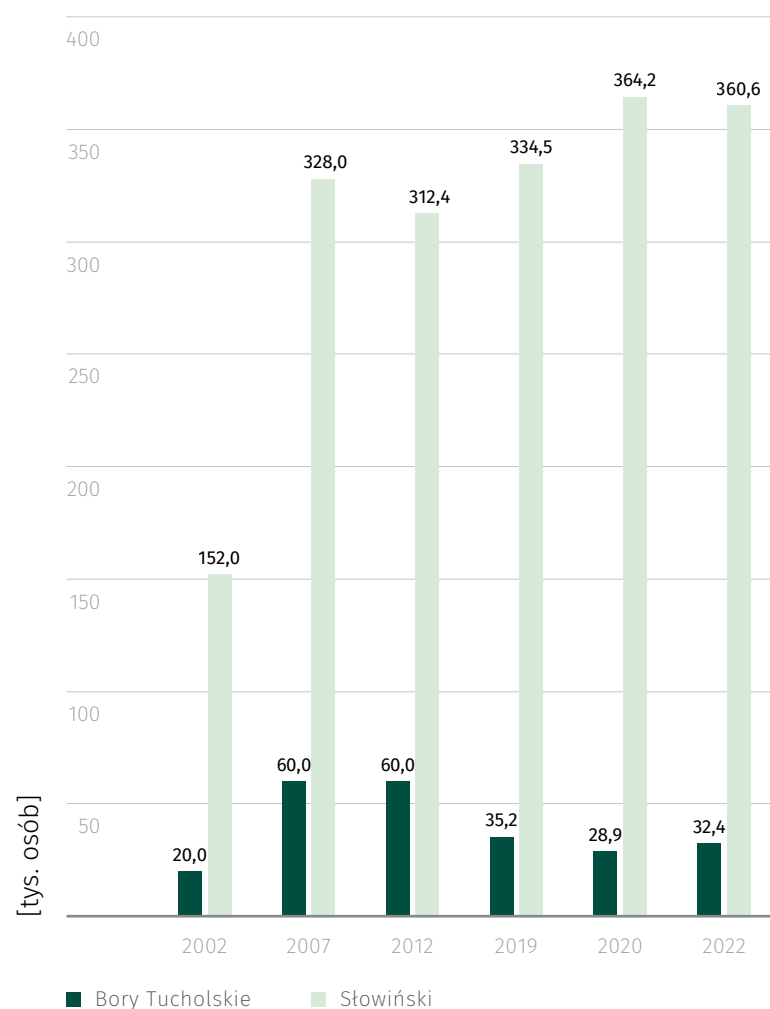
Źródło: Opracowanie na podstawie danych Instytutu Turystyki Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa Vistula

Pomorze jest 3. najchętniej odwiedzanym regionem w Polsce, od 2002 r. liczba turystów wzrosła o prawie 73%.

Najliczniejszą grupę turystów zagranicznych stanowią Niemcy (przy czym 20 lat temu stanowili zdecydowaną większość – prawie 2/3, a w 2022 r. już niespełna 1/3 turystów z zagranicy), następnie obywatele Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Francji.

Wybrane aspekty oferty turystycznej

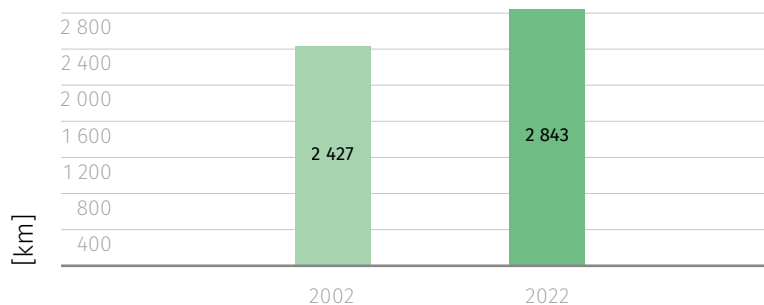
Liczba turystów w parkach narodowych

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Instytutu Turystyki Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa Vistula

Znacznie wzrosła liczba turystów odwiedzających pomorskie parki narodowe, w tym Słowiński Park Narodowy niemal 2,5-krotnie.

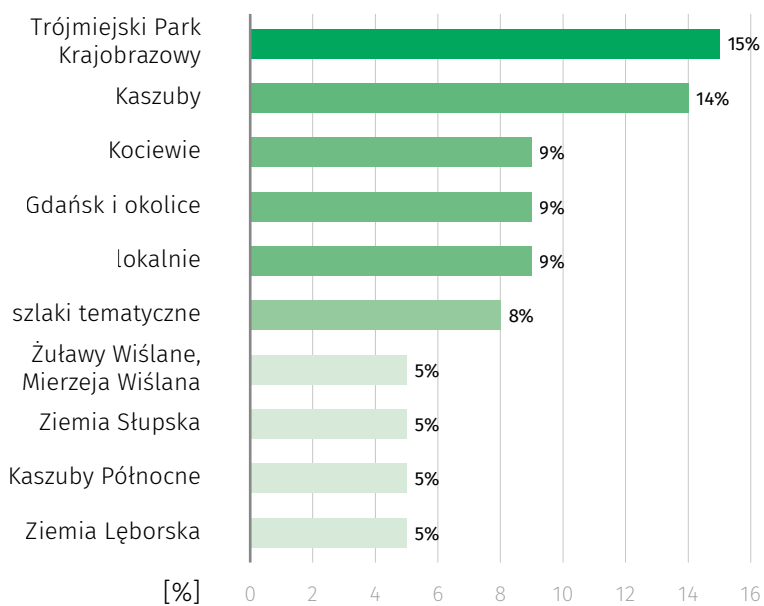
Długość pieszych szlaków turystycznych

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Instytutu Turystyki Szkoły Głównej Turystyki i Hotelarstwa Vistula

W minionym dwudziestolecu długość pieszych szlaków turystycznych w regionie wzrosła o 17%.

Najczęściej wybierane trasy rowerowe

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Departamentu Turystyki UMWP

Miejsca najczęściej wybierane na wyjazdy rowerowe to Trójmiejski Park Krajobrazowy i Kaszuby.

foto. UMWP

fol. Zbigniew Kosycarz / KGP

↑ Fot. Krzysztof Mystkowski — Windsurferzy latem na Zatoce Puckiej. 2018 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Bojery na zamrożonej Zatoce Puckiej. 1969 rok.

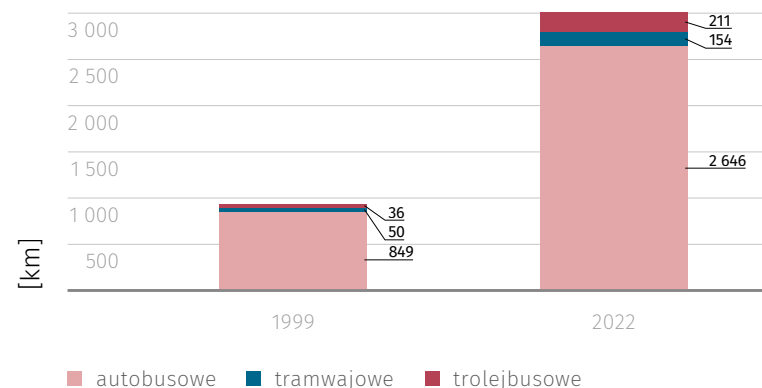

Komunikacja miejska

Od kilku lat rośnie rola transportu zbiorowego w pomorskich miastach. W 2022 r. liczba przewiezionych pasażerów wyniosła niemal 256 mln, tj. o 33% więcej niż w okresie pandemii COVID-19. Statystyczny Pomorzanin skorzystał z komunikacji miejskiej 108 razy, podczas gdy przeciętny mieszkaniec Polski – 81 razy.

Wzrost ten jest z pewnością związany z licznymi inwestycjami w obszarze transportu publicznego, w tym z coraz nowocześniejszym taborem. Od 1999 r. zdecydowanie wzrosła długość tras obsługiwanych przez komunikację miejską – ponad 3-krotnie. Obecnie niemal wszystkie autobusy i tramwaje (ponad 97%) przystosowane są do przewozu osób niepełnosprawnych (w Polsce średnio 86%). Stopniowo rośnie również udział autobusów elektrycznych.

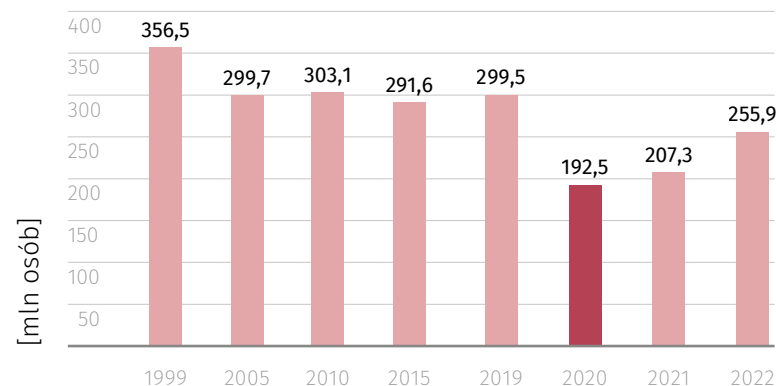
Długość linii komunikacji miejskiej

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Długość linii komunikacji miejskiej wzrosła ponad 3-krotnie. To zasługa linii autobusowych, których przybyło prawie 1800 km.

Przewozy pasażerów komunikacją miejską

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Po 1999 r. przewozy pasażerów utrzymywały się na zbliżonym poziomie – ok. 300 mln pasażerów rocznie. Pandemia COVID-19 mocno osłabiła ten trend. W ostatnich latach wykorzystanie komunikacji miejskiej powoli rośnie, chociaż nadal jest mniejsze niż przed pandemią.

Tabor komunikacji miejskiej

Tabor	1999	2022	zmiana
autobusy	690	736	wzrost o 6,7%
tramwaje	234	139	spadek o 40,6%
trolejbusy	78	109	wzrost o 39,7%
Razem	1 002	984	spadek o 1,8%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba miejsc	1999	2022	zmiana
autobusy	76 700	80 000	wzrost o 4,3%
tramwaje	29 562	26 400	spadek o 10,7%
trolejbusy	8 580	11 900	wzrost o 38,7%
Razem	114 842	118 300	wzrost o 3,0%

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

fot. UMWP

Drogi

Ostatnie 25 lat to okres znaczących zmian w zakresie infrastruktury transportowej na Pomorzu. Przybyło ponad 3,7 tys. km dróg o twardej nawierzchni, w tym niemal 66 km autostrady A1 mającej ogromne znaczenie dla dostępności transportowej województwa. Długość dróg ekspresowych wzrosła o prawie 110 km. Do najważniejszych inwestycji należała droga S7 (w tym Południowa Obwodnica Gdańska) oraz S6 (obwodnica Słupska, Trasa Kaszubska, rozbudowa węzła Karczemki).

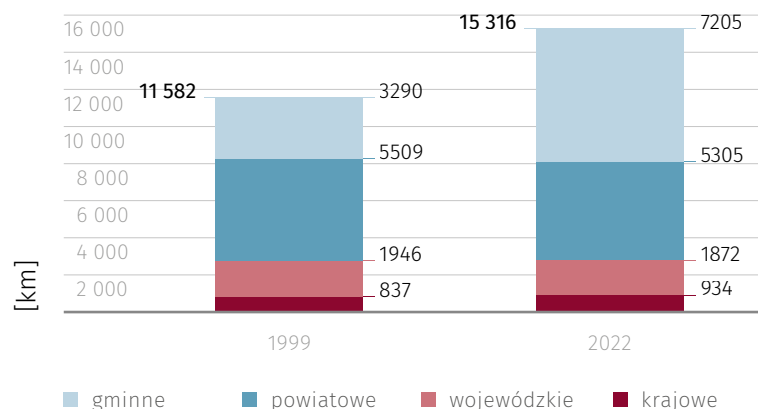
Wśród inwestycji na drogach wojewódzkich należy wymienić m.in. przebudowę dróg stanowiących dojazd do autostrady A1, rozbudowę drogi nr 216 na Półwysp Helski, rozbudowę drogi nr 214 stanowiącej dostęp do portu w Łebie, przebudowę dróg wojewódzkich na Powiślu (nr 515, 519, 522), przebudowę drogi wojewódzkiej nr 501 (Stegna – Krynica Morska), rozbudowę drogi nr 222 (Gdańsk – Starogard Gdański), czy budowę obwodnicy Kartuz.

Równoległe następował wzrost poziomu zmotoryzowania. Podobnie jak w całym kraju, niemal 3-krotnie wzrosła liczba samochodów osobowych. Podczas gdy w 1999 r. na 10 osób na Pomorzu przypadało 2,5 samochodu, w 2022 r. było ich już niemal 7.

Stopniowo rozwija się elektromobilność. Wzrasta udział samochodów elektrycznych i hybrydowych. Rozwija się także infrastruktura ładowania i tankowania pojazdów na paliwa alternatywne.

Za sprawą inwestycji infrastrukturalnych, jak również działań organizacyjnych poprawiło się bezpieczeństwo użytkowników dróg – liczba wypadków spadła ponad dwukrotnie.

Drogi w województwie pomorskim¹

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Długość dróg wzrosła o ponad 32%, a największy – ponad 2-krotny wzrost – dotyczy dróg gminnych.

Długość dróg ekspresowych i autostrad

	2001	2022	zmiana
POMORSKIE: drogi ekspresowe	33,6 km	143,1 km	wzrost o 109,5 km (ponad 4-krotny)
autostrady	0	65,9 km	wzrost o 65,9 km
POLSKA	738,1 km	4 872 km	ponad 6,5-krotny wzrost

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

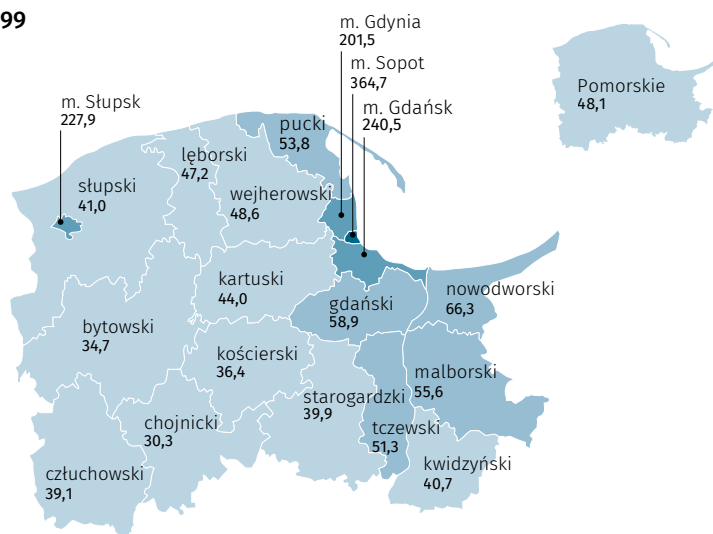
Długość dróg ekspresowych na Pomorzu wzrosła o 109,5 km, tj. ponad 4-krotnie.

Wybudowano pierwszą w regionie autostradę komunikującą Pomorze z południem Polski – 65,9 km.

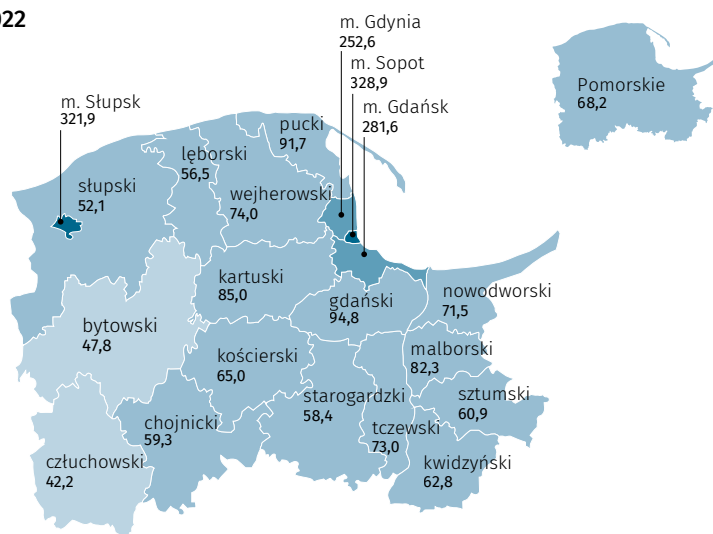
¹ o nawierzchni twardej

Gęstość sieci dróg powiatowych i gminnych² [km/100 km²]

1999

2022

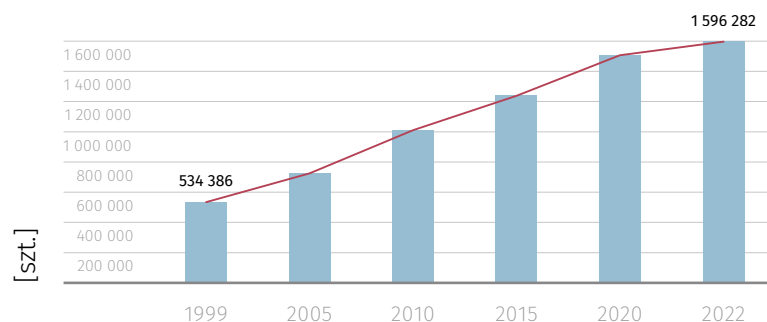

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Największa gęstość dróg powiatowych i gminnych występuje w miastach na prawach powiatu (Sopocie, Słupsku, Gdańsku i Gdyni). Najmniejsza natomiast charakteryzuje powiat człuchowski, bytowski i słupski.

² o nawierzchni twardej

Samochody osobowe w województwie pomorskim

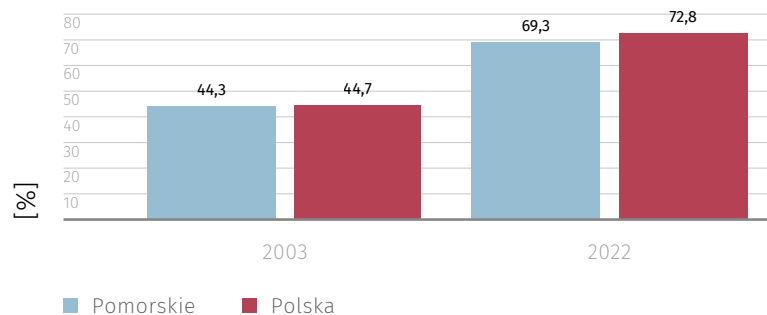

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Liczba samochodów osobowych na Pomorzu wzrosła niemal 3-krotnie, podobnie jak w kraju. Największy wzrost – ponad 4-krotny – wystąpił na Warmii i Mazurach.

Na 10 osób na Pomorzu przypada prawie 7 samochodów (6,8), podczas gdy na Mazowszu – 7,7, a najmniej (6,2) na Podlasiu.

Gospodarstwa domowe posiadające samochód osobowy

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Odsetek gospodarstw domowych posiadających samochód wzrósł z nieco ponad 44% w 2003 r. do ok. 69%. Jest to wartość nieco niższa niż średnio w Polsce. Najwięcej gospodarstw domowych posiada samochód w województwie podkarpackim (blisko 81%), a najmniej (prawie 66%) w zachodniopomorskim.

fol. Zbigniew Kosycarz / KGP

↑ Fot. Wojtek Jakubowski — Węzeł na autostradzie A1. 2017 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Budowa gdańskiej obwodnicy w Matarni. 1977 rok.

fol. Maciej Kosycarz / KFP

↑ Fot. Maciej Kosycarz — Prom w miejscu, gdzie powstanie most. 2001 rok.

↑ Fot. Piotr Szymański — Otwarcie mostu w Opaleniu. 2013 rok.

Kolej

Pomorzanie coraz częściej korzystają z transportu kolejowego. Pomorskie od lat zajmuje pod tym względem 1. miejsce w kraju. W 2023 r. statystyczny mieszkaniec województwa odbył 30 podróży koleją – trzy razy więcej niż przeciętny mieszkaniec Polski.

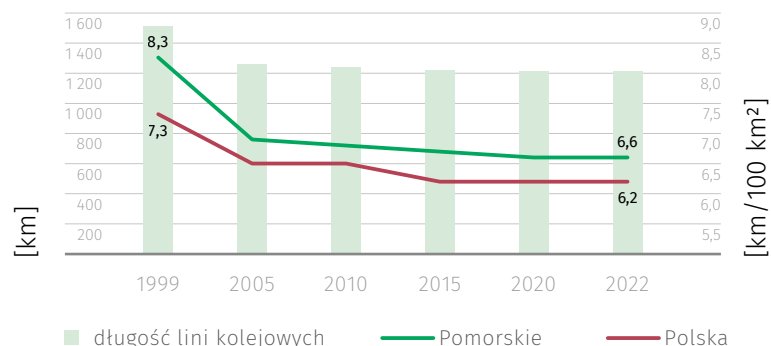
Dzięki przeprowadzonym inwestycjom, poprawił się stan infrastruktury kolejowej. W dobrym stanie znajduje się większość tras, na których prowadzony jest ruch pasażerski.

Do najważniejszych inwestycji należała z pewnością modernizacja linii E 65/C-E 65 na odcinku Gdynia – Warszawa oraz Warszawa – południowa Polska, podnosząca bezpieczeństwo i skracająca znacznie czas przejazdu do stolicy.

Kolejne istotne inwestycje to Pomorska Kolej Metropolitalna – pierwsza w Polsce linia kolejowa wybudowana przez Samorząd Województwa, z której miesięcznie korzysta prawie 400 tys. pasażerów, czy modernizacja linii kolejowej 207 Grudziądz – Malbork i 405 Szczecinek – Ustka.

W ślad za inwestycjami w infrastrukturę liniową Samorząd Województwa podjął i realizuje wyzwanie odnowy taboru kolejowego.

Linie kolejowe w województwie pomorskim

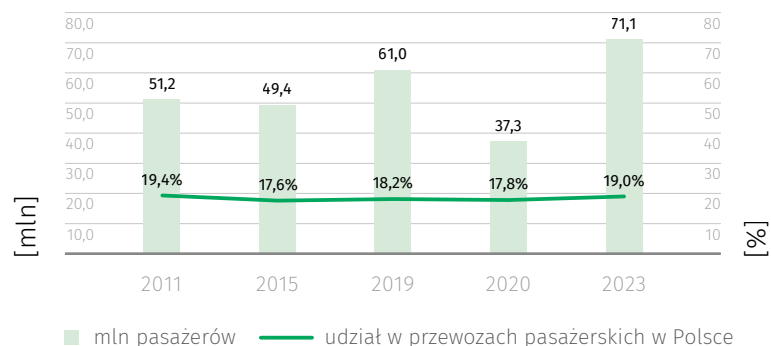

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Długość linii kolejowych na Pomorzu zmniejszyła się o 19,7%, przy spadku w kraju o 15,3%.

Gęstość linii kolejowych (w km na 100 km²) jest wyższa od średniej w Polsce.

Kolejowe przewozy pasażerskie na Pomorzu

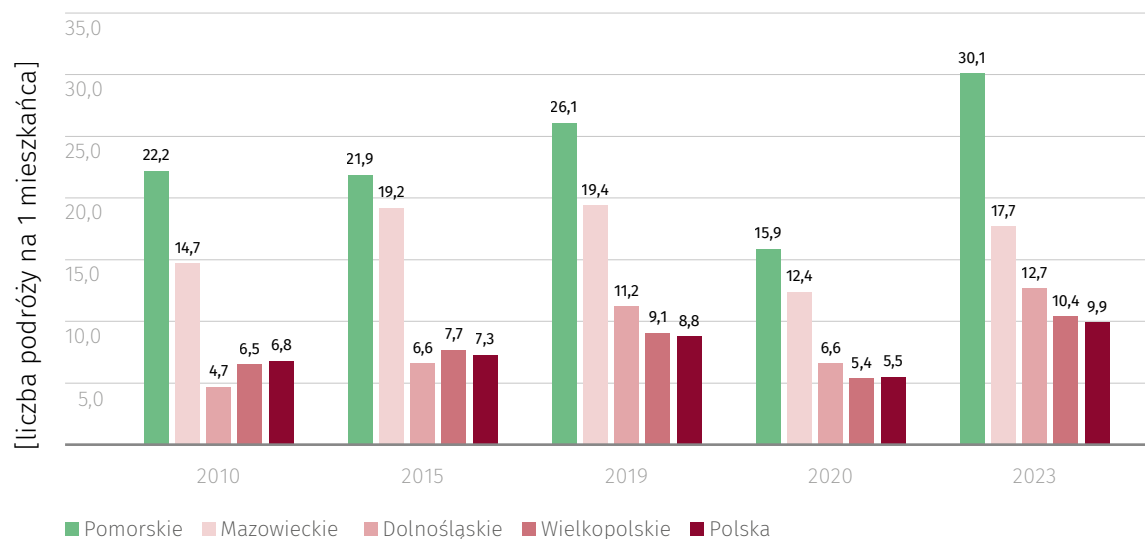

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego

Na Pomorzu rośnie liczba osób korzystających z usług kolei.

W 2023 r. było to ponad 71 mln osób, tj. 19% pasażerów przewiezionych w Polsce (2. miejsce za województwem mazowieckim).

Województwa o najwyższym wykorzystaniu kolei

Pomorskie cechuje najwyższe wykorzystanie kolei w kraju.

W 2023 r. statystyczny Pomorzanie odbył ok. 30 podróży koleją, tj. 3 razy więcej niż przeciętny mieszkaniec Polski.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego

Źródło: Zbigniew Kosycarz / KFP

↑ Fot. Wojtek Jakubowski — Przystanek Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, Gdańsk Brętowo. 2015 rok.

← Fot. Zbigniew Kosycarz — Dawna linia kolejowa Gdańsk Wrzeszcz — Stara Piła. Wiadukt nad ul. Dolne Migowo. 1973 rok.

fot. Zbigniew Kosycarz / KFP

↑ Fot. Krzysztof Mania — Tczew. Dworzec kolejowy z węzłem integracyjnym. 2017 rok.

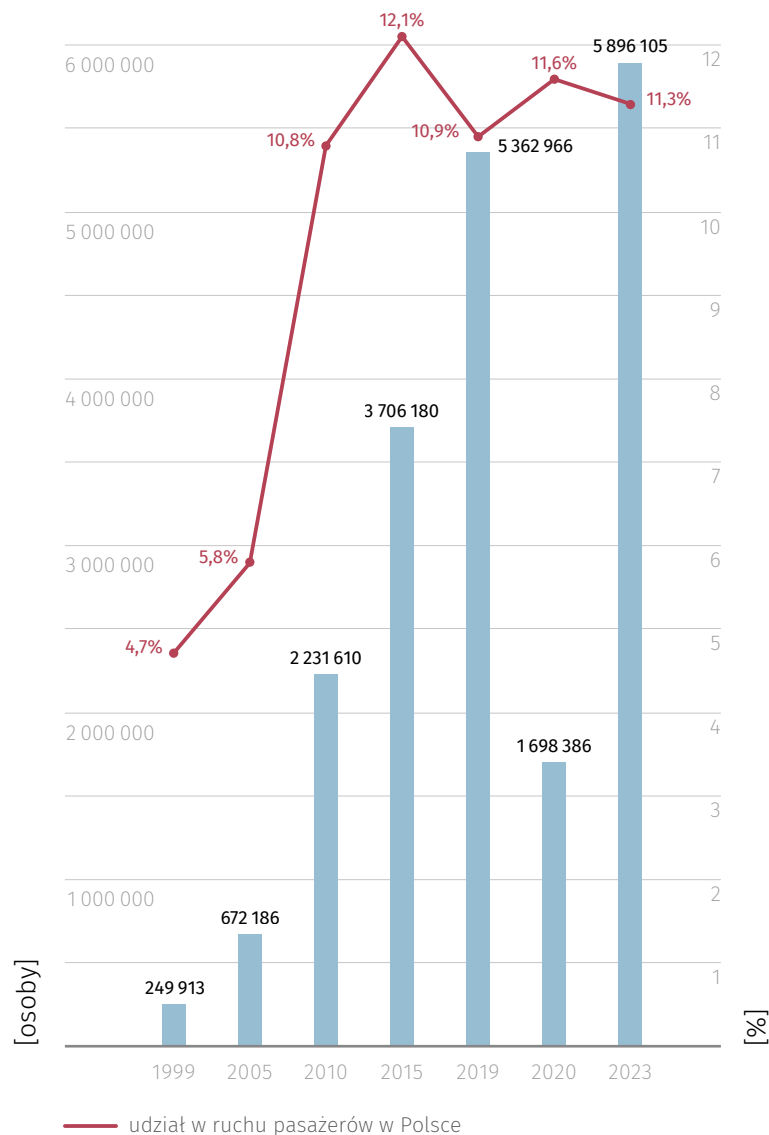
← Fot. Zbigniew Kosycarz — Nastawnia kolejowa na stacji Tczew. 1970 rok.

Port lotniczy

Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy, zlokalizowany w Gdańsku Rębiechowie, jest trzecim największym po warszawskim Okęciu i krakowskich Balicach lotniskiem w Polsce. Został uruchomiony w 1974 r., chociaż pierwszy cywilny port lotniczy w Gdańsku powstał już po I wojnie światowej w 1921 r., ale znajdował się wówczas w centrum miasta. Zmiany polityczne i gospodarcze oraz potrzeba podwyższenia jakości oferowanych usług (dla pasażerów i przewoźników) spowodowały, że w 1997 r. wybudowano nowy terminal pasażerski o standardzie europejskim. Od tego momentu port rozpoczął dynamiczny rozwój i podczas kiedy w 1999 r. obsłużył jeszcze niecałe 250 tys. pasażerów, to pierwszy milion został przekroczony w roku 2006, a w 2023 r. z gdańskiego lotniska skorzystało niemal 6 milionów pasażerów. Osiągnięcie takiego wyniku umożliwiła kolejna znacząca rozbudowa infrastruktury lotniska przed Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej w 2012 r., kiedy to wybudowano nowy terminal pasażerski oraz powstała Trasa Słowackiego, łącząca port lotniczy z Portem Morskim Gdańsk (przebiegająca obok stadionu piłkarskiego — dziś Polsat Plus Arena). Kolejne inwestycje realizowano w czasie pandemii COVID-19, gdy turystyka, a zatem i lotnictwo pasażerskie mocno przyhamowały. Dostępność do lotniska zdecydowanie poprawiła przechodząca obok portu linia Pomorskiej Kolei Metropolitalnej wybudowana w 2015 r.

Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk

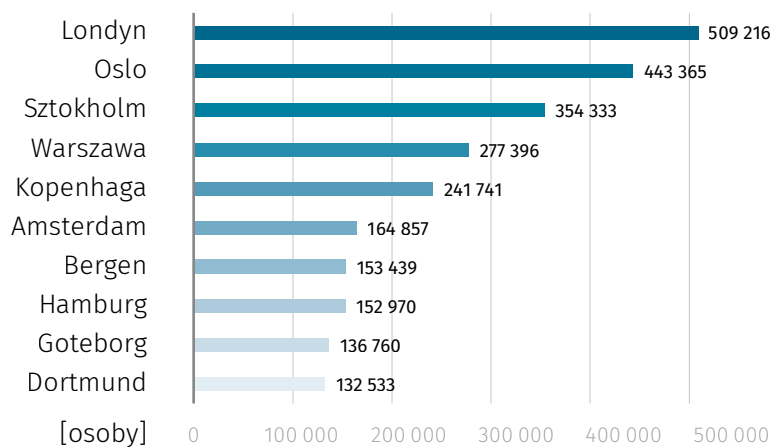

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2023 r. Port Lotniczy Gdańsk obsłużył 5,9 mln pasażerów — ponad 23 razy więcej niż w 1999 r. (przy 10-krotnym wzroście w Polsce). Jest to 3. największy port lotniczy w kraju.

Jednocześnie udział gdańskiego portu w krajowym ruchu pasażerskim wzrósł z 4,7% do 11,3%.

Najpopularniejsze kierunki z Portu Lotniczego Gdańsk w 2023 r.

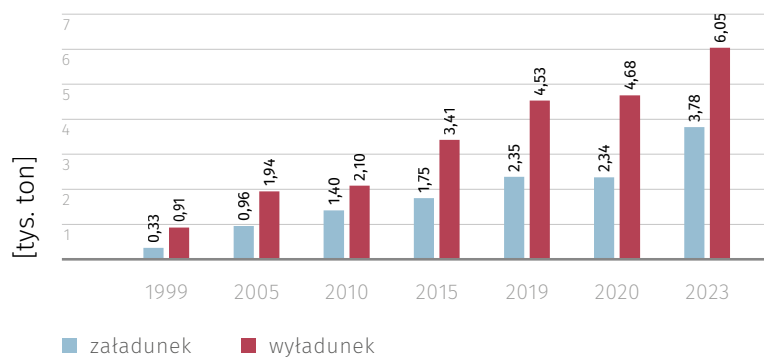

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Portu Lotniczego Gdańsk

W 2023 r. najwięcej pasażerów poleciało z Gdańska do: Londynu, Oslo, Sztokholmu, Warszawy i Kopenhagi.

W ruchu czarterowym najpopularniejsze były loty do: Turcji, Grecji, Egiptu, Bułgarii i Hiszpanii.

Przeładunek ładunków w Porcie Lotniczym Gdańsk

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Znacznie wzrósł przeładunek ładunków lotniczych – niemal 8-krotnie, przy ponad 3-krotnym wzroście w kraju (awans z 5. na 3. miejsce w Polsce).

fot. UMWP

fol. Maciej Kosycarz / KFP

↑ Fot. Maciej Kosycarz — Lotnisko Gdańsk — Rębiechowo. 1999 rok.

↑ Fot. Wojtek Jakubowski — Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy. 2015 rok.

Porty morskie

Pomorskie posiada dwa nowoczesne porty morskie o kluczowym znaczeniu dla gospodarki Polski. Ostatnie 25 lat to okres ich dynamicznego rozwoju.

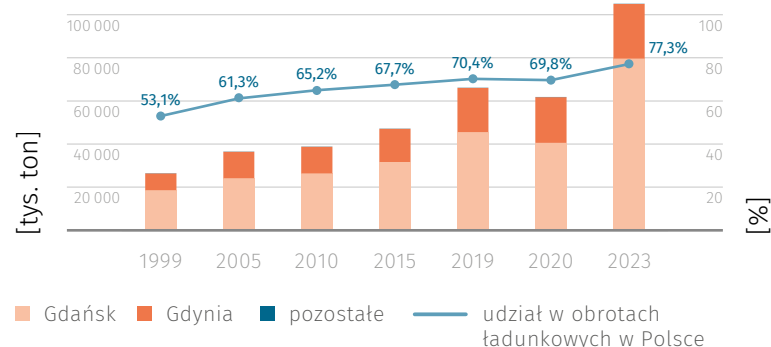
Zrealizowano liczne inwestycje mające na celu m.in. poprawę dostępu od strony lądu i morza, czy usprawnienie infrastruktury przeładunkowej. Dzięki inwestycjom takim jak np. Tunel pod Martwą Wisłą, czy modernizacja linii kolejowej nr 226 Pruszcz Gdański – Gdańsk Port Północny, poprawił się dostęp do zaplecza portów.

Od 1999 r. obroty w portach morskich województwa wzrosły 4-krotnie i w 2023 r. wyniosły ponad 105 mln ton. Pomorze obsługuje obecnie prawie 80% krajowych obrotów ładunkowych.

Na skutek utworzenia głębokowodnego terminalu kontenerowego DCT Gdańsk (obecnie Baltic Hub) nastąpił bezprecedensowy wzrost przeładunków kontenerowych. Port w Gdańsku stał się liderem w przeładunkach kontenerowych na Bałtyku i zajmuje 88. pozycję wśród największych portów kontenerowych świata. Także Port w Gdyni dysponuje dwoma nowoczesnymi terminalami kontenerowymi (BCT – Bałtycki Terminal Kontenerowy oraz Gdynia Container Terminal).

Ruch pasażerski w portach morskich wzrósł dwukrotnie, zarówno jeśli chodzi o przyjazdy pasażerów, jak też ich wyjazdy.

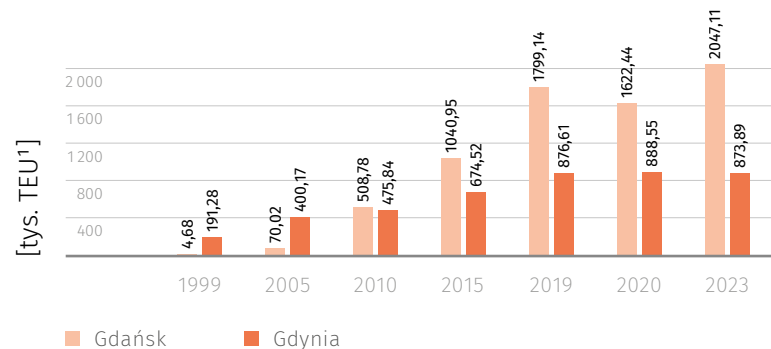
Obroty ładunkowe w portach morskich

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

Obroty w portach morskich województwa od 1999 r. wzrosły 4-krotnie i w 2023 r. wyniosły ponad 105 mln ton. Udział Pomorskiego w obrotach ładunkowych w Polsce wzrósł do ponad 77%.

Międzynarodowy obrót morski kontenerów

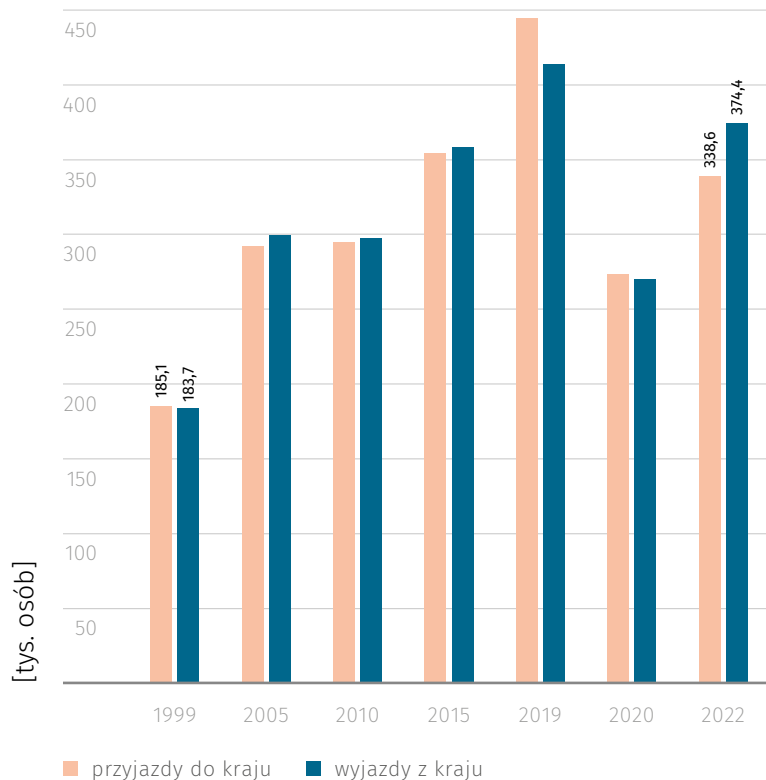

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, Portu Gdańsk i Portu Gdynia

W 2007 r. rozpoczął swoją działalność głębokowodny terminal kontenerowy DCT Gdańsk (obecnie Baltic Hub), który stał się największym pod względem przeładunków terminalem kontenerowym na Bałtyku.

¹ TeU (Twenty – foot equivalent Unit) – jednostka odpowiadająca pojemności 20-stopowego kontenera ISO, służąca do przeliczania kontenerów o różnej długości

Międzynarodowy ruch pasażerów w portach morskich

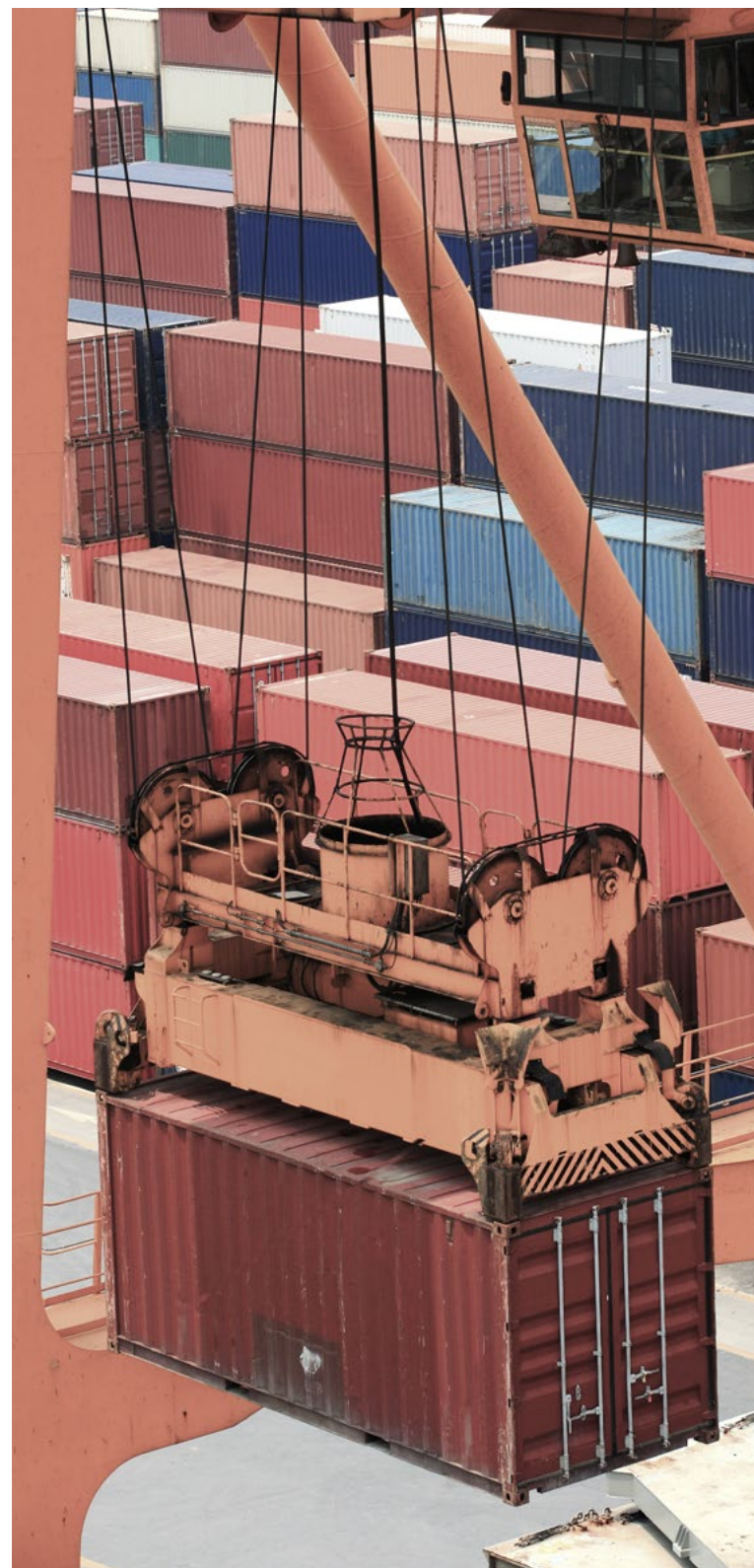
Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

POMORSKIE	1999	2022	zmiana
Przyjazdy do kraju	185,1 tys. pasażerów	338,6 tys. pasażerów	prawie 2-krotny wzrost
Wyjazdy z kraju	183,7 tys. pasażerów	374,4 tys. pasażerów	2-krotny wzrost

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS

W 2022 r. porty morskie województwa w ruchu międzynarodowym odprawiły 713 tys. pasażerów — o ponad 344 tys. więcej niż w 1999 r.

Wiodącym portem jest port w Gdyni — w 2022 r. obsłużył niemal 547 tys. pasażerów (76,7%).

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

25 ^{lat}
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
Tel. 58 32 68 684, 58 32 68 785
e-mail: drrp@pomorskie.eu, kmw@pomorskie.eu

pomorskie.eu

25lat.pomorskie.eu

ISBN: 978-83-66506-85-5